

BITÓ LÁSZLÓ
A TECHNOPUCCS-DOSSZIÉ
Politikai krimi

BITÓ LÁSZLÓ
A TECHNOPUCCS-DOSSZIÉ
Politikai krimi

Argumentum • 2007

*Bármilyen hasonlatosság élő személyekkel,
mai eseményekkel nem a véletlen műve.
Abból ered, hogy minden korban,
minden társadalomban vannak
önfeláldozók és önzők,
naivak és rafináltak,
gyengédek és erőszakosak,
befogadók és kirekesztők,
megértők és intoleránsak,
szeretetre és hatalomra vággyók,
igazak és hamisak,
jóak és rosszak.
És a jók csendesek, türelmesek és „meghunyászkodók”,
míg a rosszak kiharcolják jogosnak hitt jussukat:
elnyerik a hatalmat fölöttük.*

© Bitó László, 2007

Dél-amerikai könyvbemutató körutamon, a partalóniai tévének adott interjúm estéjén felkeresett egy hölgy a szállodában. Amikor a recepció feltelefonált, határozottan azt válaszoltam, hogy csak reggel fogadhatom. Mégis, pár perccel később, halk kopogtatás után kellemes női hang kért bebocsátást. Méghozzá jó magyarsággal. Persze ajtót nyitottam. Kíváncsiságból: először csak pár ujjnyira. Arcát azonban nem láthattam: eltakarta a mélyen szemébe húzott, nagy karimájú kalap. Na meg a résen becsúsztatott, vaskos mappa, melyet nem engedett el, így hát behívtam. Fiatalos tartású és mozgású, de ötvenesnek látszó, jól öltözött hölgy lépett a szobába. Alaposan körülnézett, mint aki meg akar győződni róla, hogy egyedül vagyunk. Közben az iménti jó magyarsága helyett a spanyolt és magyart idegesen keverve kért bocsánatot a zavarásért. Majd bemutatkozott: – Hilda vagyok, az ebben foglaltak – nyújtotta felém a mappát – szerzőjének nagynénje.

Hellyel és borral kínáltam, de nem vettem át a megviseltnek látszó dossziét. Elvacakoltam a dugóhúzóval. Így megnyugodott, mire én is leültem, és méltattuk a vörösbőr színét, illatát, melyet a tévésektől kaptam honorárium helyett. Hamarosan úgy belelendült mondandójába, hogy ha akartam, sem állíthattam volna le. Volt valami rejtélyes a megjelenésében, viselkedésében, izgatottságában, ami amúgy is felkeltette az érdeklődésemet. Kényelmesen hátradőlve készítettem – szokásomhoz híven – a mentális jegyzeteket, melyeket másnap reggel papírra vettem. Belőlük írom meg ezt a pár oldalt a nem várt találkozásról. A lényeg azonban a mappában átadott napló és a legalább félszáz oldalnyi jegyzet volt: megszerkesztve adom

át őket az olvasónak. És mintegy előszóként: vendégem bevezető vallomását:

Tanti Hilda elbeszélése

– Talán hallott az unokahúgomról, Helen Sanchezről. Sok újság közölte a mérgező környezetszennyezést, az atomhulladék titkos tárolását és az afelett szemet hunyó korrupciót feltáró riportsorozatait. Sok elismerést és díjat nyert. Nem ismerte a félelmet, pedig sokszor megfenyegették. Egyszer engem is. Ezért költözött el tőlem. Nálam lakott négy éven át az édesanyja, vagyis a húgom is, amikor már munkaképtelené vált. Higanymérgezés sorvasztotta el lassacskán. Harmincöt éves volt, de hatvannak látszott. Rengeteget szenvedett, és vele együtt Ica, meg én is. Az unokahúgomat hívtuk Icának: valódi neve Szántó Ilona volt. A Sanchez nevet akkor vette fel, amikor írni kezdett. Sancheznek hívták az apját, akinek várandós felesége mellől kellett elmenekülnie az országból. Politikai okokból. Ica már gimnazista korában felkutatásának szentelte minden vakációját. Brazíliában talált rá évekkal később. Azt hiszem, ekkor vált szenvedélyévé a nyomozás. Ha megszimatozt valamit, beleakaszkodott a legparányibb információba, és kutatót, lépésről lépésre haladt a maga útján. Buldoghiarapása volt. Rengeteget aggódtam érte. Nagyon szerettük egymást – ezt mindenki tudta Ericébőben, ahol éltünk. Ezért fenyegették meg engem is, amikor másként nem hallgathatták el őt. De akkor sem adta fel. Egy éjszaka hazaszaladt értem, és kilopott egy isten háta mögötti helyre. Ott

fejezte be a döghúsfeldolgozókról gyűjtött, többdoboznyi jegyzetének rendszerezését. Majd onnan küldött be riportokat e-mailen. Megnyugtatót: nem lehet kinyomozni, honnan küldi őket. Megszerettük azt a magasan fekvő hegyi tó partján, ősi indián faluból kiépült, gyönyörű városkát. Talán jobb, ha ki sem ejtem a nevét: már évek óta ott rejtőzöm el, ha túl forró lesz talpam alatt a föld. Igaz, ha már nem lesznek nálam ezek a jegyzetek... – nézett rám jelentőségteljesen. Aztán szemét le nem véve rólam mondta, halkabban, de határozottan, szinte misztikus meggyőződéssel:

– Ezt magának szánta az én Icám.

– Nekem!?! – mondtam kérdően, és azt hiszem kitérően. – Hiszen nem is ismerem. Szántó? Sanchez? Csak annyit tudok róla, amennyit most el tetszett mondani.

– Nem is úgy gondolta... gondoltam. Halála előtt azzal bízta rám ezt a mappát, hogy olyan embernek adjam át, aki képes értékelni és kellő formában nyilvánosságra hozni.

Megoldotta a dosszié szalagját, majd a kéziratot kinyitva elém tette az asztalra. Automatikusan belelapozgattam.

– Magyarul írta – magyarázta a kellemes hangú hölgy. – A szerkesztőségben is gyakran használta anyanyelvét, ha nem akarta, hogy aggodalmaskodó főnöke a válla fölött elolvassa, amin dolgozik. Ezt a kollégáitól tudom, akik nyugalmasabb rovatokat vezettek, de azért ők is nyúlászívú Richardnak nevezték Ricardót, a főszerkesztőt. Ica korábban is írt néha, magyarul. Többnyire szerelmes verseket, melyeket aztán rendre el is égetett. Egy-két évnél tovább egyetlen férfi sem tartott ki mellette. Nem tudták elviselni, hogy a munkáját előbbre valónak tartja náluk. Ha forró nyomra akadt, olykor hetekig nem lehetett elérni, telefonon sem.

Felillantottam a jegyzetekből: Hilda észrevehette, hogy megakadt a szemem a jegygyűrűjén.

– Igen, az én házasságom sem volt zökkenőmentes – előzte meg kérdésemet –, de mindig túljutottunk a nehézségeken. Lehet, hogy rossz az analógia, lehet, hogy nem: a házasság olyan, mint a politika – és nem csak azért, mert minden elképzelhető benne. Oda akartam kilyukadni, hogy a kormányra jutott párt mindig veszít népszerűségéből, de túljut a mélypontra, hacsak... És itt működik jól a házasság-hasonlat: a legodaadóbb kapcsolat is csak ritkán éli túl, ha a mélypontra megjelenik Jago, aki felnagyítja, nagy-dobra veri akár a legkisebb botlást, félrelépést, füllentést, mindent, amit valaha tettek vagy nem tettek. Reménytelen a helyzetük, ha nem hajlandók Jago szintjére süllyedni, és bevetni az ő eszközeit. – Nézze el, hogy ilyen bőbeszédű vagyok. Csak oda akartam kilyukadni, hogy a hatalomért mindenre képes Jagokról szól az én Icám naplója. Jegyzetei meg a politikai intrikák legbelsőbb világába, vagyis a dan-tei infernó legmélyebb bugyraiba vezetnek el.

Látogatóm elhallgatott, amint látta, hogy újra belelapozok a vaskos paksamétába, és egy-egy passzust elolvasok belőle. Hamar be kellett látnom, hogy tanti Hilda megtalálta Icája emberét.

Kérdésemre elmondta, hogyan talált rám:

– Végighallgattam reggeli tévéinterjúját, és rögtön tudtam, hogy Ica magára hagyta volna féltve őrzött kincsét, élete legveszélyesebb és legfontosabb feltáró munkájának anyagát. És nem csak azért, mert ön magyar író. Egyetértettem mindennel, amit a tévében mondott. – Látom, hogy érdekli. Tehát vállalja?

– Mit kellene vállalnom? Spanyolból ugyan fordítottam már magyarra, de fordítva nem vállalhatom.

– Bocsásson meg, nem erről van szó. Én is lefordíthattam volna, de nálunk ez most aligha adható ki. A környező országok már demokratizálódtak valamelyest, de ők sem szívesen emlékeznek fasiszta – vagy kommunista – diktatórikus múltjukra. Ica különben is regényt akart írni az anyagból, mert már halála előtt sem volt újság, amely közölni merete volna cikkeit. A „puccs” szót le sem merik írni. Minden a fasiszták kezébe került. Rádió, tévé, újságok... Így védik a *demokráciát* – karcolt Hilda macskakörmököt a levegőbe – a komcsiktól...

Jól tudtam mindezt, hiszen már túljutottam körutam felén, és a tévések is figyelmeztettek: miről beszélhetünk, miről nem. Látszott is rajtuk az idegesség, amikor túlléptem a megjelölt határokat.

Hilda észrevehette, hogy megtaláltam a mappában Ica megcímzetlen levelét, és belemerültem, mert most már alig hallhatóra fogta a hangját. Némán ülni érthetően nem akart, de nyilván meg akarta várni, hogy mérlegelhessem, mi került a kezembe és kitől. Feltételezhette: ha megismerem Icát, nem leszek képes visszautasítani ezt a szokatlan (írói? szerkesztői? kiadói?) feladatot, amelyet halott unokahúga nevében rám akart bízni. Íme a levél:

Helen Sanchez levele

„Vidéki lap – bátor tényfeltáró munkájáért elismert – újságírója voltam, amikor Hugo Alvereznek – a választásra készülő ellenzéki Hűségpárt elnökének – személyi titkára

elrendezte, hogy »véletlenül« találkozék velem egy ismerősöm nyaralójában. Azt hittem, a megüresedett sajtófőnöki posztra kérnek fel. Ez meglepett, hiszen a fővárosban tudtommal nemigen ismertek, a vidéki városban pedig, ahol éltem és dolgoztam, már nem álltam az ő oldalukon. Igaz, mint újságíró nem a napi politika, hanem főleg a környezetvédelem érdekelt. Utolsó, több mint egyéves tényfeltáró munkámban a helyi akkumulátorgyár ezrek egészségét károsító, a különböző nyomelemeknek a megengedettnél tízszer-százszor magasabb koncentrációját tartalmazó »hűtővíz«-kibocsátásának leleplezésével pedig politikai érdekeket is sértettem. Noha a gyár nyilván a Hűségpárt helyi embezeit is lefizette, a »hűségiek« mindig gondosan eltüntetik a hozzájuk vezető nyomokat. Így ellenük nem voltak bizonyítékaim. A gyár bezárásához vezető leleplező riportomban őket tehát meg sem említettem. Ezért jelenthették főnöküknek – a minden szálát kezében tartó, istenített Hűgójuknak –, hogy az ő emberük vagyok.

A párt több vezetőjével folytatott, szigorúan bizalmas beszélgetéseken kiderült, hogy nem sajtósóvivőt keresnek, hanem független tagként szeretnék bejuttatni az államvédelmi bizottságba – amelyben már van két hivatalos képviselőjük. Persze sejtettem: az ő érdekeiket kell képviselnem, de arra nem számítottam, hogy jelentenem kell mindazt, amit a másik függetlentől – vagy róla? – megtudok. Sőt – mint később kiderült – arra számítanak, bevetem kutatói, mondhatnám: nyomozói képességeimet, és olyasmire bukkanak, amivel a bizottság tagjait megszarolhatják. Vagyis beépített emberük – mondhatnám besúgójuk – leszek.

Politikai ügyekben sem voltam éppen naiv, de korábban

fel sem merült bennem, hogy egy magát demokratikusnak, még hozzá konzervatívnak hirdető párt – amely szakadatlanul erkölcsről, keresztény értékekről szónokol – ilyen bizánci módszerekhez folyamodik. Csak oknyomozó, tényfeltáró tehetségem emlegetése vezetett rá, hogy minden korábbinál nagyobb kihívás vár rám: nem abban, amire felkérnek, hanem a politikai intrikák – főleg az ő manipulációik – leleplezésében. Akkor már eléggé megbíztam a szimatomban; így könnyen ráéreztem, hogy »valami búzlik Dániában«. Vagyis a házuk táján. Csak azért erőltettem a további találkozást velük, hogy meggyőződjem róla: idővel be tudok férközni a hűségiek legbelsőbb köreibé, és bizonyítékokat szerezhetek illegális-amorális módszereikről. És mindarról, amiről cinikus arroganciával szavalnak, amit ki nem állok, mert ahányszor csak találkoztam vele, mindig a legnagyobb gaszágokra bukkantam mögötte. Az államvédelmiekkal való munkáért önmagában nem adtam volna fel az oknyomozó riporterséget, ha nem másért, hát azért, mert számos alkalommal tapasztaltam már, milyen tehetetlenek ezek a politikailag megosztott adok-kapok fórumok.

Folyó munkáimra, szerkesztőségi kötelezettségeimre hivatkozva két hét gondolkodási időt kértem, hogy felmérjem: mi minden folyhat a politikai színtér szépre festett kullisszái mögött. Mindinkább elképesztett, milyen kiterjedt kapcsolatrendszere – valójában: önkéntes és megszarolt kémhálózata – van a Hűségpártnak még abban az aránylag kis városban is, amilyen az én, csendesnek tetsző lakhelyem. Alaposan körülszaglásztam – jól kiépített alvilági kapcsolataimat is felhasználva –, és rendre rá is bukkantam a Hűségpárt sáros nyomaira: a hálójukba került, fontos

pozíciókat betöltő, zsarolható emberekre. Hol azért, mert Che Guevara egykori lelkesei közül valók, hol (épp ellenkezőleg) azért, mert az akkor uralkodó, a guevaristákat üldöző, fasisztoid diktatúra szolgálatában álltak.

Ezeket mindig, minden politikai erő a maga szolgálatába állítja. De Hugo Alvarez emberei a sokkal kisebb halakra is kivetették hálójukat: igyekeztek megtudni a politikai és gazdasági élet szereplőiről mindent, amivel kézben tarthatják őket. Szerintük ez láncreakciószerűen működik, ami az ő szájukból így hangzik: »Minden barát hoz még egy barátot.« Bennem is ilyen »barátra« számítottak.

A két hét alatt könnyűszerrel kiderítettem, hogy rólam is gyűjtöttek terhelő adatokat: a szerkesztőségéből eltűnt jó pár, nekem vagy rólam szóló dokumentum. Bevallhatom ugyanis, hogy a környezet- és egészségkárosítók leplezésére olykor én is éltem nem egészen törvényes eszközökkel.

Persze tudtam, hogyan kezdődik az alapfokú zsarolás – »Tudjuk, hogy ön...« –, de erre nem akartam módot adni Hugo embereinek. Szabad akaratomból fogadtam el ajánlatukat. Így – gondoltam – könnyebben bejuthatok a pártközpontjukba. Amit ugyanis két hét alatt megtudtam róluk, azt a fékezhetetlen, le nem gyűrhető kíváncsiságot ébresztette bennem, amelytől mindenre képes leszek – s amelyről újságírói pályámon megfogadtam, hogy nem hagyom többé eluralkodni magamon. Erre Hilda nénémnek meg is esküdtem, amikor a szokásos névtelen fenyegetéseken túl az akkumulátorgyár kigyúrt, túlórázó »biztonsági« emberei alaposan helyben hagytak. Amikor pedig a kórházi ágyamról is küldtem a lapnak anyagokat, nem kímélték tanti Hil-

dát sem, aki kicsi koromtól anyám helyett anyám volt. Őt is megfenyegették.

El sem tudtam képzelni, hogy a politikai életben ennél rosszabbul is járhatok. De hamar beláttam: ott sokkal magasabbak a tétek. A politikában ráadásul aligha találok egyetlen bizonyítékot – egyetlen dokumentumot vagy anyagmintát –, amely leránthatja róluk a leplet, ahogy a környezetszennyezési ügyekben ez gyakran megesik, ha nem könnyű is megszerezni. Be kellett látnom: apró darabokból, elejtett szavakból, kicsikart (olykor kiédeskedett) történetekből kell összeállítanom a meggyőző képet. Napról napra le kell jegyeznem mindent, ami fülemhez jut, mert ki tudja, később mi bizonyul kulcsfontosságúnak. Ezért döntöttem úgy, hogy naplóm mellett tényszerű följegyzéseket is készítek, mégpedig rendszeresen.

Igaz, amikor minderre elszántam magam, fogalmam sem volt róla, hogy olyasmibe keveredem, ami messze meghaladja mindazt, amibe eddig belevágtam. Mindez nyilvánvalóvá válik majd a naplóból és jegyzeteimből, akárki rendezi is sajtó alá őket, vagy formál regényt belőle. Ezeket a sorokat több mint egy évvel az események után írom, miután be kellett látnom: betegségem nem teszi lehetővé, hogy magam dolgozzam fel mindazt, amihez az általam elérhető – gyakran illegális és mai megítélésem szerint erkölcsstelen – eszközökkel hozzáfértem. De ha valami orvosi csoda révén megadatna is nekem ez az idő, a jelen politikai rendszerben – a Hűségpárt mindent kezében tartó »néphatalmában« (»mi vagyunk a nép«), vagyis a naponta százszor is demokráciának mondott oligarchiában – itteni megjelentetésére semmi remény. A puccsot követő hónapokban

még bizakodtam, és éjt nappá téve dolgoztam a nehezen megszerzett titkosított anyagok akkor sikertelen dekódolásán, jegyzeteim és naplóm összeegyeztetésén. Hamarosan beláttam azonban, hogy feldolgozásuk sokkal több időt igényel, mint gondoltam, és közben a hatalomra került »hűségiek« mindenhová bejuttatták embereiket; vagyis semmi esélyem nem maradt, hogy a puccs előkészítéséről és megszerzéséről, emberek beáldozásáról szóló riportsorozatomat hazai újság vagy kiadó közreadja. Külföldi megjelentetése pedig még több munkát igényelne. Naplómat, jegyzeteimet rengeteg részletében ki kellene egészítenem, hogy a külföldi olvasó is, aki nem élte át mindezt, megértse. Bele is kezdtem. Aztán barátaim ajánlottak egy kiadót Kubában, ahonnan könnyen becsempészhetnénk ide pár ezer példányt. Ennek annyira megörültem, hogy kellő megfontolás nélkül odarepültem.

Nagyon szívélyesen fogadtak. Maga Fidel is látni akart. A kormány magára vállalta a költségek nagy részét, és kérték a kéziratot. Érdeklődésük láthatóan lankadt, amikor be kellett vallanom: még nincsen kész. De azért felajánlottak egy gyönyörű villát teljes személyzettel (gondoltam: az engem megfigyelőket beleértve) és ellátással, ahol megírhatom »a szabad világ diktatórikus rendszereinek« – ahogy ők fogalmaztak – »nagy leleplező *eposzát*«. Akivel addig tárgyaltam, csalódottan elfordult tőlem, amikor közöltem: nem hoztam magammal a laptopomat (ami igaz volt), a jegyzeteimet (ami csak részben volt igaz), vagy digitális dokumentumaimat (ami nem volt igaz, mert pendrive-omat mindig magamon, vagy olykor magamban hordtam). Később kiderült: valami propaganda-főosztály vezetője »val-

latott«, bár ő mindig érdeklődésnek nevezte kérdéseinek végzetlen sorozatát. Természetesen nem mondtam így ki, de nyilván megértette: nem feltételeztem, hogy megbízhatók bennük. De azért kellemes búcsúvacsorát rendeztek, és közölték velem, hogy bármikor visszatérhetek a kézirattal, vagy a megírásához szükséges anyaggal.

Csak a vacsora után kért meg két szófukar, gyanús alak, hogy kövessem őket. A »szabad világ diktatórikus rendszere« azonnal rózsásabb színben tűnt fel előttem. Meg sem lepott, amikor sötétített ablakú autóba tessékeltek, s negyedórával később egy komor, háromemeletes épület előtt álltunk meg. Mielőtt beléptem a házba, búcsúzóul egy pillanatra feltekintettem csillagos égre.»

Itt én is feltekintettem a levélből; csak ekkor vettem észre, hogy Hilda már rég nem cseveg. Kérdő tekintete igenre vagy nemre várt. Pedig még jó pár oldal hátravolt Ica levélből. Viszont lassan olvastam, mint mindig, ha fontosnak érzett szöveget kaptam kézhez, és kényelmetlen volt, hogy valaki ül szóltanul velem szemben: nyilván arcomról próbálja leolvasni: miként reagálok unokahúga vallomására.

Átfutottam-átugrottam néhány oldalt, tehát otthagytam szegény Icát, amint belép a félelmetes épületbe, ahol több változatban is képes lettem volna elképzelni, mi történhet vele.

A levél utolsó oldalán kerestem a döntésemhez szükséges információt – és meg is találtam a következő sorokban:

„Nem mintha azt hinném, hogy bárhol ugyanúgy megismétlődhetne, ami nálunk történt. Ugyanígy semmiképp

sem: lehet, hogy vértelenül, lehet, hogy véresebben, ám ez bárhol, bármikor megtörténhet. Ezért felhatalmazom azt, akire *A partalóniai technopuccs* dossziémat nagynéném rábízta, szerkessze meg ezt az anyagot. Írjon regényt belőle, vagy használja fel bármi módon, hogy tanulságul szolgáljon, milyen törekeny – a diktatúránál százszorta törekenyebb – intézmény a demokrácia: könnyen válhat gátlástalan hatalomvágy áldozatául.”

Ismét felpillantottam: Ica nagynénje föltehetőleg igent olvasott ki a tekintetemből, vagy csak nem hagyott időt, hogy nemet mondjak. Fölkapta széke mellől a táskáját, és búcsúzóul kezet nyújtott:

– Ica kétbetűs kódot használt a nevek helyett. Ezek kulcsa nincs a dossziében. Nem mertem magammal hozni, mert lehet, hogy még mindig figyelnek. Igaz, Icától megtanultam, hogyan rázzam le követőimet, de nem árt az elővigyázatosság. Ott leszek a holnap esti előadásán, a Lions Klubban. Ha úgy érzi, hogy tudnia kell, kiket rejtenek a kódok, odaadhatom a szereplők listáját. Magát aligha bántják...

Mondatát be sem fejezve, sietve távozott.

A mappával leheveredtem az ágyra, és tovább olvastam:

„A lépcsőház borzalmas állapotban volt: a téglafalakat csak foltokban takarta a kifakult freskókkal díszített vakolat. A korláthoz nem mertem hozzáérni, pedig a lépcsőfokok annyira lekoptak, hogy vigyáznom kellett, nehogy leguruljak. De Kubában mindehhez napok alatt hozzászoktam. Pár villa kivételével minden épület, amelyben megfordultam, ilyen vagy még rosszabb állapotban volt. Mégis öszszeszorult a gyomrom. Még csak az hiányzik, hogy itt vérezzen be a fekélyem – ami miatt néha hetekre kidőltem.

E rémítő gondolathoz képest az ősz halántékú, egyenruhás férfi a jól kivilágított szobában, ahová kísérem beengedtek, megnyugvással töltött el. Rövid bemutatkozás után felajánlotta, hogy tekintsek el a rangjától – melyet amúgy sem volt módom leolvasni dísztelen egyenruhájáról, és hívjam Santosnak. Hellyel és kis kubai cigárilókkal kínált, majd elmondta, miért »kérgetett be«... Megpróbálom legalább részben idézni a szavait:

– A partalóniai főügyész elrendelte a letartóztatását. A vád: államtitoksértés. Nem ajánljuk, hogy hazatérjen. Holnap semmi esetre sem. Pár nap alatt bizonyára szerezhetünk részletesebb információkat. Fidel, akire ön igen jó benyomást tett, felajánlotta, hogy tartózkodhat abban a vendégházában, amelyet már látott.

Miután megköszöntem Fidel nagylelkűségét, az őrnagy – mint később kiderült, ilyen magas rangú tiszt érdeklődését keltette fel csekély személyem – közelebb hajolt, és szemembe nézve faggatott: milyen államtitkokat birtokolok? Rosszul érintett, hogy már másodszor okozok csalódást vendéglátóimnak, miután nem rendelkeztem kiadható kézirattal. Már elbúcsúztam a szép villától, sőt látni véltem: az őrnagy bevitet a szomszédos kínzókamrába, hogy kiszedjék belőlem azt is, amit a bizottságban átaludtam. Santos azonban boldogan mosolygott – talán arra gondolt, hogy végre kap valami kitüntetést kopottas zubbonya díszítésére –, mert bevallottam: tagja voltam az államvédelmi bizottságnak. Nagy halat fogott, gondolhatta, és kérdéseinek súlya alatt, úgy éreztem, egyre mélyebben kerülök a pácba.

Szalmaszálak után kapkodva rábukkantam a megmentő *koholt* kulcsszóra. A »koholt vádak« fogalma aligha lehetett

számára ismeretlen. Lehet, azt gondolta, hogy ott tartásom érdekében kitalálnak, koholtnak tarthatom, amit az otthon rám váró veszélyről mondott. Azt hittem, ezért kérdezte, hogy fel akarok-e hívni valakit otthon, Partalóniában. Akartam. De valamelyest ismertem már a kubai »majd visszahívjuk« telefonrendszert, így kényelmesen hátradőltem fotelomban, miután az élém tolt lapra felírtam felettem lakó háziasszonyom számát, akivel jó barátságba keveredtem. Elismeréssel pillantottam az órnagyra, amikor alig pár másodperc múlva meghallottam a kihangosítón a jól ismert hellót. Háziasszonyom azonnal sírva fakadt:

– A lakásodat teljesen szétverték, még a pincét és padlást is. Az én lakásomat is át akarták kutatni, de bírói határozat nélkül nem engedtem be őket – mondta büszkén. Persze hangsúlyozta, hogy értem is aggódik, nemcsak a lakása miatt. Amikor megtudta, hol vagyok, ismét sírva fakadt. Ez láthatóan nem esett jól Santosnak. Csak akkor mosolyodott el, amikor megnyugtattam a barátnőmet: nagyon jó kezekben vagyok, és mennyire irigyelne, ha látná a délceg, fiatalos órnagy urat. Majd úgy kérdezgettem, hogy a válaszaiból kiderüljön: a két szoba hallos lakás bérét sem mindig időben fizető, tragacsát az utcán tartó, nagyon kis hal vagyok.

Santost »tényfeltáró korszakom« jól bevált praktikái nemcsak meggyőzték, de talán meg is sajnált. Felajánlotta: maga visz el a vendégházba. Majd elküldte sofőrjét a másnapi útra már becsomagolt utazótáskámért. Nem mondtam, hogy magam is elmehetek érte: hadd legyen idejük, alaposan átkutatni. Aznap este pedig anyaszüilt meztelenül mentem a fürdőszobába, miután olyan fáradtság tört rám,

hogy meg kellett kérnem az ott sertepertelő szobalányt: ő tegye a sublótba holmimat. Még a retikülömet is nyitva hagytam az asztalon. Nyugodtan megtehettem: mint Kubába érkezésem óta majdnem mindig, a pendrive bennem volt. Aztán jó hosszú zuhanyozás után megint visszatettem, és ugyancsak pucéran mentem vissza a szobába.

Jó volt túlesni mindezen. Teljesen elnyertem a bizalmukat. Soha nem tettem fel több kérdést állambiztonsági múltamról. Pedig lett volna alkalmuk bőven: több mint egy évre Havannában ragadtam. Az újságíró főiskolán kaptam helyettesítő munkát, majd a második félévben felvettek a tanári karba.

Miért mesélem el mindezt? Mert gondolom: akárki kapja meg ezt a dossziét, előbb-utóbb értesül hosszas kubai tartózkodásomról, amit a hűségpártiak minden lehető alkalommal kommunista elkötelezettségem bizonyítékául hoznak fel, hogy lejárássanak. Van okuk feltételezni, hogy készülök írni a puccsról és előzményeiről. Sajnos hagytam nyomokat. Nem kétséges: sokat megtudhattak viszonyomról Hugo Alverez belső körének két prominens tagjával. Kitudódhatott például az is, hogy két napon át ott ültem a puccs sokat tudó első áldozatának ágya mellett, egészen a haláláig, és volt alkalmam beszélgetni vele, amikor fájdalmai engedtek.

A házkutatás, amelyről volt háziasszonyom értesített bizonyítja: összerakták a mozaikrejtvény darabkáit. Most már nyilván tudják, miért fogadtam el anyagilag nem túl kifizetődő ajánlatukat (bár később ezt bőségesen pótolták), és miért vállaltam el minden felajánlott munkát, amely betekintést engedett Alverez belső körének működésébe. San-

tosnak igaza volt: veszélyes és értelmetlen lett volna visszatérnem.

Kubában »jól megvoltam«. Sikerült valamiféle, főleg internetes kapcsolatot fenntartanom a barátaimmal. Páran meg is látogattak. Nagynéném öt hetet töltött velem. De éppen Santos – szerintem saját szakállára adott – tanácsára üzentem neki, megbízható úton is óvatosan fogalmazva: csak az utazásához legszükségesebb dolgokat hozza magával. Spanyolországon keresztül jött. Így kettő helyett majdnem húsz órán át tartott az útja, de legalább nem akadályozhatták meg, hogy láthassam. Talán azt sem tudták, hogy itt járt: Santos elintézte, hogy az útlevelét ne pecsételjék le. Igen, Santos a barátom lett.

Olyan kedves, gyengéd, művelt barátom, amelyenről addig csak álmodoztam. Ő vezetett be a zene csodálatos világába. Rendszeresen jártunk koncertekre. Mások szerint szépen, szerintem gyönyörűen hegedült. Mind az öt gyereke játszott hangszeren: csodálatos házi koncerteket rendeztek. Felesége, elismert szoprán, évekkorábban nem tért vissza európai vendégszerepléséről. Santos nehezen viselte elvesztését, de felesége kérésére mindent megtett, hogy a válás mielőbb lebonyolódjon.

Egy idő után nem jól éreztem magam a luxus vendégházban. Gyerekei unszolásának engedve beköltöztem Santos sokkal egyszerűbb, mondhatnám – nem kubai mércével mérve – szegényes házába. Életemben először igazi családom volt: csodálatos érzés! Ezt azért mesélem el, mert mindenkire eljuthat a hűségiek által terjesztett pletyka: »Castro csicskásának a kurvája« lettem.

Nagyon szerettük egymást. Egy idő után annyira meg-

bízam benne, hogy bevallottam: ha nem is a naplóm és jegyzeteim, de mindaz az SMS-forgalom, amit a puccs előtt és alatt sikerült »lehallgatnom«, rajta van a pendrive-omon, amelyet egyszer véletlenül meglátott a párnám alatt, de nem tett szóvá. Amikor azt is bevallottam, hogy olyan kódolt szövegek vannak rajta, amelyeket még nem sikerült megfejtenem, felajánlotta a segítségét. Aggódva nézhettem rá, mert mindjárt hozzátette: »Elérem Fidelnél, hogy senki se vegye el tőled a megfejtett anyagot.« Beleegyeztem, és jól tettem: kiderült, hogy nemcsak kódolt SMS-szövegeket sikerült fölvennem a Hűségpárt kommunikációs központjának elemelt mobiltelefon-chipjével: a pár másodperces, legfeljebb félperces-perces recsegő fütyülések nem adáshibák, mint gondoltam, hanem elektronikusan torzított telefonbeszélgetések, amelyeket csak a megfelelő programmal ellátott telefon tehetett érthetővé. A telefont viszont nem nyúltam le.

Santos azonban megtalálta emberét, aki érthetővé varázsolta a cinikus és többnyire gátlástalanul uszító telefonbeszélgetéseket. Még Santost is megbotránkoztatták az utcai harcok frontvonalában küzdőknek adott hidegvérű, az emberéletet semmibe vevő utasítások. Sokszor kiment a szobából, amikor a durvább részeket újra meg újra lejátszottam, hogy hibátlanul írjam be a komputerembe. Valódi, érzékeny caballero: úriember volt.

Nagyon vigyázott rám. Eleinte ez bosszantott is: nem szerette, hogy olykor egyedül akartam bolyongani a városban. Többnyire talált valami okot, hogy valamelyik fia elkísérjen, aki »úgyis akar valamit venni magának«. Egyszer legidősebb fia volt soron. Amikor látta, hogy nagyon le-

akarom rázni, bevallotta: van okuk vigyázni rám. Alig pár héttel azután, hogy átköltöztem hozzájuk, valaki betört abba a villába, ahol addig Fidel vendége voltam. Nem vittek el semmi mást, mint az akkor ott vendégeskedő olasz agrármérnök laptopját. Aligha azért tört be – akárki volt is – Fidel vendégházába. Volt okuk hinni: Partalóniába vezetnek a szálak... a részletektől Santos is meg akart kímélni. Gondolom, megtalálták a betörőt, és nem bántak vele kesztyűs kézzel.

Akkor hát miért tértem vissza Partalóniába? Kubában mindenem megvolt, ami számomra az élet igazi értékét jelentette. Kigyógyítottak a tíz éven át olykor hetekig gyöttrő gyomorfekélyemből. Egészségileg évekig nagyon elhanyagoltam magam. S azon a címen, hogy nincs időm orvoshoz menni, szinte marokszám szedtem a fájdalomcsillapítókat. Ennek aztán megadtam az árát. De amikor kigyógyítottak kínzó nyavalyámból, újjászülettem. Már azon voltam, hogy kicsempésztetem Kubába azt a pár CD-t, amelyre jegyzetimet és naplómát mentettem le, és belefogok életem nagy művébe: a fékezhetetlen hatalomvágy, a korlátokat nem ismerő embertelenség, a politikai intrika és a demokrácia sérülékenységeinek regényébe.

Aztán derült égből villámcsapás: hasnyálmirigyrák! Ami ma sem gyógyítható, a folyamat többnyire nem is lassítható. Akkor sem, ha korán felismerik. Úgy éreztem, a kubai orvosok tisztában vannak velem, hogy otthon sem sokat tehetnek értem, de nem vállalták, hogy kezük között haljak meg.

Santossal kisírtuk magunkat, aztán beindította Fidel gépezetét. Közvetlen kapcsolatuk nem volt ugyan az Alverez-

kormányval, amelyet fasisztának tartottak, de megvoltak a csatornáik, ahogy Santos mondta. Pár hét múlva közölte velem a csöppet sem megnyugtató hírt: Alverezék garantálják a biztonságomat, de csak akkor, ha a repülőtérről egyenesen a kórházba vihetnek. Különben aligha védhetnek meg a »nép jogos haragjától«.

A »népharagot« Alverezék irányították. Alverez tartotta kezében a hírhedt Fekete Gárdát, amely pillanatok alatt szétvert bármilyen, nem fönről irányított »népakaratot«: minden nem általuk szervezett tüntetést. A Fekete Gárda munkáját az egykori besúgók helyett mind szervezettebb hírszerző hálózat támogatta.

A néptől nem féltem. Alverezék pribékjeitől sem: szíveséget tettek volna, ha nem a rák pusztít el, hanem vértanút csinálnak belőlem. Viszont legalább pár hétre szükségem volt. Valahogy el kell jutnom a nagynénémhez, hogy rendezzem, átválogassam és a Kubában megfejtett üzenetekkel egyeztessem a rengeteg anyagot, amelyet a nála őrzött lemezekre minden rendszer és szerkesztés nélkül vettem fel.

Ha a kórház helyett egyenesen a nagynénémhez megyek, biztosan bajba keverem, ha egyáltalán odaérek. Először a kórház, aztán meg kell találnom a módját, hogy Alverezék gyanúját eloszlatva, megfigyelés nélkül térhessek be nagynénémhez. Ez csak úgy és akkor lehetséges, ha már teljesen veszélytelennek tartanak: élő halottnak.

Az otthoni orvosok is csak heteket, sőt hamarosan már csak napokat adtak, mert mindent megtettem, hogy állapotomat sokkal rosszabbnak lássák a valóságosnál. Egyszer olyan magasra dörzsöltem fel a hőmérőt, hogy az ápolónő a papot hívta. Ez jól jött. Üdvösségemre kértem, segítsen:

a szülővárosomban akarok meghalni. Csak gyermekkori lelki atyámtól nyerhetek feloldozást mindazon bűneim alól, amelyeket gyarlóságomban azóta elkövettem, és megátalkodott ateistaságomban nem gyóntam meg. Őt meggyőztem, ő viszont nem győzhette meg orvosaimat, akik boldogan nézegették a hirtelen felfelé ívelő lázgörbémet, amelyből megállapították: terminálissá vált az állapotom. Vagyis kipróbálhatnak rajtam egy új terápiát.

Nem azért beszéltek ezt meg előttem, hogy megkérdezzék: ki akarom-e próbálni. A nagy tekintélyű orvosok talán tudomásul sem vették, hogy *én* ott vagyok. Azt nyilván látták, hogy a testem jelen van. Beleegyezésem nélkül folyamatos infúzióra tettek, s én folyamatosan kutyául éreztem magam. Főleg az állandó hányinger miatt! Az orvosok megnyugtattak: az ilyen kezelésekkal ez gyakran együtt jár, akkor is, ha gyógyítható rákja van valakinek, és akkor is, ha gyógyíthatatlan, mint az én esetemben. Nem értettem, miért próbálnak gyógyítani, ha gyógyíthatatlan vagyok, és miért nevezik mellékhatásnak azt, ami az egyetlen hatásnak mutatkozik. Az orvosokat nagyon bosszantották az effajta kérdések: a kísérleti nyúl fogja be a száját!

Igaz, én is kísérleteztem: barátnóm, korábbi háziaszszonyom, aki hitt a természetes gyógymódokban, becsempészett nekem füvet, hogy megszüntesse azt a borzasztó, állandó hányingert. Megszüntette. Még mintha a fájdalmamat is csökkentette volna: a szinte elviselhetetlenről majdnem elviselhetőre. Az ápolónők azonban megéreztek a marihuána jellegzetes illatát, és riadót fújtak. Még az igazgató főorvos is ott termett, akit addig sosem láttam. Mind nekem estek. És mivel nem árultam el, kitől kaptam, kubai

kapcsolatomat kezdték szememre vetni. Hiába mondtam nekik: Kubában még a nevét sem hallottam ennek a csodaszernek.

Az igazgató főorvos megfenyegetett: ha még egyszer rajtakapnak, az ő kórházában nem maradhatok. Kiprovokáltam, hogy kijelentését mindenki füle hallatára még kétszer megismételje: egyszer rá is erősített – Egy percig sem maradhat nálunk – mondta türelmét veszve.

Másnap délután ismét feldörzsöltem a hőmérőt. Bizonyítandó: valóban a halálomon vagyok. Papot kértem, meg barátnőmet: ő ajánlotta fel ugyanis, hogy autóval elvisz a nagynénémhez, ha a kórházból kiengednek. Miután kiment a parkolóba, hogy ott várjon rám, elkezdtem pöfékelni. Le se szívtam. Így a sűrű füst percek alatt elérte a főnővér jó szimatát. Jött is, tajtékozva. Kikapta a kezemből a vaskos cigit. Reméltem: megégette magát. Én előadtam: nem bírom tovább az állandó hányingert. Mivel az empátia leghalványabb jelét sem mutatta, emelnem kellett a tétet. Kitéptem karomból az infúziós tűt. Most már torkom szakadtából üvöltöttem: nem bírom tovább, nem bírom tovább! Otthon akarok meghalni!

A nővér a tű helyét – amelyből alig egy-két csepp vér buggyant ki – szinte automatikusan leragasztotta. Erre az emberi gesztusra lecsendesedtem: – A főorvos úrnak nem kell megtudnia, hogy *magától* kaptam a marihuánát – mondtam csendesen, de határozottan, jól megnyomva a *magát*. A nővér döbbenetben nézett rám, mint egy eszelősre, majd kérdőn, mint aki nem hisz a füleinek. Én álltam a tekintetét. Nem szép dolog a zsarolás, de gyakran »bejön«. – Alá kell írnia pár papírt – mondta, és kisegített az ágyból. Erősen

tartott, hatalmas melléhez szorítva, miután felálltam: tisztában volt vele, hogy az én állapotomban hatnapi fekvés után eltart pár percig, míg a keringés egy kis vért pumpál az agyba.

Az ügyeletes nővér elem tett pár papírt. Ezeket kitöltöttem, és rendre aláírtam. Átnézte őket, de elégedetlen volt:

– Hová megy? – kérdezte.

– Meghalni – jelentettem ki tényszerűen.

»Ismeretlen helyre távozott« – írta két lapra is gyöngybetűkkel.

Amikor kiléptem a kórház kapuján, a világ legszabadabb emberének éreztem magam. Szabadnak, hogy saját elképzelésem szerint lépjek ki az életből.

Nagynéném megrémült, amikor a szomszédok megtévesztésére – hátha jelentik – félholtként kecmeregtem ki az autóból: barát nőm és az ő segítségével alig vonszoltam be magam a házba. Aztán, amint becsukódott mögöttünk az ajtó, valósággal örömtáncot jártam: éles fájdalmaim ellenére jobban éreztem magam, és erősebbnek, mint hetek óta bármikor. Erőt adott, hogy végre megint van mit tennem. Amint hosszadalmas vacsoránk után barát nőm hazaindult, elővettem a laptopomat. Némi elmormogott fohász után bekapcsoltam, de a hűséges jószágnak nem volt szüksége imákra: azonnal felbűgött a CD-meghajtó – „éhesen”, véltem hallani.

Bízom benne: lesz időm, legalább pár hetem, hogy feldolgozzam sok száz oldalnyi, féltve őrzött jegyzeteimet, naplóimat. Mivel a puccsról még most sem közölhető semmi, arról álmodozom, hogy talán történelmi – talán a bizánci politikai intrikákba burkolt – regényt írhatok. Ehhez azon-

ban el kellene mélyülnöm a hataloméért való küzdelem és a gátlástalan lejárások klasszikus korában.

Erre viszont már aligha lesz időm.

Hátralévő heteimet az idevágó írásaim rendezésére, kinyomtatására fordítom. Ezeket ugyanis többszörösen védett, kódolt CD-lemezekon őrizte meg számomra tanti Hilda, és csak az én hűséges, öreg laptopomon voltak megnyithatók, három, egymástól független jelszóval. Megkértem nagynénémét: halálom napján a komputert és a sokakat – őt is – kompromittáló lemezeket törje apró darabokra, és égesse el a kazánban. Az ebben a mappában található, a szereplőket – mondhatnám: elkövetőket – többnyire csak kódolva megnevező, kinyomtatott anyagon kívül semmi ne maradjon fenn a halálom után.

A mappára, amelyben ezeket a kinyomtatott oldalakat gyűjtöm össze, ekkor írtam *A partalóniai technopuccs* címet, mert ezt a puccsot nem tábornokok hajtották végre, ahogy az itt délen gyakran megesik, hanem technokraták: egy politikai párt – nem kellően tapasztalt és bölcs – fiatal, komputereken és mobiltelefonokon felnőtt vezetői. A hataloméért, amelyet a »nemzet érdekében« mindenáron meg kellett szerezniük, ezek a fiatalok mindenre képesek. Történelmi fogalmaik hiányosak vagy éppen torzok: érződik, hogy nem élték át a világegést, a milliók halálához vezető fasizmust. És csak annyit tudnak Hitlerről, hogy az első világháború után önéretétől megfosztott, béklyóba vert Németországból erős, egységes, önmagában feltétlenül bízó nemzetállamot teremtett. Arról sincs fogalmuk, hogy eleink közül sokan a náci elöl menekülve vagy körmeik közül szabadulva kerültek Partalóniába. Mint édesanyám családja is.

A Hűségpárt belső körének – ahogy a mellékelt írásokban utalok rá: a Belső Kör, a BK – tagjai nem fogták fel »nemzetépítő« ideológiájuk veszélyforrásait. Politikai pályafutásuk előtt diákok voltak, valódi foglalkozásuk: állásuk munkájuk sosem volt, nem éltek valóságos életet. A tapasztalatlan, éretlen fiatal emberek elhitették magukkal, hogy csak ők menthetik meg a hazát valamiféle végveszélytől, amelyet csakis ők véltek látni, bár természetét nem ismerték.

Mindabból, amit megtudtam róluk, holtbiztosan kitűnik: ha ismét hatalomra kerülnek, többé nem engedik ki a kezükből: onnan mennek nyugdíjba – hiszen irtóznak a gondolattól, hogy esetleg a valóságos életben kell dolgozniuk. »Munkába járni!?!«, kiáltott fel egyikük a hajnalig tartó »megbeszélésen« – amelyen a szokásosnál is több sör fogyott.

Sok szó esett közöttük arról, mit kellett volna tenniük, mit tehettek volna, amikor négy évig uralmon voltak, hogy ellehetetlenítsék, »életképtelenné« tegyék ellenzékiüket, »ellességeiket«, a szocdemeket [Szociáldemokrata Munkáspárt – a továbbiakban többnyire szocikként említik őket. A szerk.], vagy éppen komcsikat, ahogy az akkori Kereszténydemokrata pártra utaltak. Ehelyett mit tettek? Hatékonyan felszámolták azokat, akikkel osztozniuk kellett a hatalmon. Sokat vitáztak minderről a Belső Körben, de abban egyetértettek: ha ismét hatalomra kerülnek, »mindenkit kiányírnak«, aki felléphetne ellenük. Megszereznek minden fórumot – újságokat, rádiót, televíziót –, nehogy más is szólhasson általuk a választópolgárokhoz. Ami pedig a legfélelmetesebb, talán még a nácikon is túlsz, elhatározták: minden középiskolát híveik kezére adnak, hogy amint ki-

halnak a »komcsik« – azaz mindenki, aki nem úgy gondolkodik, mint ők –, »utódaiknak« eszükbe se juthasson bármi másság elfogadása.

Persze még a puccs előtt kellett volna megkongatnom a vészharangokat. Ám akkor még nem voltak kezemben a döntő bizonyítékok. Messze meghaladta a képzeletemet, hogy mindaz, amit a kampányban megtettek, gyermekjátéknak tűnhet ahhoz képest, amit az ismét elvesztett választások után kigondoltak a hatalom megszerzésére.

Tehettem volna valamit, hogy megakadályozzam a végső véres összetűzést? Ha az első tüntetések után a kezemben lett volna mindaz a dekódolt anyag, mindazok a bizonyítékok, amelyek most e mappában vannak, idejében leleplezhettem volna a »hűségiek« gátlástalanságát, és kihúzhattam volna alóluk a szőnyeget: talán megghiúsíthattam volna a puccsot. De most már csak arra számíthatok, hogy az itt történtek mások okulására szolgálhatnak.

Nálunk nincsen remény: amint a puccsal a Hűségpárt hatalomra jutott az úgynevezett szakértő kormány által, nyomban megerősítette pozícióit az ügyészségen, bíróságokon. De ami nálunk megtörtént, másutt is megeshet. Az embereknek tudomására kell hoznunk, milyen sebezhető a demokrácia. Ami itt történt, fontos figyelmeztetés minden népnek: ne tűrjék a demokratikus intézmények gyengítésének, kijátszásának, semmibevételének legcsekélyebb kísérletét, jelét sem.”

A „szerkesztő” megjegyzései

Ezután következtek a még Hilda asszony jelenlétében elolvasott utolsó sorok és az aláírás: „*Köszönettel, Helen Sanchez, Szántó Ilona*”, majd véget ért Ica bemutatkozása – itt-ott regényes részekkel tarkított esszéje?, levele? A vége felé már minden mondatért láthatóan nagyon meg kellett küzdenie, mint az kitűnik töredezett, gyakran befejezetlen mondataiból, amelyeket az érthetőség kedvéért ki kellett egészítenem.

Borzasztóan szenvedhetett – mint mindenki a hasnyálmirigyrák utolsó szakaszában –, de aligha fogadta el a megváltó morfiumpot: gondolkodása tiszta maradt az utolsó leírt szóig, mint ahogy arról nagynénje is tanúskodott.

Bevallom: azzal a talán álságos gondolattal fogadtam el a mappát, hogy elolvasom, vagy legalábbis átnézem, és majd utána döntöm el, hogy másnap elkérem-e a kódot Hildától, vagy visszaadom neki a dossziét. De hát évessel jön meg az étvágy: még a felénél sem tartottam, amikor felöltött bennem, hogy délután kerülnöm kellene Hildát: ha netán meggondolta volna magát, ne legyen alkalma visszakérni a mappát.

Talán e döntésem megerősítését szolgálta az az álom, amelyre reggel szokatlanul részletesen, erős érzelmekkel emlékeztem vissza: Ica jelent meg benne, pontosabban nem láttam, nem hallottam őt, csak tudtam: ott van, hozzám szól. Hozzám, aki élek: kiválasztott szócsövéhez. Tudtam, hogy halott, de csakis az ő erőtlén kezéből lebeghetett felém – fényesen a végtelen sötétben – a mappa.

Elfogadtam: átvettem, és nyomban belekeveredtem Ica történetébe. Ceruzával a kezemben nyomban nekifogtam

a jegyzetek olvasásának, jelölgettem a szerkesztői beavatkozásra szoruló részeket, főként azokat, amelyeket Hilda magyarázatokkal, értesülésekkel egészíthet ki. Meg is tette. A következő napokban többször is találkoztunk, de a kódolt nevek kulcsát nem kértem el: akkor még én is regényben gondolkoztam, márpedig a regényem szereplőinek, hőseinek én választok nevet.

Megkezdett regényeimnek azonban nem akaródnak befejeződniük: így kötöttem ki e – számomra szokatlan, több elemből kevert – műfaj mellett. Így remélem leghatásosabban közölni Ica rám hagyott naplórészleteit, elmélkedéseit, amelyeket legjobb képességem szerint összeszöttem sokkal szárazabb, azoktól különállóan kinyomtatott jegyzeteivel. Így inkább e mű szerkesztőjének, mint szerzőjének tekintem magam.

Helen Sanchez (Szántó Ilona) hagyatéka

2003. 08. 16.

Az államvédelmi bizottságban – amelybe a Hűségpártnak valóban sikerült az egy titkon általuk pénzelt társadalmi szervezeten keresztül bejuttatnia – eddig semmi érdekes. Borzalmasan unalmas társaság. Szerencsére ritkán ülünk össze. A rapidíjból viszont nem élhettem volna meg. Aztán üzenet a rögzítőmön: jöjjen be a szerkesztőségbe a fizetésemért. Attól féltem, tévedés: a megadott cím egy fővárosi hetilapé volt, amelyet alig ismerek. Meg aztán: a borítékban több pénz volt, mint amennyit valaha is a kezemben tartottam.

A pénztáros csak bámult rám: hogyhogy kinél kell jelentkezni munkára?

A személyzetin közlik: nem tartanak igényt a szolgálataimra, csak jöjjenek be havonta a fizetésemért. Te jó Isten, mibe keveredtem?

2003. 09. 11.

Sikerült jó kapcsolatba kerülnöm a Hűségpárt egyik oszlopos tagjával, CB-vel.

2003. 09. 16.

Micsoda szerencse! Kiderült: CB – akivel az utóbbi napokban többször is találkoztam – Hugo Alverez [a Hűségpárt elnöke. A szerk.] belső köréhez tartozik. Valami titokzatos hírszerzői szerepet tölt be, amelyről egyelőre „nem beszélhet”. De szeretne velem találkozni. Az az érzésem, szívesen beszélne arról, amiről hallgatnia kell. Nem kérdezek semmit, ha netán dicsekedni, fontoskodni akar, mint szinte minden férfi, majd megteremti az alkalmat rá.

Utólagos bejegyzés: Most, utolsó heteimben-napjaimban valóban őszinte lehetek (és bocsánat, ha olykor kissé patetikus is), és megbocsáthatok magamnak. Mert, ahogy a továbbiakból kiderül, én sem voltam jobb Alverez belső körénél. Én is elhittem, hogy céлом érdekében (majdnem?) mindent megtehetek. Szent céлом szentesít bármilyen eszközök. Azokat is, amelyeket újságíróként nem vettem volna be: ha lefeküdtem is valakivel, nem játszottam meg a szenvedélyes szeretőt. Vagy az ártatlan kislányt. Olvasom akkor írt soraimat, és ahogy visszagondolok a CB-vel eltöltött

időre, némelykor elképedek: hogyan voltam képes ennyire áltatni magam. Igaz, mindez a Santos előtti időben történt, amikor még nem nyílt meg számomra a szerelem – és a szeretet! – addig ismeretlen világa, melyben a szeretkezés általa beragyogott csoda lett. Lehet, hogy annak előtte testem minden részét egyenrangúnak-értékűnek tartottam: a lábam elvitt oda, ahol fontos információhoz jutottam. Elmém feldolgozta, kezem leírta. Miért ne használhattam volna más testrészeimet is a feladat, az ügy érdekében? Azt hiszem, körülbelül így gondolkodtam, ha kimondani akkor nem merem is volna.

Lehet, hogy megvettem a testemet? Eszköznek tekintettem?

Kár, hogy Santossal nem akkor találkoztam, amikor beléptem az élet forgatagába. De nagyon jó, hogy találkoztam vele, mielőtt kilépek belőle: legalább kinyílt a szemem, és olyan mélyen látok magamba, hogy ez az önvizsgálat már szinte maga a megbocsátás. Mindent megismerni annyira, mint mindent megbocsátani – vajon ez lehetne a tényfeltáró újságíró sírfelirata?

2003. 09. 18.

Úgy tűnik, CB a „szárnyai” alá akar venni. (Talán nem csak a szárnya alá). Azt hiszem, falusi libának tart, akinek meg akarja mutatni a fővárost. Megyek vele várost nézni: nem is veszi észre, hogy „naiv” kérdéseimre adott válaszaiban érdekes betekintést nyújt pártja működésébe. Különösen a Belső Körről szeret beszélni, amelyet BK-ként emleget, s amelyben ő fontos szerepet tölt be: idegközpontjuk, vagy egyszerűen „a központ” vezetőjeként. Nagyon akar impo-

nálni. Vajon ezen az úton az unalmas bizottsági munka mellett – vagy helyett? – a pártszékházba kerülhetnék? CB említette: szükség lenne ott az újságírói tapasztalataimra és vidékismeretemre. Többet kellene foglalkozni a vidékkel – állítja, de nyilvánvaló, hogy velem szeretne foglalkozni. Az is, hogy miként. Mindenre képes lennék a tőle elnyerhető információért? Tulajdonképpen jóképű. Meg kell gondolnom. Találkoztam pár érdekesebb alakkal is a BK-ból, de azok családosok. Odáig csak nem megyek el, hogy velük kezdjek ki!

2003. 09. 20.

Valaki, akit eddig nem ismertem – legyen KD – bekéretett a székházba, és a bizottságról faggatott. Figyelmeztetett, hogy mi célból juttattak be. Semmitmondó válaszaimmal nincs meglepődve. Úgy tűnik, a bizottság másik független tagjáról akar megtudni valamit. Talán, hogy befolyásolható-e. Aztán sikerült másra terelnem a szót: órá. Ez mindig beválik! Öt percbe sem telt, már dicsekszik: milyen elismerten sportos. A műfaja: a vízszintes maratón. Nagyot röhög a saját viccén. Közben les. Szemérmesen lehajtom a fejem, majd úgy nézek fel rá.

Némelykor tényleg utálok magam.

2003. 09. 22.

Tegnap este CB vacsorázni vitt, valami eldugott vendéglőbe. Oszkárnak kéne hívnom: tudja, de nem mondja. Sokatmondó szavakat bökö ki (pl. „meg vannak örülve”: már-mint a BK-ban. Vagy: erre rábaszhatunk), majd másra tereli a szót. Tudatosan teszi? Látja, hogy megöl a kíváncsiság?

Remélem, sikerül jól ismert általános női tulajdonságként megjátszanom. Naiv, kislányos hangon feltett kérdéseknek nem tud ellenállni. Megfogtam. De másik fogást is keresek: szóba hozom gasztronómiai művészetemet, amikor visszaviteti a pincérrel a spagettijét, mert túlfőzték. Imponálni akar megjátszottan határozott férfiasságával. Vagy csak húzza az időt, mert annyira élvezzi a társaságomat. Jobb, ha itt, a vendéglőben akarja élvezni, gondoltam, és vártam a pincért a további rendelésekkel. Sikerül szóba hoznom: unom a bizottságot, inkább vele dolgoznék a székházban. Ezt többször is hallani akarja. Ráfér az önbizalom-hízlalás. Utolsóként távoztunk a vendéglőből. Nem engedem, hogy ittasan vezessen – persze érte aggódom. A taxiba hozzám bújlik: gyerekesen. Az anyja házánaál teszem ki. Úgy látszik, örül, hogy nem neki kell fizetnie a taxit. Nem baj: jó befektetés volt az este.

2003. 09. 23.

CB meghívhatja magát hozzám vacsorára, mert jobb, ha nem mutatkozunk együtt nyilvános helyeken: a bizottság miatt meg kell tartanom függetlenségem látszatát. Legalább, amíg be nem kerülök a székházba – teszi hozzá. Megjátszom, hogy meg sem hallottam. Hamarosan bejuttat – erősködik, míg valami köszönetserűséget nem suttogok. Aztán magyarázkodni kezd: erről még nem szabad tudnom, de nagyon jó benyomást tettem KD-ra. A vízszintes maratónista jó benyomása kicsit aggasztott, de ezt nem árultam el. Akkor hamarosan bárhol vacsorázhatunk – mondtam inkább, mintha vissza akarnám szívni már kimondott meghívásomat. Olyasmikről szeretne beszélni, amiket jobb, ha mások

nem hallanak meg – mondta erre jelentőséggel. (Ezt majd behajtom rajta.) Anyja szívesen látna minket, de előtte sem beszélhetünk szabadon: nem szereti a politikát. Sőt utálja. Állandóan azzal nyúzza, találjon már magának tisztességes munkát – panaszkodik szegény CB. Erre megkérdezem: miért nem szerez magának lakást? Értetlenül bámul rám. Kiderül: elképzelhetetlen számára, hogy egy férfi magában, egyedül éljen. Akkor ki mos és főz rá?

2003. 09. 25.

Egyszerű, kétszemélyes vacsorát készítettem, de aztán kávé közben hosszasan ecseteltem, hogy olyan paellát főzök, hogy attól mindenkinek kétfelé áll a füle. CB hallatlanul jó étvágygyal evett, és feszült érdeklődéssel, szinte kéjjel hallgatta, hogy mit szoktam beletenni a paellámba. Minél előbb szeretné megkóstolni, mondta, de felvilágosítottam: az igazán jó paellát legalább négy-öt főre készítik. Telitalálat: meghívja pár barátját a BK-ból. Nyeregben voltam. És legalább még pár napig nem ágyban. Pedig minden alkalmat megragadott, hogy megragadhasson. Észrevette, hogy valóban egyre vonzóbbnak találom? Ha nem lett volna ez az átkozott politika! De kurvául kurvának érezném magam, ha csak az ügy érdekében feküdnék le vele. Emlékezz, Ica: az illetet mindig megbántad!

Nehogy elfelejtsen: „A kormány egy jelentős tagját talán hamarosan kinyírjuk.” De lehet, hogy még egy ideig használják, hiszen „rövid pórázon tarthatjuk” azzal, amit ő, mármint CB kiderített a múltjáról.

Úgy tűnik, bárki szerverébe képesek – vagy ő képes? – bejutni. CB komputerszeninek tartja magát „De hát ez be-

törés!” – kiáltok fel. „Védekezzenek jobban”, vonogatja a vállát.

Úristen! Kivel is feküdnék le! Ennek cseppnyi lelkiismerete sincsen.

De hát nem épp ezért van rá szükségem?

2003. 09. 29.

A vacsora jól sikerült. Mindent felfaltak. CB-nek éjfél tájt le kellett mennie sörért. Hajnalig duma. Kollégiumi nosztalgia. Rengeteg nagy név. Imponálni akarnak? Biztosan bekerülök a székházba. Fizetésemelésre is számíthatok. Szükség van tényfeltáró megírói képességeimre. Hamarosan megindulnak a „műveletek”. A gőzhengert is előszeretettel emlegetik, de nem részletezik. Majd meglátod, mondják egyre. Majd: „amikor átjössz hozzánk” (sic!!!!). A bizottságból kiváltak: vannak odavalóbb embereik. Többet vártak tőlem, de tisztelik, hogy nem vagyok spicli. Te jószágos ég! – ha megtudnák, miért főztem a vacsorát! De nem kell félnem: emberismeretük nulla, erre több példa is mutatott az éj folyamán. Azért jobb, ha vigyázok. Túl gyorsan haladnak a dolgok...

2003. 10. 06.

Nehéz tájékozódnom a székházban. Mindenki magát tartja a legfontosabb fogaskereknek megállíthatatlan gépezetükben. És mindegyikük csak magáról – és Hugóhoz való közvetlen viszonyáról! – szeret beszélni. Tapintani lehet a feszültséget. Még nem jutottam semmi konkrétumhoz, kétségtelen, hogy mindenre, valóban mindenre készek a győzelemért. Két kampánystáb létezik: a nyilvános, a fellépé-

seket, médiakapcsolatokat szervező – és a kívülről láthatatlan. Ezek között vannak azok, akikre valamelyik BK-fiú – már nem emlékszem, melyik – a paellavacsorámon mint „vízszelőkre” utalt. Akkor nem tudtam, miről beszél. A székházban kifütletekből nyilvánvaló: Nixon plumberei után nevezték így azokat, akiknek a feladata a kiszivárogtatások mindenáron való megakadályozása. Persze a hírszerzés bizonyos eszközei is az ő kezükben voltak. De mintha nem tudnák a fiúk, hogy a vízszelő-plumberek vezettek Watergate-hez, majd Nixon bukásához. Lehet, hogy ezek a gyerekek szeretnek a tűzzel játszani? – Csak be ne pisiljenek a végén.

[Ennek az egyoldalú bejegyzésnek az utolsó bekezdését Ica fekete filctollal kihúzta. Olyan eredményesen, hogy a lapot az ablaküvegre nyomva is csak ennyit böngészhettem ki: „farkasok között”. Alkohollal sikerült világosabbá tennem a törlést itt is, másutt is, de így is többnyire csak találgathatom, mit takar az öncenzúra (bár lehet, hogy ezekkel tanti Hilda akarta védeni unokahúga imázsát). Mintha egy sor végén, ahol talán kevésbé maszatolta el a nyomtatást a tinta, ez állna: „sötét, veszélyes alakok”. Az itt-ott kiolvasható pár betűt csak fantáziám egészítheti ki: találkozhatott a székházban ilyen alakokkal, de ezek aligha tartoztak a Hűségpárt vezetőségéhez, akiket gyakran *fiúkként* emleget. Néha úgy, mint röhögcsélő kamaszokat. „Sör, favicc, röhögés. Homokozó” – áll egy lap alján. Máshol: „Exmin., álltít. stb.: BS hajnalig.” Eredetileg az egész naplóra jellemző lehetett ez a távirati stílus, utalásokkal, rövidítésekkel, melyeket csak ő értett, és a dossziéba került lapokon valamikor az események után – talán a halálos ágyán – leg-

alább valamivel érthetőbbé tett, mielőtt kinyomtatta őket. De azért hagyott számomra is elég fejtörőt: a máshol is szereplő BS-t is csak a napló harmadszori olvasása után fejtettem meg: az amerikai *bull shit*, szó szerint: bikaszar, vagy a *bullsitting session* Észak-Amerikában gyakran használt rövidítése. Fiúk, fiatal férfiak, bikák (bikaborjak?) hülyéskedő, idétlen, olykor felületesen polemizáló, túlzó-fülfentő, véget nem érő dumájára utal. Hildától tudom: Ica egyetemistaként egy ösztöndíjas évet töltött „fönn, északon”, tehát részt vehetett ilyen bull sessionokon valamelyik ottani egyetemen.

Icának jó hónapra volt szüksége, hogy felismerje: ezek a „fiúk” nemcsak homokozóba illő, gyerekes játékokat játszanak, de politikai szerepvállalásukat is nagy játéknak tartják, amelynek persze ők határozzák meg a szabályait.

Amikor megragadta az alkalmat, hogy bepillantasson egy párt hangzatos szlogenekkel díszített kulisszái mögé, nyilván azt remélte, hogy leleplezheti a mindennapi politikai intrikák elég sötét világát. Erről írhatott volna egy leleplező, de akár kissé romantikus regényt is, amelybe beleesheti naplójában csak töredékesen megjelenő, olykor túlságosan is személyes vallomásait és vállalt szerepéből eredő dilemmáit, lelkiismeret-furdalását. Nem számított arra, hogy véres puccs előkészítésének és végrehajtásának, a demokrácia megdöntésének lesz szem-, és fültanúja, amit képtelen lett volna megírni abban a könnyed, humoros-gunyoros stílusban, amely naplójában itt-ott megjelenik. Különösen az első hónapok erotikus-szexuális élményeinek – helyesebben: a cél érdekében állításának – olykor nagyon is részletes leírásában. Azt hiszem, éppen ezért nem volt képes meg-

írni a regényét – amelybe naplója szerint többször is belekezdett –, mert amit az események kiváltottak belőle, azt nem tarthatta önmagának: valódi lényének. Azt az Icát csak megvetéssel vagy iróniával tudta volna megjeleníteni.

Én sem írhattam szokványos regényt a teljes – nem csak az újságíró Ica – megjelenítésével. Ugyanis nyilvánvaló, hogy naplójának intimebb részeit nem nyomtatta ki. Így a rendelkezésemre álló személyes részletekből csak azokat integráltam a technopuccs történetébe, amelyek utalnak a fiatal újságíró személyes-szexuális dilemmáira, de nem részletezik őket.

Lehet, hogy ebből az időből – amikor viszonya CB-vel kialakult – eredtek a dátummal el nem látott oldalak, amelyek talán csak véletlenül kerültek bele a dossziéba. Ica komputere ugyanis csak a dokumentum első oldalán tüntette fel a keletkezés időpontját. Pár lap ezekben a – kalandos-érzéki (megalkuvó?) napokban keletkezhetett, de az első – dátumozott – oldalak eltűntek: lehet, hogy ez tanti Hilda szemérmes cenzúrájának a nyoma. A megmaradt töredékekből kitűnik, hogy ebben az időben mélyült el Ica kapcsolata CB-vel. Tehát térjünk vissza a napló olvasható szövegéhez. A szerk.]

2003. 11. 23.

Az első BK-gyűlés, amelyre CB bevisz mint sajtótanácsadót. Alvezerek rám se hederítenek. Kiderül: több BK-tag is hozott be „tanácsadókat”, mégis nagyon nyíltan beszélnek (rövid pórázon – zsarolhatóan – tartanak mindannyiunkat?).

A „piszkos munkát” CB-re bízták. Aggódik, mert sok az illegális módszer. A kampány előtt nem kellett aggódnia:

senki sem figyelt oda semmire. De „most már nem babra megy a játék” – mondja.

A továbbiakat is az ott hallottak alapján írom le, kibővítve mindazzal a magyarázattal, amit CB-ből sikerült kiszednem, hiszen egy megbeszéléssorozatba cseppentem bele: az elhangzottak felét, ha érthettem. Kezdem azzal, ami számomra a leghihetlenebb, CB-nek pedig a legfontosabb volt: a BK ülésén elfogadott tényként kezelték, hogy CB korlátlan anyagi keretet kapott biztonsági rendszerek feltörésében és fontos tartalmak megszerzésében gyakorlott hackerek beszerzésére, valamint az ellenség (sic!) legalább egyik rendszergazdájának megvesztegetésére. NM (akit CB szerint olykor meghívna a BK munkaiüléseire, de nem tagja a kemény magnak) felvetette újfajta, érzékenyebb poloskák beszerzésének szükségességét. KCM (szociopszichológus tanácsadó) javasolta a kérdés elnapolását, amíg CB ki nem deríti, mi érhető el komputerfronton. CB szerint csak kockázatvállalás és pénz kérdése, hány ellenséges szerverbe hatolhatnak be. Erre a BK tagjai berezelnek: „Ezek szerint ők is betörhetnek a mienkbe?” KCM, aki a lélektani hadviselés Napóleonig visszamenő tanulmányozója, megnyugtatja őket – emlékezetből idézem: „Biztosak lehettek benne, hogy a szocik nem mernek ilyen eszközökhöz nyúlni, amíg állandó ösztűz alatt tartjuk őket, és naponta felrójuk nekik mindazt, amit a kommunista terrorszervezetek bárhol a világon, bármikor elkövettek. Emlegették minden lehetséges alkalommal a KGB-t: ők sosem mernek azzal védekezni, hogy az övéik [Ez a szocdemekre utalhat. A szerk.] többet szenvedtek a karmaik között, mint a mieink, pedig ez így igaz.”

2003. 11. 19.

NM javaslatát („érzékenyebb poloskákat”) a BK végleg elvetette: „ezzel könnyen le lehet bukni”, különben is mindenütt vannak megbízható embereik, akik sokkal jobb minőségű (digitális! – hangsúlyozta büszkén KM, akivel az utóbbi időben többször is találkoztam) hangfelvételt készíthetnek. A kampánystratégia megbeszélését a következő BK-ülésig elhalasztották. Remélem CB ott lesz.

2003. 12. 07.

CB hosszan mesélt a stratégiai vitáról. Kikérte a véleményemet a sajtó „manipulálhatóságáról”. Nyilván ebben is szerepet vállalna. Óriási ambíciói vannak (ezt nem ő: én mondom). Vacsorára vagy félóránnyira kivitt a városból, „ahol nem ismerhet meg senki”. De ez nem bizonyult igaznak: többen is köszöntöttek, engem meg furcsállva nézegettek: őt nyilván ismerték, legalább látásból, de lehet, hogy nővel még sosem látták.

Mindketten becsicscentettünk (mondhatnám, ő berúgott, vagy talán csak megjátszotta magát, hogy ne kelljen visszavinnie a városba, pedig többször is kinyögte, hogy szívesen hazavisz). Kiderült, hogy a vendéglőtől nem messze van egy nagyon is komfortos hétvégi háza, ahol tovább iszogattunk. Hiába kérdezgettem a kampánystratégiáról, a választási programról – csak azon lovagolt, hogy „minden infót meg kell szereznünk, s az ellenség minden tervéről tudnunk kell, mielőtt végrehajtják! Hogy legyen időnk reagálni rá, vagy megakadályozni.” Még jobban leittattam, de akkor sem mondott többet. Pedig már nagyon igyekezett imponálni nekem a jól informáltságával, mindentudá-

sával. Lehet, hogy ebből áll, erre épül az egész kampánystratégia? Hogy „az ellenségről mindent tudni kell”?

CB minden további nélkül elaludt.

2003. 12. 16.

Hamarosan jön a Jézuska. CB-vel lemegyünk a tengerpartra. Ma foglaltunk szállodát: remélem nem jön közbe semmi. CB nem akar a városban maradni, mert akkor muszáj – ez a főnök utasítása! – ájtatoskodniuk. Lehetőleg püspökökkel fényképeztetni magukat. CB-ben még maradt annyi tisztesség, hogy ezt pofátlan képmutatásnak tartsa, miután mindannyian teszik, amit tesznek.

Különb is, ránk fér egy kis pihenés-napozás. Őrületes a tempó. Több témakörben készíték vagy fogalmazok át programtervezeteket, írok beszédeket egyre több BK-tag-nak. Mindent vállalok. Az ezekhez kapott háttéranyagokból kikövetkeztethetem, milyen dokumentumokat sikerül megszerezni az „ellenségtől”. (És közben vigyáznom kell! Nehogy már én is kezdjek így gondolni a kormánypártokra.)

2003. 12. 21.

Jól következtem CB szavaiból – valóban ez a BK stratégiája: „Idejében *ki kell fűrészelni*, kiknek mit szándékoznak ígérni a szocik, hogy még mielőtt ők egyetlen szavazót nyerhetnének ezzel, mi túllicitálhassuk őket.” CB a hangsúlyt persze a kifürkészésre helyezte. Büszke a szerepére. Néhány „páncéltörője” gyakorlatozásképpen már behatolt idegen (kereskedelmi?) meg a szocikkal kapcsolatban álló szervező cégek szerveibe. „Bármikor mehetünk élesben” – hengegett. Néha olyan jópofa azzal a gyerekes ön-

teltségével és naiv lelkesedésével! Ugyanakkor félelmetes, hogy nem ismernek áthághatatlan határokat A Belső Körben senkinél nem észleltem eddig morális gátlásokat...

Tagjai e-mailen vagy SMS-ben kívántak egymásnak és másoknak kellemes ünnepeket. Tombol az optimizmus. KD kétharmados többségről kukorékol. „Párat már megvettünk!” – írja a BK minden tagjának, a főnök nevében is küldött e-mailjében, amelyet – lehet, hogy csak poénkodásból – nekem is megcímzett. „Kiket vettetek meg?” – kérdezzem CB-t olyan kislányos-naivan, aminek képtelen ellenállni. „Megvettünk? A Főnök biztosan megnyertünket mondott volna. KD megint elszúrta, de a kétharmadhoz be kell olvasztani a konzervatívokat. Ehhez persze le kell nyúlni emblemikus figuráikat” – mondja CB oktató-atyáskodóan.

2003. 12. 23.

Ablakunk a tengerre néz. CB a komputerére. Biztonsági szájtokat látogat. Adatvédelmi cégek – meg pornoszájtok – ugrottak be, amikor e-mail-küldés ürügyén a laptopjához jutottam. Az ő gépe itt is eléri a netet, bár CB nagyon ideges, mert túl lassú. Bánt, hogy kémkednem kell, még ha szabin vagyunk is. Különben O.K. együtt lenni vele – talán mert tanulékony. Már eddig is sikerült kicsit nyitottabbá, elemzőbbé – kritikusabbá? – tennem, még ha többnyire csak „politizálunk” is. Ez még mindig jobb téma – legalábbis nekem hasznosabb –, mint a komputerchipek „lelki világa”. Szereti ezt a kifejezést. Talán, mert az emberek lelki világáról nincs mit mondania. Sajnos a mindennapit meghaladó emberi érdemekről, például a művészetekről sincs. Amikor már-már belemertem a televízió bemutatott egyik ka-

rácsonyi film főszereplője színészi teljesítményének elemzésébe, ő annak a tizenhat éves, középiskolás hackernek a zseniális leleményességéért kezdett rajongani, akinek sikerült egy NASA-szerverbe betörnie, és szintén szerepelt a tévében. Na jó, marad a szex. Abban CB látványosabban oktatható.

2003. 12. 27.

CB hobbija a szörfölés, mármint a neten. Az óceánon meg sem próbálta. Inkább engem néz – mondja. Néznek mások is, ilyen szempontból „egész jól megy” nekem. Este megnéztem magam a földig érő fürdőszobatiükörben: ha férfi lennék, nekem is tetszenék.

Egyébként semmi új. A BK tagjaival pillanatnyilag szünetel a kapcsolat. Mindenki ünnepel. Mi is. Sokat beszélgetünk, persze nem a karácsonyról, és nem is bármi embe-
réről. Remélem, nem terelem túl gyakran a szót a BK-ra. Ha lehet, a „nagyfőnököcskére” is, ahogy CB hívja tisztelt elnöküket, amikor kettesben vagyunk. Vagy egyszerűen O-nak (állítólag ó-lábú). Vagy kiscézárnak. Ilyen neveket a BK-ban sem CB, sem a többiek nem használnak soha. Sőt még a közelében sem. Legalábbis előttem nem. Lehet, hogy CB valóban a bizalmába fogadott?

2003. 12. 30.

Ha „szellemi örökösöm” regényt ír mindebből, CB alakja, pszichéje megformálásában segítségére lehet az alábbi adalék, amelynek ismeretében könnyebben megértheti, hogyan csavarhattam az ujjam köré, s szedhettem ki belőle szinte mindent. Azt hiszem, CB latens pedofil. Imádja,

megőrjíti, ha kislányos, kényeskedő hangon szólok hozzá, s a lábához kuporodva ámulattal nézek fel rá. Egyszer biztosan elévezett, míg a fejemet simogatta, a hajammal játszadozott. Már ameddig: nem is fájt annyira, amikor összeszoruló marka meghúzta a hajamat, de azért felsikoltottam. Ő meg lihegve kapkodott levegőért. Kutyául érzem magam némelykor, hogy mindezt megteszem. Egyre nehezebben győzöm meg magam, hogy szeretetből szerzek neki örömet. Leginkább akkor kíván meg, ha kocogásból hazatérve nem vettem le a sportmelltartómat, amely úgy lelapítja a mellemet – koromhoz képest amúgy is kamaszos figurámon –, hogy akár bakfisgyermeknek is nézhet. A lényeg: mindig boldogan játssza a rá imádattal felnéző kislánynak a mindentudó atya szerepét.

Utólagos beírás: Akkoriban, amikor mindez történt – majd hogy két éve –, ennek a naplónak a legbizalmasabb, mondhatni, -intimebb részeiben sem lepleztem le teljesen magamat, a viszonyaimat. Félttem: ha végiggondolom, ha megértem, valójában mit teszek, nem leszek képes tovább játszani kisdéd játékaimat, melyekkel szorosabban bilincseltem magamhoz CB-t, mint ahogy a főnökéhez kötődött. És az ő körükben ez aligha számít bocsánatos bűnnek. (Mentségemre mondhatom: kötődése hozzám ugyanakkor lehetővé tette férfitvá válását: elszakadását anyjától, aki harmincéves fiát még mindig kisiskolásként óvta mindentől és mindenkitől.)

[E dátum nélküli hosszabb bejegyzést ide illesztettem be. Talán segít jobban megérteni Helen Sanchez egész gondolkodásmódját. A szerk.]

Már többször átfutottam naplóm hátrahagyandó oldalait s jegyzeteimet. Remélem, mindent kiegészítettem, ami kiegészítésre szorult. Legalábbis mindent, amire időm maradt. Hilda néném erejét, odaadó gondozását, hozzáértését már rég meghaladta az állapotom: nem vagyok tovább otthon kezelhető. Megkíséreltem önszántamból szépen kilépni az életből: összegyűjtöttem maréknyi altatót, és félórával ezelőtt bevettem. De pár perccel később kihánytam. Gondolhattam volna, hiszen napok óta szinte semmit sem tart magában a gyomrom.

Nem kérhetem Hildától, hogy segítsen meghalni: megszakadna a szíve. Attól is, ha végig kellene néznie végső agóniámat. Tehát ismét kórházba vonulok, csak most nem a fővárosba, hanem ide, helybe. Azt remélem, az itteniek mégiscsak emberségesebbek lesznek velem. Egy óra múlva jönnek értem a mentők.

Kibékültem a halállal, és remélem, nem várat meg nagyon: élő végrendeletet készítettem, ebben megtiltottam mesterséges életben tartásom minden formáját. Az orvosok elfogadták döntésemet: e nélkül be sem mennék. De kikötötték, hogy fogadjam el végre a fájdalomcsillapító narkotikumokat, amelyeket eddig azért tagadtam meg, hogy dolgozni tudjak. Csak azt kértem: mivel nagyon félek a tűktől – lódtítottam –, ne szurkáljanak háromszornégyezer naponta, adják be az egész hétre valót egy dózisban. Rábólintottak. Remélem, megértették a kimondhatatlant.

Az imént azt írtam, hogy nem fogadtam el kábító fájdalomcsillapítókat. Ez nem egészen igaz. Egyszer elfogadtam.

Vajon mit adhattak?

Folyamatosan látomászerű álmaim voltak, melyekről tudtam: üzeneteket hordoznak. Köztük egy élesen idevágót: nyolc-tíz évesen számháborút játszottunk, én a BK oldalán. Ellenfeleink azonban nem voltak hajlandók a fejükre erősíteni, s így végül a hátukra tűztük a számaikat. A mi csapatunk annyira élvezte a játékot, a kihívást, hogy nem is akartunk győzni, mert akkor véget érne a játék. Rajtam kívül mégis mindenki örjögött, mert akiknek leolvastuk a számát, nem tűntek el, noha a szabályok szerint el kellett volna tűnniük. Nem „haltak meg”. Úgy tettek, mint akik nem hallották a számukat, hiába ordítottuk ezerszer is, kórusban. Persze fogalmuk sem volt, milyen számot tűztünk a hátukra – érveltem, de társaim lehurrogtak. Továbbra is vadásztak az ellenoldal „harcosaira”. Különösen egyvalakire: ő a csodaszarvas. Talán ezért voltak olyan dühösek a társaim: tudták, hogy nekik is követniük kellene őt.

Aztán gyermektörténetek egyvelegévé alakult át az álmom: én voltam a jóságos, anyáskodó Hófehérke, a Belső Kör tagjai pedig a hét nagyon rendetlen, mindent szanaszét szóró törpe. Volt mit összeszednem utánuk. Zsákszámra gyűjtöttem össze mindazt, amit szertehagytak. Fáradhatatlan voltam, hiszen éveken át aludtam, míg homlokodon nem csókolt a herceg. Őt nem láttam, de nem volt titok: ő a Főnök. Ezt onnan tudtam, hogy fekete lovon jött el értem. Nagyon dühös volt rám: sejtette – tudta? –, hogy egyik törpéjével összeszűrtem a levét. Én meg nagyon féltem. Mi

lesz, ha rájön: kettővel is. Pedig a másik nem volt legényember: házas törpe volt. El is futottam, nyargaltam át az erdőn, de a bokrok, fák beleakaszkodtak a ruhámba, cafatokban téptek le rólam mindent. Végül valahonnan a magasból láttam, amint meztelenül állok egy tisztás közepén. Mindenünnen kövek repültek felém. Hétrét görnyedve próbáltam megvédeni magam. Egy kő el is talált: élesen belém hasított a fájdalom. De akkor valahonnan, a nagy fényességből hozzám lépett egy hosszú hajú, szakállas férfi, és magához emelt: a kövek lehullottak. „Már várunk rád odafent” – mondta, és szavai csodálatos békességgel töltötték el. Mégis tiltakoztam – talán nem is szavakban. Legalábbis nem emlékszem szavakra. Csak arra, hogy végiglapoztam előtte piros ceruzás javításokkal tűzdelt jegyzeteimet. Ő csak bólintott, és kicsit továbbment. Majd nem messze megállt, és visszafordult. Jó érzés volt, hogy megvár. De szégyelltem is magam, mert meg akartam téveszteni. Ugyanis kéziratomban egyetlen oldalát sem nyomtattam még ki. Mosolyogva bólintott: megéri és megbocsát.

[Hildától, aki mindvégig velem maradt, tudom, hogy a sors – és az orvosok – kegyesek voltak Icahoz: félórával a kórházba érkezése után kapott egy injekciót, amelytől szinte azonnal kábulatba esett. Teste még kilenc napig szorult intenzív gondozásra – főleg a nagy dózísú morfininjekciók mellékhatásai miatt –, de mesterséges módszereket nem alkalmaztak életben tartására. Kiszáradásban halt meg anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét. Az orvosok azt mondták Hildának, hogy nyílt törvényszegés lett volna, ha egyből halálos dózisban adják be a morfint, ahogy Ica kérte. De most térjünk vissza a dátummal ellátott jegyzetekhez. A szerk.]

2004. 01. 01.

Hál Istennek, CB szeret pletykálni! Pláne pár tequilla után... Márpedig tegnap este elég sokkal harangoztuk be az új évet. Meg pezsgővel.

CB az éjjel kiöntötte a szívét. Nem sok volt benne. Szinte semmi. Nem is nagyon beszélgettünk, hiszen mindketten másnaposak voltunk.

Utólagos beírás: Naplómban a másnaposság rovására írtam CB leverte hangulatát. De most, amikor visszagondolok az előző éjszaka végeérhetetlen beszélgetésére – amit egy „CB szeret pletykálni” bejegyzéssel intéztem el – és összeteszem mindazzal, amit azóta megtudtam, be kell látnom, hogy valóban ki akarta önteni a szívét: meg akarta velem osztani, ami leginkább aggasztotta. Értésemre akarta adni – ha kimondani nem tudta is –, hogy nem osztja társai optimizmusát. Sőt azt is, hogy miért nem fogott rajta a többiek jókedve. Naplómban dühös voltam, mert úgy éreztem, hogy fél éjszakán át nem közölt velem a világon semmi újat: nem tudtam kiszedni belőle, hogy mit talált az „ellenség” szerverein. Pedig a lényeg abban rejlett, amit nem talált. Beférkőzött az „ellenséges” vonalak mögé, hogy felderítse haditervüket, de nem briliáns stratégiájuk szegte kedvét, hanem éppen az, hogy nem bukkant rá semmiféle piszkos-trükkös haditervre. Nem talált semmit, amire a BK számított: semmit, aminek leleplezése halálos csapást mért volna az ellenségre.

2004. 01. 16.

Lehet, hogy valóban nem használnak poloskákat. Egyik elhárító tisztjüknek, volt állambiztonságinak, aki nem tagja a BK-nak és CB-vel sincs kapcsolata, ajánlottam – csak próbaként –, hogy poloskázzunk be egy szállodai konferenciatermet, ahol hamarosan számunkra nagyon fontos megbeszélésre kerül sor. Kerek-perec kijelentette, hogy poloskát nem használhatnak. „A Főnök sosem engedélyezné. Semmiképpen, ha annak nevezzük” – kacintott rám. Ha ezt összerakom mindazzal, amit már megtudtam: a Főnök nemcsak azért tiltja rejtett mikrofonok „bevetését”, mert viszonylag könnyen leleplezhetőek – hanem főleg azért, mert az ilyen poloskákat a kommunista időkkel asszociálja. Ez fontos elem lehet alkata, habitusa megértéséhez.

2004. 02. 01.

CB nagyon jó kedvében van – legalábbis az utóbbi hetekhez képest: „minden a helyén” – mondja.

2004. 02. 08.

Iszonyatos nyomulás! A kampány 4. sebességben. A Hűségpárt valóban túlllicitálja ellenfelei minden ígérését.

2004. 02. 11.

CB szinte minden éjszakát a központban tölt. Reggel hulfáradtan érkezik „haza” – most már mindig így mondja: nem azt, hogy jövök hozzád. Alig beszélünk, de elejtett szavaiból kitűnik: rengeteg információt szerez különböző szerverekről.

2004. 02. 14.

CB nagyon frusztrált: a BK, a tanácsadók vagy elemzők egy tizedét sem képesek elolvasni, vagy csak átnézni annak, amit ő nehéz munkával „letölt” az ellenféltől.

2004. 02. 18.

Nagy „stratégiai” megbeszélés a BK-ban. Kéttucatnyi megbízható médiaszakértőt is meghívtak. A kérdés: hogyan lehet „kicsinálni a baloldali sajtót”, amely nem minden cikkében kritizálja a kormányt. Két fiatalabb újságíró és egy tévést adnak mellém, hogy dolgozzunk ki munkatervet. Kellett ez nekem!

2004. 02. 27.

Lebuktunk! – vakkantott rám egy BK-tag, VM, akivel addig alig beszéltem. Nem sikerült elérnem CB-t. Mobiljai kikapcsolva. A vezetékiesen az üzenetrögzítők is. A tévéből tudom meg: a szociknak bizonyítékaik vannak egy szerver feltörésről. „Csak egyről?” – lélegzem fel CB nevében. Felhívom AL-t, CB legjobb barátját. „Róla senkinek egy szót sem”, szakadt meg a vonal.

Őt akarják beáldozni? Nem! Akkor nem kellett volna eltűnnie. A Főnöktől messzebb álló bárány kerül az oltárra. Internetes kávéházból küldök CB-nek e-mailt, egyetlen kérdőjellel.

2004. 02. 28.

E-mail CB-től: „Emlékszel első vidéki éjszakánkra? Holnap megünnepelhetnénk ott, ugyanakkor.” Tehát holnap éjjel láthatom a ritkán használt nyaralójában. Akkor és ott. Ti-

tokban. Vagyis a Főnök jó pár napra kivonta a forgalomból. Őt, aki mindent tud, senki sem kérdezheti. A többiek meg hazudhatnak. Tagadhatnak mindent, ahogy mindig.

A biztonsági emberük engedélyezte, hogy felkeressem CB-t. „Csak senki se tudjon róla.”

2004. 03. 02.

CB jókedvűen fogad. Kiröhög, mert sok kajával jöttem. Hatalmas mélyhűtője dugig. „Mindannyiunknak van hová eltűnni a sajtó elől jó pár napra” – mondja öntelt mosollyal. Kérdezem: hány napra? Ismét röhög. Megpróbálom lejegyezni hosszú kitörésének lényegét:

„Fogadjunk, hogy a hülye komcsik pár nap alatt elejtik ezt a nagy lehetőséget is. Mi hetekig rázzuk a rongyot, ha a legcsekélyebb gyanú felmerül ellenük. Végül saját híveikkel is elhitetjük, hogy igaz, amiről mi tudjuk: szemenszedett hazugság. Mert mi mindig mindent tudunk. Ezért vannak ott az embereink mindenütt. Ezért matatunk a szervereikben. Most elkaptak, kezünkkel a cukrosdobozban. Ha nekünk lenne ilyen bizonyítékunk ellenük, eltörnénk a derekukat. A mieink olyan fapofával állnak a sajtó elé, hogy hamar ráunnak a témára. Hazudni tudni kell. És csak jó lelkiismerettel lehet.”

Nem állhattam meg, hogy erre rá ne kérdezzek. Csodálkozva nézett rám:

„A jó lelkiismeret abból ered, hogy teljes lényeddel hiszed: jó ügy érdekében hazudsz. Hinned kell, hogy csak egyetlen igazság létezik, és az mindig a te oldaladon áll. Ez a politikai siker és a tiszta lelkiismeret lényege. A szociknak nem lehet tiszta a lelkiismeretük, és sosem lesz az,

mert ha tegnap születtek, akkor is rájuk bizonyítjuk: sötét múlt örökösei.” Ez a zanzásított változata CB hosszú lére eresztett elmélkedésének. Önigazolásának? Talán mégis van valamicske lelkiismerete? Vagy csak büntudata, hogy kellemtelenséget okozott imádott Hugójának.

Ha már ilyen beszélő kedvében volt, megkérdeztem: valójában hogyan sikerült ellenzéki-kisebbségi pozícióból megválasztani emberüket a Szenátus elnökének és így egyben kormányzónak. [Ica nem említi, de tudnunk kell valamit erről a tisztségről. Részben az internetről, részben Hildától kaptam ezt az információt: A „hűségiek” – vagyis a royalisták, ahogy akkor nevezték magukat a jobboldaliak – nem érték el a második világháború után Partalónia általuk kinyilvánított trónörökösének – utolsó királyuk unokaöccsének – megkoronázását. Ez jórészt annak volt köszönhető, hogy rengeteg menekült érkezett oda addigra Európából. Legtöbbjük már rég ott élő rokonaihoz. Ők természetesen akkor még nem voltak állampolgárok, de erősen befolyásolták a népszavazást antijobbos nézeteikkel, a fasizmus rémtetteinek elbeszélésével.

Azt viszont elérték a royalisták, hogy a Szenátus elnökére mint a köztársaság „spirituális fejére” ruházzák a valaha használt kormányzói címet. Ehhez kétharmados törvény kellett, de ez nem volt gond: a Szenátus akkori elnöke ugyanis köztisztviselőnek és szeretetnek örvendő pszichológus-gyermekorvos volt, a kormányzói tisztségnek pedig nem volt a ceremóniálist, protokollárist meghaladó funkciója. Csakhogy addigra rég elfelejtett, de vissza még nem vont törvények alapján sikerült nekik egyre több hatalmi jogkörrel felruházni a kormányzót. Ezért érdekelte Icát any-

nyira a markánsan, de kimondatlanul jobboldali új elnök megválasztása nagyon zavaros körülményeinek (és esetleges zsarolhatóságának?) a felderítése. A szerk.]

CB nem volt hajlandó beszélni a Szenátus elnökének nagyon is rendhagyó megválasztásáról: „Jobb lenne, ha nem akarnál mindent tudni, na de vérbeli tényfeltáró vagy.” Ez megijesztett. Csak nem sejti, hogy őket akarom leplezni? Nem hiszem. Mindig óvatosabban kérdeztem, mint amiből szándékaim, céljaim kitűnhettek volna. De azért felvettem: „A szociknak nincsenek hozzád és társaidhoz hasonló, mindenre kész embereik?” CB pár perces gondolkodás után a tőle megszokottnál határozottabban és világosabban válaszolt, olyan meglepetten, amiből kitűnik, hogy ő maga is csak most ismerte fel erre a nagyon is racionális kérdésre a nála szokatlan logikával elért, de szokásos módon nem teljesen kimondott választ: a szocik a vallás és az állam elválasztását hirdetik. Ki akarják zárni az egyházakat a politikából, és gyanús szemmel nézik – automatikusan hozzánk kötődőknek tartják – a híveiket. Pedig csakis a vallás – a hit! – teszi mindenre képessé az embert. Erre én is rájöhöttem volna.

Vérbeli tényfeltáró? A veszélyes információgyűjtéshez mindig is volt bátorságom. Vagyis: szenvedélyes kíváncsiságom eddig mindig felülkerekedett félelmeimen, ha megérte a tét. Márpedig sosem volt türelmem piszlicsáré ügyekkel foglalkozni. És a nagy ügyekben sosem álltam meg, amíg el nem értem a „keresztapához”. Olyan ez, mint a horgászás: a türelmetlen horgász sosem fog igazán nagy halat, mert kirántja a horgot, amikor az úszó az első kis rángásra épphogy bukdácsolni kezd. Nincsenek ahhoz idegei, hogy

megvárja, amíg az igazán nagy hal ráharap a horogra. A nagy hal azért lesz nagy, mert okosabb és óvatosabb, mint a többi, melyeket már süldőként kifogtak. Alvezerek már sok horogról leették a csalit. (Vagy, ha már belekezdtem ebbe a nem egészen ideillő párhuzamba: ezek a nagy halak már sok horgászt berántottak a vízbe.)

Mennyi végig nem gondolt badarságot kell elbírnia egy naplónak! Tehát miért félek a leleplezéstől most, amikor még semmi illegálisat nem bizonyíthatnak rám? Mert hiába küzdök ellene, kezdem megszeretni CB-t. Mint férfit. Vagy mint gyereket? Szeretem, hogy velem már nem játssza meg a nagy macsót? Szeretem, hogy olyan jó tanuló az ágyban? Hogy olykor tud gyengéd lenni? Ugyanakkor nem titkolja, hogy mit élvez – még ha... De ezért szeretem? Ezért érzem, hogy szükségem van rá? Vagy valóban igaz: nem tudjuk, miért esünk bele valakibe? Akaratunk ellenére is megtörténhet, aztán hiába kérdezzük: miért? Te jószagos Isten: miért is? Mert mint politikust egyre inkább megvetem. Főleg kritikátlan cinizmusáért. Minden másságot – a más-ként gondolkodókat – megvető önteltségéért. Nehéz helyzet. Pláne, amikor úgy érzem: kötelességem lenne mindent még most, a választások előtt feltárnom, lelepleznem. De tönkretennének. Minden szavam hazugságnak kiáltanak ki. Bizonyítékok kellene. Csakhogy ők semmit sem írnak le.

Mind ezt persze ennél sokkal hosszabban gondoltam végig akkor, amikor ott feküdtem a plafont bámulva. A hosszú csendet CB sosem viselte el. Hamarosan meg is törte. Először csak messziről hallottam talán kissé bocsánatkérő hangját. Tudtam: végtelen monológba kezd. Hosszú hallgatásom mindig erre készítette. Hogy olyasmit osszon meg

velem, amire oda kell figyelnem. Figyeltem is minden szavára.

„Ha tényleg érdekel, hogyan sikerült a kormánykoalíciót megosztanunk, és emberünket bejuttatnunk az ország valaha szimbolikusnak hitt élére, kérdezd meg KD-t. Ő nagyon büszke a trükkjeire... Többet tudhatsz meg tőle, mint bárki mástól. Egyre ne számíts: hogy elárulja, mit beszéltek meg Adlerrel, mit ígértettek meg vele a megválasztásáért. Mivel tették zsarolhatóvá... Arról ne is kérdezd, miért fogadta el Adler a felsőház elnökségét, miután KD manipulációi olyannyira megalázták a kongresszusban. Akármennyire fontos volt is emberünk megválasztása, ezért a meghunyászkodásáért legtöbben megvetjük. Meg kicsit félünk is tőle: úgy látszik, a hatalomért mindenre képes. Márpedig mi aztán jól tudjuk, ez mihez vezethet... Adler esetében többről van szó: elfogadta az elfogadhatatlant, s most bizonyítania kell, hogy van valami a lába között... még ellenünk is fordulhat – ha alkalma nyílik rá –, hogy megbosszulja, amit KD tett vele. Nem tudom, milyen erős fogása van rajta a főnökeknek.” Ezeket a töredékeket idézőjelbe teszem, mert rögtön – amikor CB kiement fáért, én ugyanis hirtelen nagyon fájni kezdtem – gyorsírással lejegyeztem őket. Sok más is megtudtam tegnap éjjel. Többet, mint akartam volna. (Utólagos beírás: Ezeket jórészt bedolgozom oda, ahol az események megértéséhez szükséges.) Émelygett a gyomrom. Hányingerem volt. Utáltam magam, amiért vonzódok hozzá. Pedig a sok infóért megérdemelné, hogy kedves legyek hozzá.

És még azt mondom, hogy ők a cinikusak?

2004. 03. 08.

Utolsó, nagyon hosszúra sikeredett éjszakai beszélgetésünk után CB viselkedése megváltozott velem szemben. Mintha figyelt volna, ahogy macska az egeret. Gyaníthatja, hogy kémkedem? Pár nap múlva délelőtt hazaszaladtam, mert nem találtam CB-t a székházban, és nem voltam biztos benne, hogy minden fontos infót titkosítottam a laptopomban, vagy letöltöttem mindig jól elrejtett vagy magamon/magamban viselt pendrive-omban. (Hál Istennek, valaki hozott nekem Japánból olyan, kisújni pendrive-ot, amelyben akár fél könyvtárnyi anyagot a nyakamba akaszthatok.)

Szóval hazarohantam, és talán meg sem lepett, hogy nem találtam íróasztalomon a komputeremet. Na most ráfáztam: hiába törtem a fejem, nem emlékeztem, hogy letöltöttem-e utolsó bejegyzéseimet, amit már automatikusan tettem meg, amikor alkalmam nyílt rá. Vagyis amikor nem kellett attól tartanom, hogy CB rajtakap féltett pendrive-ommal, amelynek még a létezését is szigorúan titkoltam. Otthon maradtam. Pár órával később CB hazahozta féltett kincsemet, majd amikor ott talált, azzal próbált kímászni a csávából, hogy véletlenül az én komputertáskámat tette a kocsiba, aztán meg csak most hozhatta vissza.

Aggódva figyelt, amikor leültem a gép elé; de persze semmi jelét nem mutattam annak, hogy keresném azokat a bizonyos mappákat. A legfontosabbak üresek voltak és biztos voltam benne: ha valahogy kifürkészte is a megnyitásukhoz szükséges jelszót, nagyon vigyázott volna, hogy véletlenül se töröljön le semmit.

CB egész este úgy viselkedett, mint a kutya, amelyik

a gazdi féltett perzsaszőnyegére piszkított, és figyel, mikor megy be a nagyszobába. Éjjel hozzá sem értünk egymáshoz.

2004. 03. 09.

Fogat fogért! CB ezért még megfizet. Vagyis inkább: szemet szemért. Belesett a komputerembe, ezt viszonznom kell. Akkor is, ha nem jutott el titkosított mappáimhoz – vagy azokhoz, amelyeket sosem tartok a gépben. Be kell valanom, leginkább megjátszottam, hogy milyen dühös vagyok CB-re, hiszen éppen azért vigyáztam titkos mappáimra, mert biztos voltam benne: előbb-utóbb úrrá lesz rajta a kíváncsiság. Meg kell tudnia, mit írok, amikor nincs a közelemben, vagy nem engedem közel magamhoz. Talán azt hiszi: róla írok titokban, a háta mögött? Mint férfiről. Lehet: hiszen többször is rajtakapott, hogy szeretkezés után írtam valamit. Pedig csak kihasználtam az alkalmat, hogy ilyenkor egy-két órára teljesen ki van ütve. Volt, amikor nagyon belemertültem az írásba: csak akkor vettem észre, hogy felébredt, amikor csaknem mögém lopódzott, pedig tudta, hogy gyakran magyarul írok, amiből csak pár szót ért meg. Mire ilyenkor a közelemben ért, általában már a pasziánsz volt a képernyőmon. Viszont nem hülye: tudhatja, hogy nem a kártyák mozgatásához verem a billentyűket percenként százkarakteres sebességgel. Egyszer rá is kérdezett: betűről betűre leírom, hogy mit csináltunk? „Ne izgulj, nem pornóregény lesz belőle” – nyugtattam meg, de úgy, hogy feltételezhesse: valóban férfiúi képességei ihletnek írásra. „Hát akkor mi?” – kérdezte majdhogynem csalódottan. De miért vitte volna be komputeremet a központba, ha csak ilyesmit keres benne?

Óvatosabbnak kell lennem.

Már régen tervezem, hogy rendszeresen belenézek abba a mobiljába, amellyel többnyire csak a „központtal” – ahogy ő mondja – SMS-ezik. Legalább háromszor akkora, mint a rendes készüléke – tulajdonképpen egy kis mindentudó komputer –, amit mindenhová magával visz. Majdnem mindig. Nemrég vidékről hívott fel, hogy nézzek már körül, nálam hagyta-e, mert attól fél, valahol elvesztette. Amikor megnyugtattam, hogy itt van az éjjeli asztalkán, egy „vigyázz rá”-val búcsúzott. Nem mondta, hogy ne nézzek bele, így belenézttem. Nem volt nehéz eljutnom a beérkezett SMS-eihez, de hiába: csak betűk összevisszasága. A gép jelszót kért, amivel nem szolgálhattam, de ez csak még kíváncsibbá tett. Jó félórán át próbáltam megfejteni az értelmetlen betűsorok kódját, de semmire sem mentem vele, csak annyira, hogy késve érkeztem egy megbeszélésre KD-val, ami korábban nem fordult elő. Rá is kérdezett, s amikor csak hápogtam, feltételezhette, hogy másra használtam fel CB félnapos távollétét. Egy sokatmondó – talán: majd legközelebb én – kacsintással belekezdett aznapi feladataim ismertetésébe.

Csak munka közben jutott eszembe, tökhülye voltam: le kellett volna másolnom az egyik SMS-t, aztán lassan csak megfejthetném a kódját. Siettem haza, de a mobil már eltűnt. CB hagyott az asztalon egy cédulát, miszerint estére tette át vidéki megbeszélését, és csak másnap jön haza. Még dühösebb lettem: az egész éjszakát a kód megfejtésének szentelhettem volna. Évekkel korábban egyszer már sikerült, de akkor még primitívebbek lehettek az ilyen elektronikus titkosítások.

Valahogy el kell érnem a „központból” érkező üzeneteket – vagyis be kell jutnom a hálózatukba, amikor a valóban fontos dolgok történnek. Például a közelgő választások idején, amikor várhatóan pattanásig feszül a húr, hiszen sok disznóságot készítenek elő. De akkor CB még szeretkezés közben is kezében tartja majd a nyavalyás mobilját: nehogy akár egy másodpercet késsen az elolvasásával, amikor SMS érkezését jelzi. Más megoldást kell találnom. Valahogy szereznem kell egy hasonló, központhoz „bekötött” telefont, vagy az övét kell klónoznom.

2004. 03. 12.

Megkönnyebbülés! CB viselkedése, elejtett szavai, tapogatózó kérdései kétségtelenné teszik: féltékenységből akarta megtudni, mit írok a komputerembe, amikor nem engedem a közelembe. Említette egyszer, hogy van egy magyarul beszélő barátja, talán ahhoz vitte el. Mondjam neki azt, hogy azért lettem olyan távolságtartó, mert félek: még jobban kötődhetek hozzá.

2004. 03. 20.

Több mint egy hete nem írtam sem naplót, sem jegyzetet. Nem (csak) óvatosságból. Egyre inkább éreztem, hogy el kell szakadnom CB-től. És nem csak azért, mert utálok a féltékenységet (amit mindig is a birtoklási vágy leplezetlen megnyilvánulásának tartottam). Vagy mert frusztrál, hogy nem tudok meg tőle semmi újat? Pedig közelednek a választások.

CB olykor még próbálkozott, de én nem játszottam meg magam. Végül is elvitte a cuccát. Semmi hangoskodás. Jól

jött a mi kis komputergate ügyünk: megkönnyítette az elvadásunkat. De azért vártam még egy hetet, mielőtt elfogadtam KD meghívását: hivatalos konferencia Acapulcóban. Marad idő „magánügyekre” is. Neki bizony nincs önbizalomhiánya. A hétvégeket a családjával tölti. Nekem, nagylelkűen, a csütörtök estéket-éjjeleket ajánlotta fel. A hétfő-kedd-szerdáról nem kérdezem. Ő sem kérdezi: miért szakítottam CB-vel. Miért is kérdezné, hiszen tudja, mennyivel jobb mindenkinél. Utálok az ilyen önteltséget. De KD-nál nincs mese: el kell fogadni, eszed, nem eszed, nem kapsz mást alapon.

2004. 03. 21.

Talán jobb, ha leírom: hogyan kezdődött viszonyom KD-val. Mert nem a mexikói úttal kezdődött. Természetesen már korábban is kerestem az alkalmat, hogy felvethessem neki az Adler-kérdést. Hát most érkezett. KD bekéretett: azonnal dolgozzam át a gyáriparosoknak szánt beszédét, mert megtudták: a szocik szélesebb körű állami garanciákat ígérnek nekik. Írjak bele bármit, csak licitáljam túl a szocikat. Kérdeztem: mit? Mennyit? Legyintett, és másra terelte a szót. Egészen másra! (Lehet, hogy már tudta: szakítottam CB-vel.) Majd búcsúzóul: „Jól kell érvelni, nehogy a szavazók rájöjjenek, már az sem teljesíthető, amit a koalíció ígér.” Ezt telefonon is elmondhatta volna. Vagy attól tartanak, hogy az ellenségnek is megvan a kapcsolata a volt nemzetbiztonságiakkal? De másról volt szó. Ha CB volt, ő miért ne lehetne. Ezt véltem kihallani a szavaiból.

Mint mondtam: nagyon szerettem volna kifaggatni Adler általa megszervezett megválasztatásáról, ekkor mégis

leléptem: „Muszáj háttéranyagot gyűjtenem a beszéded átírásához – hátráltam ösztönösen az ajtó felé. – „Hozd vissza este személyesen” – szolt utánam, amikor már a kilincsen volt a kezem.

2004. 03. 23.

Tegnap összecaptam KD beszédét. Semminek sem néztem utána: csak abból indultam ki, amit KD adott: amit megszereztek a másik oldalról. Sikerült megúsznom az anyag átadását: nem este, hanem hatkor vittem be, amikor mindennap hazaszalad egy órára a családjához. Lám, azért mindegyikükben akad valami tiszteletre méltó. Igaz, állítólag a Főnök parancsba adta: tartsák fenn a jó családi élet látszatát, akármit tesznek is túlórában. Ja igen, miért a csütörtök éjjeleit ajánlotta fel nekem? Az a választókerületi napja, és mondhatja, hogy az éjszakát is ott tölti.

Fontos: ki kell derítenem, hogy a Főnök példamutató családapasága – és még fontosabb: új keletű vallásossága – is a látszatot szolgálja-e? Ha regényt írok az anyagból, ez lényeges lehet. Az, hogy veri a feleségét, bizonyára pletyka.

KD délben mondta el (szóról szóra bemagolta!) a beszédét, majd másfél órán át etette-itatta a riportereket úgy, hogy azok épp csak odaérjenek a szocik délutáni sajtókonferenciájára. És tanúsíthassák: a hűségiek csomagja pontról pontra mennyivel kedvezőbb a vállalkozók számára. KD valóban mesterien ért a sajtó manipulálásához.

Tegnap este a KD-„randevú” helyett újra belekezdtem a regénybe. Sehogy sem megy. Többször is belefogtam, majd töröltem pár oldal után. Talán ezért vagyok mostanában ilyen bőbeszédű a naplómban?

[Mint említettem, kevesebb időbe kerülne, ha külön közölném a jegyzeteket és külön a naplót. Hamar beláttam azonban: egyik sem áll meg magában. Ica ugyanis rövidre szabott utolsó napjaiban többnyire csak válogatott részleteket nyomtatott ki naplójából. Találtam ilyen megjegyzéseket: „ahogy tegnapelőtt bevallottam magamnak” vagy „önsajnáló születésnap-i ömlengésemben” – de a megfelelő dátumok alatt nem találtam semmit a hozzám eljuttatott lapokon. Jegyzeteiben pedig előfordultak félmondatos, retorikus kérdések, amelyek többségére olykor nagyon is elgondolkodtató válaszokat találtam a naplóban, néha hetekkel-hónapokkal a kérdésfeltevés utánra vagy éppen előttré dátumozva.

A ki nem nyomtatott naplórészletek aligha voltak politikai jellegűek. A rendelkezéseimre bocsátott, kéziratban maradt utalásokból biztosra veszem, hogy intim természetük miatt nem jutottak el hozzám. A szerk.]

*Összeállítás különböző napokon
vagy dátum nélkül készült bejegyzésekből,
naplórészletekből:*

Miért nem lendülök bele a politikai-hatalmi intrikákról szóló, de talán Bizáncban játszódó regényembe? Még nem találok fogást a BK egyik tagján sem. Azért fogtam bele ma, mert azt hittem, KD lehet narrátor főhősöm. Ő mindent tud. Rájöttem: én meg semmit.

Mi hajtja, „motiválja” őket?

Mielőtt talákoztam volna velük, mint mindenki más, én is elhittem: csak a hatalomvágy.

Lehet, hogy így kezdődött. Mind Avaron diktatúrájában nőttek fel. A hatalomról akkor alakult ki bennük az első, fogalmi képzet. Nem annyira az ideológia ellen lázadtak fel – bármennyire lefasisztázták is, nagy megvetéssel, a diktátort –, mint inkább Avaron ellen. Irigyelték a hatalmát? Kamaszkorukban Avaronnak még volt hatalma. Meg aztán szüleik úgy néztek fel rá, mint atyjukra. A Belső Kör minden tagjának és valamennyiük családjának jól ment Avaron alatt. Jobban, mint valaha. Ezek a fiúk egyetemet végeztek, apáik még középiskolát is alig. Lehet, hogy Avaronra maguk is atyjukként tekintettek – talán ezért is lázadtak fel ellene.

CB szerint a Főnököt apja nem ütötte meg, de soha semmivel nem volt elégedett. Fiaitól a lehetetlent is elvárta, és ha kudarcot vallottak, bármilyen kis kudarcot, „megvetően” fordult el tőlük. Egészen elképesztett a szóhasználat: „megvetően!” CB szerint a Belső Kör legtöbb tagjának ilyen szempontból – ha anyagilag megkaptak is mindent – keserves gyermekora volt. Persze az is lehet, hogy CB mindenkit a saját élményvilága szemszögéből lát.

Harmincéves korára valóban én voltam az első nő, akit közel engedett magához? Már amennyire. Visszafogadhatom? Hihetek neki? Az események leírásában bizonyára igen, de a barátait nagyon egysíkúan látja. Esetleg misztikus síkban? Arthur királynak és vitézeinek, a Kerek Asztal lovagjainak története – talán így kéne megírnom a Főnök életrajzi regényét. Történelmi, mondai távlatban. De ki lesz Lancelot és ki Parceval? Talán mindegy. De mi az ő Szent Gráljuk?

Ők mindenre képesek, de mire törekszenek? A hatalom

lehet öncél? Amikor az ölükbe hullott, nem sokáig boldogította őket. Nagy élményük sokkal inkább az volt, hogy valóban diadalmas sárkányölőknek tarthatták magukat. Mintha nem tudták volna, hogy a sárkány már rég kifulladt, mire ők is ellene fordultak. A diktátor Avaron évtizedeken át rövidre fogta a gyepőt, de keze akkor már meg-megremegett. Dicstelen halála után pedig megszéldült a sárkány emléke is. Hiába idézték fel a diktatúra borzalmait, s emeltek emlékműveket áldozatainak, ettől nem sokan jöttek lázba. Emelni kellett a tétet.

És mire próbálnak meg büszkék lenni a Szent Grál lovagjai? Csak nem arra, hogy négyévi kormányzásuk alatt sikerült jókora réseket ütniük a demokrácia még meg sem erősített falain? Igaz, talán nem szándékosan lehetetlenítették el intézményeit: honnan tudhatták volna, mi a demokrácia. De az is lehet, hogy szó szerint értelmezték: a nép uralma! És a nép: ők és az övéik. Mindenki más elenség – így tartották, amikor kormányon voltak. És most, ellenzékben még inkább így gondolják. Persze most már szó sem esik arról, hogy ez demokratikusan megválasztott kormány. Nem fér a fejükbe, hogy négy év egyre nyíltabb arroganciája után a nép nem őket választotta meg újra.

Még most, az új voksolásra készülve sem azt elemzik, mit szűrtak el az előző választásokon. Nemrég mindannyian (mármint a külsősök jelenlétében mindenben mindig egyetértő BK-tagok) nekem ugrottak, amikor egy kampánymegbeszélésen szóba akartam hozni, hogy legalább a sajtót nem kellett volna olyan arroganciával kezelniük. Azután pár hétig nem hívtak megbeszélésre. Még a beszédeiket sem kellett átírom. Már kezdtem örülni: talán szép csendben leléphetek.

De ez csak részben igaz. Bevallom, amit megtörténtek nem írtam le: elkeserített, hogy életemben először talán nem fejezem be, amit elkezdtem. Ilyesmi velem még nem fordult elő. Akkor sem, amikor évekkal ezelőtt megfenyegettek, hogy ha nem nyugszom, egy kis kénsav az arcomra lötytenhet. Most meddig vagyok hajlandó elmenni? Lefeküdnek...

Itt megmerevedtek az ujjaim, és alig tudtam kipötyögni: KD-vel? Hát nem prosti az, aki fontos információkért fekszik le? Ilyet eddig sosem tettem. Mindig meggyőztem magam, hogy szeretem az informátoromat, akit másképp nem érhetnék el. És aki a tanárába szeret bele? Az nem kap tőle valamit? Szerettem CB-t olyan szeretettel, amilyenre csak képes voltam (és lehet, hogy még mindig szeretem, akkor is, ha utálok amit tesz?). Van ennél több, mélyebb? Bárcsak tudnám. Nem az az erkölcstelen, hogy beleszeretek abba, akitől meg kell tudnom valamit – hanem az, hogy „kiszerelek” belőle, ha már nem szolgálhat információval. De ez sem szándékos: mire megtudok tőle mindent, róla is mindent tudok. Azt is, amit maga sem tud magáról... És akkor – nem tehetek róla – megutálok.

Talán mindezt csak azért írom le, mert érzem, hogy vonz KD, és félek, hogy ha szétváltunk is, nagyon megbántom CB-t, ha engedek a vonzalmamnak. És CB más, mint a többiek. Ő olyan bizonytalan volt a férfiaságában. Ezért játszott a nagy macsót, aki lenézi, magához méltatlannak tekinti a nőket. Talán őt magát nem is utálhatnám meg. Bár amivel foglalkozik, egyenlő a liliomtiprással. A politikai ártatlanságunktól fosztanak meg minket a hűségiek. És nem csak a szervertetőrésről szólok. Az csak

utolsó csepp illúziómtól fosztott meg, amibe addig kapaszkodtam.

Voltak ilyen illúzióim?

Csak a betörés után, a cinizmusuk és az elkeseredés, amit kiváltott belőlem, ébresztett rá: igenis voltak. Addig voltak. Vagy inkább: addig remélhettem, hogy találok bennük valami jót. Ami saját, önző érdekeiken túlmutat.

Vagy elhittem magammal: megtéríthetem őket. Az újságíró a kíváncsiság vonzotta hozzájuk. De ez vagyok én? Tényfeltáró masina? Miért akartam tükröt tartani eléjük a regényemmel? Nem abban a reményben, hogy jobb útra téríthetem őket?

Utólagos bejegyzés: Most, amikor tudom és elfogadtam: nem lesz időm megírni regényemet, eszembe jutott egy történet, amely rávilágít: milyen könnyű befolyásolni, megbolondítani az embereket. A tömeghisztéria lavináját megindítani. És milyen indulatokat, aggodalmakat váltott ki belőlem mindaz, amit akkor – és az is, amit az utóbbi hónapokban – felismertem.

Négy évvel ezelőtt városunk egyik legjobb óvodájáról elterjedt a hír, hogy egy új, fiatal óvónő molesztálja a gyerekeket. Hamarosan a szülők azzal álltak elő, hogy valóságos orgiák folynak az óvodában. A vádak egyre súlyosbodtak. Vagy inkább egyre hihetlenebbek lettek. Például: egymás szájába pisíltette a gyerekeket. Nem az én területem volt, nem is követtem az eseményeket. Hülye tömeghisztériának tartottam az egészet. Csak akkor rendültem meg, amikor nyolc évre ítélték a szerencsétlen lányt.

A demokráciába és egyik legfontosabb intézményébe,

a bíróságba vetett hitem rendült meg. Hogy is mondjam? Magányosnak – esztét vesztett közösségem által magára hagyottnak –, üresnek éreztem magam. Meg kellett értenem: mi történt, hogyan történhetett meg, hogy visszanyerjem a társadalom józanságába vetett hitemet. Abban, hogy érdemes e társadalom tagjának lenni.

Főszerkesztőm, mondván, hogy ez nem az én asztalom, félresöpörte riportjavaslatomat. Nem akart szembeszállni a közvéleménnyel. Így is végigolvastam a sok ezer oldalnyi bírósági jegyzőkönyvet, tanúvallomást, „szakértői” véleményt. A videofelvételeken a ki tudja, honnan előkerített „gyermekpszichológus” babákon mutattatta meg a gyermekekkel, hol érintette meg őket a néni. Az első három gyermek először a feje búbjára mutatott. Aztán jöttek az „és-még-hol” kérdések, egyre követelőzőbben. Az egyik gyerek huncut mosolya nyilvánvalóvá tette – mármint számomra –: játéknak tekinthette ezt, és összevissza mutogatott. A másik kettő nagyon figyelte a „doktor nénit” – ahogy a kérdező nevezte magát –, és látszott rajtuk: arcából, hangjából akarják kiolvasni, mit vár tőlük. Úgy látszik, hatott rájuk a bírói intelem: „Meg kell mondanotok a doktor néninek, mit tett veletek az óvó néni!” Végül mindannyian rámutattak a baba ágyékára is – és ott, a doktor néni elégedett mosolyával, mindig véget ért a „kihallgatás”. A többiek meghallgatásán – a videoszalagon két vagy négy nappal későbbi dátum állt –, már voltak gyerekek, akik elsőnek a baba ágyékára mutattak. Nyilván megbeszélték egymással, mit vár tőlük a doktor néni.

Sikerült elérnem, hogy interjút készíthessek a fiatal lánnyal, az elhíresült Noemi Whitfielddel, a legsúlyosabb női

bűnözőknek fenntartott börtönben. Az előkelő manchesteri családból származó, kellemes megjelenésű és hangú lány tizenegy éves korától kolostori árvaházban nevelkedett: szüleit autóbalesetben veszítette el, amelyben maga is megsérült, és még mindig bicegett. Ifjúkori vágya – amire a főiskolán is felkészült – vált valóra azzal, hogy játék közben angolra taníthatta az óvodásokat.

Három percet sem voltam vele, amikor abszolút biztosan tudtam: ha kényszerítik, sem lett volna képes megtenni, amivel vádolják.

Első interjúm végén azt mondtam neki: ha török, ha szakad, kiharcolom a perújítást, hiszen téves „szakvéleményeket”, lehetetlen vallomásokot fogadott el a bíróság. Noemi aggódva nézett rám: azt hittem, az újbóli meghurcoltatástól tart. További interjúkra kértem engedélyt, és bizony szükség volt hosszú beszélgetésekre, hogy meggyőzzem: joga, sőt kötelessége tisztázni az igazságot. Sokat megtudtam róla: az apácáknál elsajátított mély tekintélytisztelet és félelem miatt elképzelhetetlennek tartotta, hogy szembe szálljon a taláros bíró döntésével. Ezért nem védekezett hatékonyan a tárgyalásokon, sőt halk, meghunyászkodó válaszait a közvélemény és a sajtó, bűnössége beismerésének tekintette.

Nemcsak Noemiért harcoltam ki a perújítást: a demokráciába és intézményeibe, a társadalom józanságába, jóságába vetett hitemet kellett helyreállítanom. Ez akkor sikerült is: amint bejelentették a perújítást, a tömeghisztéria áldozatai szinte egyik napról a másikra kijózanodtak. Egy más után kerestek fel, majd fordultak a nyilvánossághoz a szülők, belátván, hogy tévedtek. Hetek alatt egy kivé-

telével minden szülő visszavonta vallomását. Egyikük pedig hamar megbánta, hogy nem tette meg, mert persze kiderült: ő kezdte el terjeszteni a hazug híreket, miután a kislányának csak mellékszerepet osztott az óvónő az évzáró színdarabban.

Nagyon megtépzott bizalmam az emberi társadalom önfenntartó, önkorrigáló erejében helyreállt. De más fontos üzenete is van ennek a történetnek: ne neveljük gyermekeinket az autoritás félelmére, feltétlen elfogadására, ahogy az apácák tették Noemival. Nem összeegyeztethető a demokrácia ezzel a királyságokba illő vallásos neveléssel. És ne fogadjunk el igaznak valamit, csak azért, mert a többség – vagy akár mindenki – igaznak vallja. Vajon nem naiv azt állítani, hogy szerverbetörésükkel, félrevezető hazugságaikkal az ártatlanságunktól fosztottak meg minket a hűségiek? Volt mitől megfosztaniuk? Oly sok év diktatúra után volt még bennünk ártatlanság?

CB-ék bűne épp ezért oly megbocsáthatatlan: sárba tiporták a demokráciába vetett, épp csak bimbózó hitünket.

Nem tudják, mit tesznek, mert nem élték át a diktatúra legkeményebb éveit. Legfeljebb szüleiktől hallottak róluk, akiknek akkor nyílt meg – viskóikból kikerülve – a jobb élet lehetősége. CB gyakran zengedezett jóságos királyokról, nemzetüket „gatyába rázó”, vagy éppen nemzetalkotó diktátorokról. Bár nevét soha nem mondta ki, talán Musolinire gondolt, amikor lekéstük a vasúti összeköttetést, és kiszaladt a száján: „Avaron alatt legalább pontosan jártak a vonatok.”

Avaron előtt és után ugyanis a menetrend csak tájékoztató jellegű volt. Lehet, hogy Avaronék alatt is, de ők leg-

alább enyhítették a sokszor félórás-órás várakozás frusztrációját – legalábbis tehetősebb barátaik számára: unokaöccse luxusszállodát épített a központi állomással szemben, ahonnan mindig várakozás nélkül lehetett felszállni a vonatra, bármennyit késett is. Személyesen az állomásfőnök telefonált a recepcióra, amikor ideje volt áthozni a magas vendégeket. Sőt: amikor Avaron dúsgazdag támogatójának megtetszett a londíner, aki feljött kofferjaiért, az állomásfőnök visszatartotta a vonatot egy órácskára. Ezt a történetet azért írom ide, mert jellemző volt CB-re, hogy rosszállólag nézett rám, amikor elmeséltem neki. Diktátorokról (és főleg királyokról!) jót vagy semmit – mintha ez vált volna a BK ki nem mondott mottójává. Ők mindig állítják ugyan: ők döntötték meg Avaron diktatúráját, de elfejtik kimondani: „azért, mert irigyeltük a hatalmát” – pedig mindmáig irigylik. Sőt egyre inkább.

Mindent megtettem volna – az erről átbeszélte éjszakákon túl is –, hogy legalább CB-t meggyőzzem: semmi sem lehetetleníti el súlyosabban a demokrácia működését, mint a választási kampány korrumpálása. Azt elfogadta, hogy ideális körülmények között jó, ha a pártok szabadon bemutathatják terveiket, programjukat, majd lehetőségük nyílik megvitatásukra. Leleplezhetik egymás túlkapásait – mondhatjuk: hazugságait, ha nem illik is így nevezni. Hiszen tudjuk: a kampányígéret az elérni vágyott cél irányát, nem pedig elérésének módját, menetét, mértékét határozzák meg. A választók ítélik meg, ki miben mond igazat, miben hazudik. Ezt ő idővel mind el is fogadta. Ideális körülmények között valóban így kell működnie a demokraciának: csak hogy az ideális körülmény neki azt jelenti,

hogy először ők – akik tudják, mi jó a népnek – kerülnek hatalomra. Nem adtam fel: olyan ez, mint az amerikai esküdti rendszer – próbáltam meggyőzni CB-t. Nem a bíró dönti el, ki mond igazat. Ő csak azért felel, hogy az ügyész és az ügyvéd tiszteletben tartsa a szabályokat, s a szabályok áthágásával egyik fél se jusson jogtalan előnyökhöz.

CB csak legyintett: ezt mindenki tudja a BK-ban is. De azt is, hogy az Államügyészség – amely a zsebükben van! – ezért sosem vonja őket felelősségre. A Főnök és társai pedig lehurrogtak, amikor szociálpszichológiai felismerésekre hivatkozva kifejtettem: előfordulhat, hogy ellenlábasaik terveinek leleplezése a visszájára fordulhat, fordítva süllhet el. Érvelésemet most papírra vetem, mert írásban mélyrehatóbban, logikusabban és meggyőzőbben gondolkodom. S ha még egyszer szóba hozhatom mindezt a BK előtt, úgy kell előadnom, hogy ezúttal ne minősíthessék a mindenütt mumusokat látó tényfeltáró riporter túlzásának. Tehát valahogy így kell majd érvelnem:

– Miután mára köztudott, hogy sikerült bejutnotok a szocik egyik-másik szerverébe – melyet idegközpontnak: agynak, minden tudás, sőt a ki nem mondott gondolatok székhelyének tarthat a nép –, feltételezhetik, hogy a Hűségpárt az ellenfelei legföltettebb titkainak is birtokába jutott. S mivel elvárják tőletek, hogy abból, amire rábukkantatok, a legnegatívabbat, legrosszabbat verjétek nagydobra, feltételezhetik, hogy az általatok hirdettettnél rosszabb nem következhet be a szocik győzelme esetén. Tehát azt is feltételezhetik, hogy nem kell tartaniuk meglepetésektől, ha a szocik győznek. No meg tudják, hogy a kampányban mindenki túloz. Vagyis: bizonyára eltúloztok minden rossz-

szat, ami a szocik terveiben rejlik. Ergo: nem kell félniük, hogy a szociktól rosszabbra számíthatnak, mint amit tőle-tek hallanak. Sőt talán fele annyi rosszra se.

A pártokhoz nem szorosan kapcsolódók többsége állítólag mindig a kisebbik rosszra szavaz. (Ti persze magatokat állítanátok a kisebbik rossznak.) De a természetüknél fogva bizonytalanok a biztosra, biztosabbra, a kiszámíthatóbbra vágnak: arra akarnak szavazni. Akár a biztosnak tudott nagyobb rosszra – a talán kisebbnek tűnő, de bizonytalan rossz ellenében is. Vagyis sokan könnyebben megbékélnék a biztos, kiszámítható rosszal, mint bármi bizonytalanul: semmitől sem tartanak annyira, mint a kiszámíthatatlan jövőtől.

Minél határozottabban állítjátok, hogy biztosan tudjátok, mire készül ellenfeletek – és lépten-nyomon kiderül: valóban mindent tudtok és nyilvánosságra hoztok –, annál vonzóbbak lesznek a szocik azoknak, akik biztosra menének.

Lesz alkalmam erről meggyőzni őket?

2004. 03. 24.

Talán ezért írok ilyen sokat mostanában, mert nincs kivel beszélnem. KD-vel alaposan ráfáztam. Ő vagy eszik, vagy b-szik. Egyik közben sem beszél. Sőt alvás közben sem. Igaz, csak egyszer aludt velem. Acapulcóban. A csütörtöki maratonokat úgy érthette, hogy eljön vacsorára, majd elvégzi a dolgát és fut – haza, vagy ki tudja hová. Adler megválasztásáról egyáltalán nem akar beszélni. Remélem, hamarosan rám un. Elkezdtem szeretkezés közben ásítózni – nem túl bántóan –, ez mindig beválik.

2004. 04. 29.

Szolidaritás! Micsoda szolidaritás! Tegnap éjjel – még éjfél előtt, miután szedelőzködni kezdett, mert valami fontos kampányügyben volt „megbeszélése” valakivel – KD kérte, hogy üljek le vele a konyhában, amíg megissza a kávéját. Szüksége lehetett rá, hogy felpumpálja magát a következő felvonásra. Igaz, addigra az ígért, de soha be nem váltott maratonok helyett már ötvenméteres sprintekre is alig futotta neki. Leg-alábbis velem nem. De a férfiak amúgy is mérföldeknek hiszik a métereket. Nem arra hivatkozott, amiről tudtam, hogy bekövetkezik: még csak nem is sejtette, hogy rám unt, mint a gyermek a kirakatban oly nagyon kívánatosnak tűnő játékra. Az ilyesmit talán önmagának se vallaná be. Talán így voltak a hatalommal is: nyolc évvel ezelőtt mindent megtettek, hogy elnyerjék, aztán hamar ráuntak, amikor be kellett látniuk: nem csupán gyönyört nyújtó játék a kormányzás.

Miként én sem vagyok az... De nem ezt hozta fel ott a konyhaasztalnál. „CB összeomlott, miután elhagytad” – mondta, minden bevezetés nélkül, és hangjából most valóban együttérzés csengett ki. Baráti érzelmének hitelt is adtam volna, ha nem így folytatja: „Már-már teljesen használhatatlanná válik...”

Erről volt szó: vegyem vissza, CB-t, hogy hatásosabban irányíthassa a páncéltörőit. Felesleges lett volna KD-vel érzelmekről beszélni. Ugyanakkor nem akartam, hogy azt higgye: csak a felszólításnak engedve, „a párt érdekében” veszem vissza. „Nekem is hiányzik” – mondtam csendesen. És ebben több volt egy cseppnyi igazságnál.

Így költözött vissza hozzám CB. A közbeeső vagy a KD-t megelőző hetekről sosem beszéltünk.

2004. 05. 06.

Sikerült három jelentéktelenebb, de a többiekénél talán nyitottabb BK-tagnak kifejtennem – pár percre CB is velünk volt, de aztán valaki kihívta – társadalom-lélektani néze-teimet. Fejtegetésemet kicsit sablonos fogalmazásban vala-hogy így fejeztem be: „Nem állítom, hogy mindenki ilyen tudatos meggondolások vagy a tudatalatti hatások szerint dönt, de a főnökötök abba is belebukhat, ha egy-két száza-lék ilyen okból ellene szavaz.”

Este CB megkért, hogy mondjam el neki is, amit elmu-lasztott. Ezt meg is tettem, sőt talán részletesebben, meg-győzőbben. És most jön, ami igazán meglepett, még na-pokkal később is magam előtt látom CB talán rejtélyesnek szánt, talán kihívó: „na ezzel mit kezdesz” – mosolyát, mi-közben összpontosítva figyeli arcomat, hogy meddig csi-gázza érdeklődésemet.

Megjátszott unalommal fogalmaztam újra utolsó mon-datomat, kérdés formájában:

– Nem gondolod, hogy olyan szoros lehet a választás, hogy főnököd belebukhat, ha csak egy százalékot veszít egy hibás kampányfogással?

– Na és? A szíve mélyén Hugo úgysem akarja meg-nyerni a választásokat. – CB csak akkor említette kereszt-nevén főnökét, ha a BK csak Alverezhez legközelebb állók által ismert, bizalmas, belső világáról alkotott megfigyelést osztott meg velem.

– Ne feledd – folytatta CB –, ő a született ellenzéki. Ezért istenítték százezrek, amikor kiállt Avaron ellen. És bár kormányon élvezte a hatalmat, utálta a sok nyűgöt, amivel járt. Azt, hogy nem mindig tehetett kénye-kedvére.

És nem mindig csak a híveinek osztogathatott. Hogy oly-kor – legalább a látszat kedvéért – valamit az ellenségeinek is adnia kellett.

CB elhallgatott. Talán rájött: többet mondott a kelle-ténél. Láthatta rajtam, hogy szavai nagyon megdöbben-tettek. Mintha lerántotta volna a leplet egy szoborról, amelynek addig csak körvonalait láttam. Sok Alverez-ki-jelentés – százszor is hallott idézet –, amely eddig nem állt össze, hirtelen egységes képet alkotott, és igazolta CB szavait.

Hagytam is, hogy meglepettségemet leolvashassa arcom-ról, mert tudtam, ez lendületbe hozza. Meggyőzőnek szánt érvekkel támasztotta alá kijelentését, de tulajdonképpen nem adott hozzá semmit ahhoz a pár mondatához, amely mintha magát is meglepte volna. Egyre zavartabban hadart. Egy idő után leginkább visszakoyni igyekezett a föltehetően tu-datalattija legmélyebb bugyraiból feltört szavaktól. Talán nemcsak az én újságírói szimatomból, ő is megérezte: olyan kulcsot adott a kezembe, amely számos ajtót megnyithat a Főnök belső világába.

2004. 05. 14.

Múltkori beszélgetésünk után CB többször is megpróbált magyarázkodni: tulajdonképpen nem is úgy értette, hogy a Főnök nem akar kormányozni. Úgy tettem, mintha nem is emlékeznék semmire. De biztosra vettem: ő bez-zeg igen. Rágódott is rajta. A BK ülésein is mintha más-képp figyelte volna a Főnököt: nem az addigi áhítattal. Inkább mint macska az egeret. Vagy mint az eger a macs-kát?

2004. 05. 19.

A tegnapi BK-megbeszélésen CB több kérdést tett fel, mint addig bármikor. Ami még szokatlanabb: egyenesen a Főnöknek. Talán csak nekem akar imponálni – volt az első reakció. De azt az aggodalmat, amely a hangjából kicsengett, nem játszhatta meg. Bár kérdései a kampány lendületének csökkenésére, „egyeselek” lohadó lelkesedésére vonatkoztak – személyek megnevezése nélkül –, korábbi beszélgetéseink alapján megértettem: önmagáért aggódik. Mi lesz vele, titkosszolgálati ambícióival, ha főnöke valóban nem akar miniszterelnök lenni? Ezt csak én érthettem meg, hiszen a gondolatait a maga és főnöke ambícióiról, aggályairól aligha osztotta meg mással. Mégsem csak én hallottam ki hangjából az aggodalmat: még hárman álltak elő a BK-ban szokatlan „mi lesz ha” kérdésekkel.

2004. 05. 27.

A Főnök nem tud mit kezdeni a szocik új emberével. Nem talál fogást rajta. Gépezete mindent megtesz, hogy leche-gueverázza, de hiába. Talán csak annyiban hasonlít Chere, hogy benne is ég az az igazi belső tűz, amelyet a Főnökben csak híveinek rajongása lobbant lánggra. Ideig-óráig. Aztán már csak a füst, a füstölgés marad. Meg olykor a depresszió. Ami ellen csak még több szerepléssel védekezhetsz. Meg is ragad minden alkalmat, hogy hívei között lehessen. Akkor van elemében, ha feltétlen támogatói körülrajongják, lesik minden szavát.

2004. 06. 08.

Még mindig nagy a lendület. Főleg a sorozatos támadások a szocik ellen. Ha lecsaptak egy szúnyogot, a fiúk gyilkosságot kiáltanak. Az ilyesmibe hamar beleunnak az emberek – remélem, még a választások előtt. Már most is csak legyintenek, ha valami nagy disznóság derül ki a kormányról: „mi mást várhatunk a szociktól?!” Meg aztán egyre többet hallani: „az egyik kutya, a másik eb. Bennfentesek szerint: a szocik és a hűségiek megegyeztek, hogy milyen százalékból kapnak „jutalékot” az állami pénzekből.

2004. 06. 12.

Megkérdeztem CB-t a jutalékmegosztás-hírről: „Egyikünk sem jön ki abból, amit hivatalosan költhetünk a kampányra”, vonogatja a vállát. És mi lesz, ha kiderül? – érdeklődöm. „A szocik kerülnek pácba, mert mi majd mindent dokumentálunk, amit ők kapnak, de vigyázunk rá, hogy a hozzánk érkező pénzeket ne lehessen nyomon követni... Vagy úgy nézzen ki, mintha az is hozzájuk ment volna” – teszi hozzá azzal a tenyérbemászó, cinikus mosolyával.

2004. 06. 13.

A tervezett kampányfogások fele se „jön be”. Van, ami visszafele sült el. De talán csak én látom így.

2004. 06. 18.

Nagyon nehéz napjaim vannak. Folyamatosan beszédeket kell írnom. Olykor a Főnöknek is, de eddig egyiket sem fogadták el. KD: „Ez nem Hugónak való. Írd át valaki másnak, körzeti szintre.” Meg akartam kérdezni: Miért?

Országos szinten nagyobbakat kell hazudni, mint amire az én tollam képes? De persze nem szóltam semmit. A kampányban az érzelmekhez kell szólni – és az érzelmeket nem a tények éltetik.

2004. 07. 05.

Sok minden történt utolsó bejegyzésem óta: többek között megjelentek a hűségieket sokkal hátrányosabban bemutató közvélemény-kutatások. De ami a legmeglepőbb: bővítik a Belső Kört! A Főnök berezelt? Vagy csak elment az eszük? Olyan szélsőséges, fasisztoid elemeket vettek be, akik talán hoznak valamit a konyhára – pár tízezer szavazatot –, de kétszer annyi lehetséges szavazót riasztanak el. Különösen az, akit CB előttem – igaz, csak ittasan – Herr Mengelének hív.

2004. 07. 08.

CB megint szóba hozta múltkori beszélgetésünket: ha már behoztak új embereket, miért kellett ilyen kapitális barmokat, fékezhetetlen megszállottakat bevenniük? Például azt a Che Guevara-követőből neonácivá átvedlett alakot. Nem tudom, kire utalt, de rábólíntottam, mintha tudnám. Ez felbátorította, hogy megossa velem fokozódó aggodalmait. A Főnöknek elment az esze, vagy eluralkodott rajta az eddig csak időnként jelentkező paranoiája. Kiderült: a számukra legnegatívabb közvélemény-kutatást – amely nem sok reményt ad győzelmüknek – KD rendelte meg. Márpedig KD mindig megkapja azt, amiért fizetett. CB csak azt nem érti, miért lehet KD-nak szüksége erre az eredményre. CB minden információhoz hozzáfér (lehet, hogy saját szer-

verük forgalmát is ellenőrzi? annál jobb), és rengeteget képes fejben tartani – csak az értelmezésükkel nem megy sokra. Pedig egyszerű a megfejtés, amire aztán ő is rábólíntott: amikor ugyanis tombolt az optimizmus, a Főnök nem susmusolt annyit KD-vel, mint korábban. Vagy mint most, miután meglobogtatta előtte az ismételt, most már számára mindenképpen végzetes kudarc lehetőségét.

2004. 07. 10.

CB-nek igaza lehetett: azóta is figyelem a Főnök minden szemrebbenését a BK-megbeszéléseken – már amikor meghívják –, és valóban úgy tűnik: annak a Hugo Alvereznek, aki kiállt a diktátor ellen, elfogyott a bátorsága. Olykor úgy tűnik, mintha saját árnyékától is félne: egyre gyakrabban elbújik a sajtó elől. Nehéz megítélnem: a kudarcától vagy a győzelemtől fél-e jobban? Olyan ígéreteket tesz, amelyeknek jól tudja: negyedét sem tudnák beváltani. Meg aztán nem érdekli az a fél vagy csak negyed hatalom, amelyet ma – az első kormányzása óta megerősödött demokratikus intézményekkel, óvándó kapcsolatokkal, az ő kezét is megkötő nemzetközi szerződésekkel – gyakorolhatna miniszterelnökként. Csakis ezt jelenthette félvállról odavetett megjegyzése is: „Szart sem ér a miniszterelnökség, ha nincs mögötte kétharmados támogatás.”

Mert anélkül nem verheti szét legálisan a demokrácia hatalomkorlátozó, intézményeit – gondoltam én. Na de Hugo Alverez sosem törődött a legalitással. Legfeljebb a látszáttal.

2004. 07. 12.

Reménytelen a helyzet: az új BK-tagok hülyeséget hülyeségre halmoznak. A régiek meg igyekeznek lépést tartani velük. Egyre nagyobb tömegeket trombitálnak össze ország-szerte, hogy hirdessék a diplomokból visszhangzó evangéliumot: mindent mindenkinél jobban tudunk; mi birtokoljuk az abszolút igazságot; pokolra kerül, aki nem ránk szavaz. Minél nagyobb marhaságot mondanak, minél elképzelhetetlenebb vádakot vetnek be, annál inkább áradnak feljüket a lázba hozott, önálló gondolkodásra képtelen emberek. Na meg a csőcselék. A fiúk meg boldogan hengegnek egymásnak: itt hány tízezeren voltak, ott hány száz-ezren. Az új belső tagok – akiket eddig csak egyetlen BK-beszélgetésre hívtak meg („Mengele” kivételével, aki hívatlanul is mindenütt megjelenik) – talán valóban gyarapítják a tömeget: mindenféle szedett-vedett szélsőségesek jelennek meg a tömeggyűléseken. Ez jól fest a képernyőn, már amíg nem mutatnak bárgyú, vagy gyűlölettől elpárasodott tekinteteket premier plánban. Figyelmeztetnem kellene a sajtósokat: beszéljék ezt meg a tévés kollégákkal – de nem teszem meg.

„Tömegszámlálók” szerint, ha mindezek elmennek szavazni, „nyert ügyünk” van. Mert ha az itt meg ott meg amott megjelent tömegek (már eleve túlzón megsaccolt) számát összeadják, már sütik is a voks-pecsenyét. Vajon valóban nem veszik észre, hogy a tévéfelvételeken többnyire ugyanazokat az arcokat láthatjuk mindenkor, mindenütt? Mint ahogy ugyanaz a pár száz ember szerepel azok között, akiket az ellenség gyűléseinek megzavarására bujdatnak fel – vagy fizetnek meg? – KD emberei. Honnan tudom? Ami-

kor a Főnök rákérdezett, hogy az éppen sztrájkjal fenyegetőz halfeldolgozók között van-e emberünk, KD maga dicselkedett: „A csuhásoktól a prostikig mindenütt van.” Meg aztán van valaki, akit remote-jának, vagyis távirányítójának nevez. Lehet, hogy ugyanaz, akit formálisabban koordinátornak hív. Eddig nem sikerült kiderítenem: miért a nagy titkolózás. Gondolom, annál piszkosabb dolgokat is koordinál, mint ami az én fülemhez eljut. Ami sajnos egyre kevesebb: úgy tűnik, megalakult a még belsőbb belső kör: a BK-megbeszélésekről a Főnök olykor – amikor valami „nagy szarról” kell beszélniük – kivonul három vagy négy emberével. KD mindig köztük van. CB sajnos soha. Bosszantja is eléggé.

Ő számol be így erről: „Megint valami nagy szarról kellett beszélniük.” Mert azt, hogy van egy belsőbb kör, mint amelyhez tartozik, aligha képes elfogadni. Nagyon gyerekesen megy az egész: egyikük jelzi vagy mondja, hogy rájött a pisilhetnék, a másoknak éppen cigiznie kell, a harmadiknak telefonálnia vagy szintén pisilnie. Eleinte tíz percen belül visszajöttek. Most már előfordul, hogy fél órára is elmaradnak. „Már megint a prosztatája” – súgta nekem CB, miután legalább ötödször nézett az órájára: éppen ő várt a döntésükre, hogy engedélyezik-e valami anyagi azonnali „kiszivárogtatását”, vagy várjanak az utolsó pillanatig, amikor „nagyobbat durranhat”. Sajtótanácsadójukként az azonnali kiszivárogtatás mellett érveltem, mert mindenből nem lehet első oldalas szalagcímeket csinálni az utolsó napokban. Ekkor jött rá Hugóra a pisilhetnék. Nyilván van a belső zsebében fontosabb szalagcím. Miután „jól kipisálták magukat” (ez is az egyre frusztráltabb CB-m kifejezése), beindították kiszivárogtató gépezetüket.

2004. 08. 02.

CB-nek igaza volt: Hugo Alvarez két nappal a választás előtt bejelentette: ha ezzel a jobboldal győzelmét szolgálja, „hajlandó” félreállni. Ezt szinte senki sem hitte el. Blöffnek, a választási esélyeiket növelő újabb trükknek tartották. Pedig nem volt blöff: a hűségiek már egyeztettek erről az általuk betrükközött kormányzóval, aki kellő időben átadja a helyét Alvareznek. Hogy ezt honnan tudom? Nem írhatom le, kódolva sem. Elég legyen ennyi: nem CB-től, és nem is KD-től.

2004. 08. 06.

A másodszori választási kudarc után elfajultak a dolgok: egymást vádolják a BK-ben. Persze kifelé mindent a szocikra fognak: loptak, csaltak, hazudtak. Először hangzott el a „kormánybuktatás” kifejezés. Elejtett szavakból kitűnik: mindenre készen állnak. Azt hittem, tényfeltáró munkám okafogyottá válik a választások után. Úgy tűnik azonban, most készülnek bevetni a nagyágyukat: erre utalnak KD és a Főnök között elhangzó félmondatok és tekintetváltások. Attól félek, tudom, mire készülnek.

2004. 08. 12.

CB közel áll az idegösszeomláshoz. Ezt nyilván látták a BK-ban is. Lehet, hogy őt óva, lehet, hogy csak attól tartva, hogy kiönti a szívét egy ügyes riporternek, elküldték szabira. Még hozzá ők béreltek neki nyaralót az óceán közepén. Azért nem egészen: a kis sziget csak pár kilométernyire van a parttól, nyugtatták meg őt. Meg talán engem is, hiszen egyszerűn feltételezik, hogy vele megyek (ápoló-

nőként? pszichológusként? egyszerűen szeretőként?). Igaz, még az utcára sem lép ki nélkülem. Attól tart, hogy a szocik leszámolnak velük. Hiába mondom, hogy ennek semmi jele. Nyilván abból indul ki, hogy ők mit terveztek tenni a szocikkal, ha hatalomra kerülnek.

Amikor figyelmeztettek minket, hogy nincs iható víz a szigeten, CB csak legyintett: meglesz sörön is. De hogy nincs villany, az nagyon aggasztotta: hogyan töltheti fel a mobilját? Eszébe sem jutott, hogy meglehet nélküle pár hétig. Megnyugtatták: jár a nyaralóval egy jókora motorcsónak. Átmehetünk időnként a partra, hogy betelefonáljon a központba. De ez nem volt elég neki: azt hiszem, attól tartott, hogy azért küldik nyaralni, mert valaki ki akarja túrni a BK-ból.

Úgy tűnik, az a nagyon speciális telefonja egyenesen beköti a BK-tagokat a párt idegrendszerébe. Ezen minden fontos hír, utasítás, közlemény automatikusan eljut minden BK-taghoz. Sőt úgy vettem ki CB elejtett szavaiból, hogy más titokzatos személyek (végrehajtók, csúszott ki egyszer a száján) is be vannak kötve ilyen telefonokkal a hűségiek hálózatába. Ezért vett ki CB még egy ugyanolyan mobilt a központból: „Amíg az egyiket feltöltetem a parton, használhatom a másikat” – magyarázta. De az a gyanúm, hogy kilopta a központból. Lehet, hogy ez a kommunikációs rendszer is az ő hatáskörébe tartozott.

Ezek után végzetes csapás volt számára, amikor a szigeten sehol se talált térerőt – még a kis dombon álló sziklára is felmászott: hiába. Másnap visszahajóztunk a szárazföld felé, és félúton boldogan kiáltott fel: megvan! – ez afféle heurékaként hangzott, miközben boldogan mutatta mobil-

ját, amelynek gombjait mindenről megfélelkezve kezdte nyomkodni. Csak bele-belolvasott SMS-eibe. Aztán ebéd után visszamentünk oda, s megint legalább egy órán át böngészte a leveleit, majd kimentünk a part menti városkába, ahol vett magának egy teljes horgászfelszerelést. Mindenből a legjobbat kérte, bár nem úgy festett, mintha értene hozzá. Ettől kezdve naponta többször is rájött a horgászhatnék. És mindig a parthoz közel vetette ki a horgot, ahol jó volt a térerő, és mobilját mindig maga mögé tette, ahogy a hajó orrán ült, mint valami faragott Poszeidon. Egy üveg sört is mindig a keze ügyében tartott. Ez adta az ötletet, hogyan szerezzem meg egyik mobilját. Amikor egyszer egy nagyobb hullám megringatta a hajót, a sörös üveg lecsúszott az orr hajlatán, egyenesen az óceánba. CB-t nem érdekelte, hiszen már rég üres volt... Ebből született a tökéletes megoldás terve: pár nap múlva elég viharos volt az idő, de ő már vitte a cuccát a stéghez. Most vagy soha, gondoltam, de azért próbáltam meggyőzni, hogy ne menjen ki ilyen időben. Csak legyintett: addigra már tengerjáró embernek gondolta magát: és szakértő horgásznak – mert fogott egy ehető halat. Csak azért izgultam, hogy esetleg a magas hullámok elveszik a kedvét a horgászástól, de CB nem olyan ember, aki könnyen eltér megszokott rutinjától: kiült a motorhajó orrába, maga mögé tette mobilját, és bevetette a horgot. Minden készen állt, de még vártam, amíg kicsit lanyhulnak a hullámok, majd vittem neki egy sört a hűtőtáskából: felém se fordulva vette át. Egy pillanat alatt, aznap éjjel begyakorolt mozdulattal kivettem mobilja chipkártyáját – nekem csak az kellett –, majd a készüléket az ívelt orr azon pontjára helyeztem, ahol majdnem elkezdett

lefelé csúszni. Aztán visszamentem a kormányhoz, és nagy hullámért imádkoztam. A hullám váratott magára jó pár percet, de csak hogy erőt gyűjtsön: „Jézusom, a telefonod” – sikoltottam fel, amikor mobilja útnak indult. CB utána vetette magát, de nem bírta elkapni. Aztán lekúszott a hajó oldalához, és úgy vizslatta percekén át a hullámokat mintha azt remélte volna, hogy labdaként felvetik súlyos kütyűjét. Aztán átvette a kormányt: „Még jó, hogy kivettem a központból egy másikat is” – mondta belenyugvással. És már mentünk is vissza a szigetre. Pár órát sem tudott meglenni az SMS-ei nélkül. Ezután minden második nap pár órát sétálgattunk, eszegettünk, iszogattunk abban a kedves kis városkában, amíg az egyetlen szatócsnál feltöltötték most már egyetlen telefonját. Attól kezdve csak azon izgultam, hová rejtsem azt a nagyon ígéretes chipet, nehogy CB megtalálja. Mindjárt a piperetáskámra gondoltam, mert abban sosem kutakodott. Azon belül is az egészségügyi betét dobozába tettem, mert azokat a világ minden kincséért sem érintette volna meg, még szárazon sem. Különben is: CB teljesen belenyugodott mobilja elvesztésébe, és biztos nem jelenti be a központban, mert ez rossz fényt vetne rá.

Utólagos bejegyzés: Ez a történet persze nem volt ilyen részletesen benne a naplóban: csak utaltam rá. Azért írtam be ide most, utolsó heteimben – legfeljebb hónapjaimban –, hogy hitelessé tegyem, miként jutottam hozzá azokban a vészterhes, puccs előtti időkben olyan SMS-ekhez, amelyeket csak később sikerült megfejtenem.

2004. 09. 03.

Vasutassztrájk! Minden megáll, lebénul. „Ez nagy lehetőség!” – mondják a fiúk. KD különösen lelkes: „Na végre, na végre” – ismételtet meg szállottan. CB megint a központban éjszakázik. Tegnap még bent voltam, ma felhívtak, hogy dolgozzam otthon. Valaki tán azt hiszi, hogy vonattal járok be?

2004. 09. 04.

CB szinte félholtan jött haza. Nagy nehezen belediktáltam egy kis pirítóst, meg egy pohár tejet, s valahogy pár szót váltottunk végre. Ha jól vettem ki a szavaiból, a szakszervezet valamiféle félretájékoztatása, félrevezetése volt a feladata. Nem értem, mi a francot csinálnak. Nagyon frusztráló, hogy nem lehetek bent.

2004. 09. 06.

Csak ma jutott eszembe, hogy talán hasznát vehetem a CB-től lenyúlt telefonkártyának. Jól működik a CB mobiljához hasonló, nemrég vett készülékemben. Szinte perceként érkeznek SMS-ek, az olvashatók azonban teljesen érdektelenek. Kínos. De azért a laptopom útján mindent felveszek pendrive-ra. Majd csak megfejtem a kódot!

Utólagos bejegyzés: Mint említettem, kubai élettársam, Santos emberei nemcsak megfejtették az SMS-kódot, de ott-tartozódásomkor sikerült begépelnem nemcsak ezeket, hanem a digitálisan torzított telefonbeszélgetések nagy részét is, amelyeket szintén érthetővé varázsoltak. Azokat, amelyek megvilágítják a puccshoz, illetve a kormány meg-

döntéséhez vezető eseményeket, teljes egészükben közlöm, elnézést kérve a trágárságokért, melyeket csak akkor hagytam meg a szövegben, ha szükség van rájuk az indulatok jelzésére. Legtöbbször ezeket is kipontoztam.

Persze a fiúk nem használtak központozást SMS-eikben, ezeket legjobb értelmezésem szerint írtam be. És sosem írták alá az üzeneteiket. Gondolom, a feladó telefonszámából tudták, mi honnan, kitől ered. Ez viszont kimaradt a felvételemből. Az eredetileg torzítással titkosított telefonbeszélgetések helyreállítása sem volt olyan tökéletes, hogy hangjukból biztosan felismerjem, mikor ki beszél. De fontosabb, hogy mi hangzott el, mint az, hogy ki mondta.

Megjegyzem, én csak a központhoz tartozó készülékekre irányuló forgalmat hallgathattam le, azaz vehettem fel. Nyilván másfajta mobilkészülékeken is érintkeztek egymással a szereplők (mármint az irányítók és az irányítottak – az uszítók és az uszítottak), az én chipemen azok a kommunikációk nem jöttek be. Az SMS- és a HANG-forgalmat ezekkel a betűkkel különböztetem meg egymástól. Íme (Santos jóvoltából), a vasutassztrájk kudarcát elismerő „eszmeccsere”:

HANG: Figyelmeztessétek a gazdákat, hogy miben egyeztünk meg. Szart se ér az egész, ha az utakat nem zárják le.

Százával jönnek a teherautók gabonával meg mindennel.

9.45 SMS: A gazdák inkább kihasználják a magas árakat.

HANG: Abban állapotunk meg, hogy ma mennek ki.

A vasutasok csak három napot ígértek. Mondd annak a seggfej Gonzáleznek, hogy nem mandátumot, hanem kap a seggébe: az majd megmozgatja.

9.51 SMS: Így mondjam neki?

HANG: Mondd neki: ha nem bukik meg ez a kibaszott kormány, nem kap semmit.

9.54 SMS: Csak lfszt a seggébe.

9.54 SMS: Nem kap mandátumot?

9.56 SMS: Ha lezárják az utakat is, még jobban felmenni az árák.

HANG: Ne játsszátok meg a hülyét. Már a sztrájk előtti napokban is raktárra vásárolt mindenki a városokban.

Úgy látszik, nem csak mi tudtuk, mire készülnek a vasutasok.

HANG: Akkor elbasztuk.

Tehát erre ment ki a játék: a fiúk arra számítottak, hogy a vasutassztrájk idején az utakat lezárják a gazdák, és így, teljesen megbénítva minden teherforgalmat, kiéheztetik a városokat. Most, amikor végre összevethető és összeilleszthető az akkor írott jegyzeteim ezekkel az üzenetekkel, végre értem CB őrjöngését tehetetlen dühében, amikor KD-ék nem a vasutassztrájk előtti napra „rendelték meg” a gazdák útlezárásait. Mert ő már napokkal korábban jelentette a Főnöknek, amit a vasutasok nem mondtak ki: hogy melyik nap maradnak otthon betegen.

2004. 09. 09.

A BK-ban egymásnak estek a kudarc miatt. Végül CB állt elő a legjózanabb értelmezéssel: „Ha a gazdák sztrájk előtt vonulnak ki az utakra, üresen álltak volna a raktárak, mire lebénul az egész szállítási rendszer” – kezdte kicsit körkö-

rösre sikeredett érvelését: „Minden az időzítésen múlik” – ismételtette talán tízszer is. Tudom: nagyon bosszantotta, hogy hiába szerezte meg a sikerhez szükséges információt, KD elszúrta az egészet. Persze ezt így nem mondta ki a BK mindenféle tanácsadókkal bővített ülésén, de mindenki érthette. Csak ámultam és bámultam, hogy barátom szembe mert szállni KD-val. Végül maga a Főnök ígerte meg: legközelebb jobban odafigyelnek a CB beszerezte hírekre és értelmezésére. „Minden az időzítésen múlik” – ismételtette Hugója is. Azt hittem, CB ott mindjárt elélvez.

2004. 09. 12.

CB még mindig a hetedik mennyországban van. Én meg a hetedik pokolban! A fejébe szállt a dicsőség. Elképesztő tervekkel áll elő, s nekem végig kell hallgatnom mindet. Azt figyeli, hogyan reagálok, hogyan fogadom az ötleteit. Többnyire rosszul. Tudtam: hiába igyekszem racionálisan érvelni, az csak segíti, hogy érvelését a BK meggyőzésére gondosabban építse fel. Inkább bagatellizáltam a legveszélyesebbeket: kissé gunyorosan, azzal sosem tudta, mit kezdjen.

„Az SBL-t kell beszerveznünk [egy eredetileg baloldali, de egyre inkább szélsőjobboldali fiatalokból is álló párt-szövetség. Az SBL alapítói Hitlerjugendnek nevezik őket. A szerk.] állt elélem CB a minap, mint aki felfedezte, mennyit veszít a súlyából minden vízbe mártott test... „Velük akarsz egy gyékényen ámulni?” – kérdeztem hitetlenkedve. Vacsora alatt elmondtam neki tőszavakban, hogy megértse, mi történhet, ha beengedik a teve orrát a sátorponyva alá. Hiába. Kiprovokálta, hogy éjfélig érveljek hülye ötlete el-

len, hogy másnap jobban érvelhessen mellette a BK előtt. Sajnos nem lehettem ott. CB nem vitt be: „Nem lesz szó a sajtóról” – mondta magyarázatként, amikor a szokottnál korábban elindult otthonról. Mire én is beértem a székházba, mindenki erről beszélt: CB megnyerte a fiúkat, és persze nagyot nőtt a Főnök szemében. Akkorát, hogy egyre gyakrabban hívja őt Hugónak mások előtt is. A BK-ban pedig már nem hívják őt Benjáminnak vagy Beninek, amit még jobban utál.

Feltételezem: nem csak a rajtam csiszolt érvei nyerték meg a BK-t. Biztos vagyok benne, hogy alaposan felkészült a SBL belső anyagából. Találhatott olyasmit is, amivel rövid pórázon tarthatják őket. Vagy legalábbis azt hiszik. De hiába beszéltem neki a farokról, amely csóválja a kutyát: csak bámult rám, mint borjú az újkapura.

2004. 09. 18.

CB-re hagyják, hogy döntse el a „nagy kormánybuktató tüntetés” időpontját és helyét, miután egyeztetett a SBL-el. „Tanulmányai” alapján ő Szent Mihály napját választja, még hozzá a székesegyháztól a királyi (most kormányzói) palotához vezető út közepe táján, a Kolumbusz téren. Vagyis az ezen a nemzeti ünnepen mindig a székesegyháznál gyülekező keresztény demokraták [egy balliberálisnak mondott, de valójában szélsőbaloldali néppárt. A szerk. Hildától kapott információ alapján] és a palota előtt fasisztálgató ultraroyalisták meg Hitler-Jugendek között. Te jószágos ég! – mi lesz ebből?

2004. 09. 25.

Alvarezék nyakig vannak a „kormánybuktató nagygyűlés” szervezésében. CB persze a kulisszák mögött dolgozik. Ha jól értem, nem is annyira a többi tüntetésszervező, mint inkább a rendőrség és kormányőrség felkészülési tervei érdeklik. Megrémített, amikor megjegyezte: „Remélem nem hoznak fel sorkatonákat. Kár lenne értük.” Hiába kérdeztem: miért? Úgy tekintett rám, mint aki nem érti, mi itt a kérdés. Sajnos én értem: véres összetűzés. Ezt érthették azon, hogy emelni kell a tétet, ami többször is elhangzott a székházban.

2004. 09. 30.

Túléltek a vészterhes napot! Én fellélegeztem, de csak úgy magamban, hogy ne irritáljam CB-t, aki tegnap éjjel, miután két pasas hazahozta a székházból, mert már nem bírtak vele, a fejét verte a falba. Ezt nem képletesen értem: amint behozták a szobába, a tévére pillantott, amin én addig is követtem az eseményeket, mert a székházba nem voltam hajlandó bemenni. A képek már csak az utcán itt-ott átfutó – talán a súlyosan megsérült bajtársaikért bosszút állni vágyó –, rendőrök elől menekülő „tüntetőket” mutatták. Ekkor fordult CB a fal felé, és kezdte homlokával döngötni. Társai szerencsére hamarosan távoztak, nekem viszont begörcsölt a gyomrom: és reszkettem, hogy valamelyikük észreveszi, az övéikkel azonos típusú mobilom ott fekszik az íróasztalon, bekötte a laptopomba. Talán éppen a székházukból érkező üzeneteket töltött le a pendrive-omra. Ezeket gyorsan eltüntettem, mielőtt CB-hez siettem, hogy megnyugtassam. Hagyta is magát: sikerült

az ágyhoz vezetnem. Segítettem neki levetkőzni. Szerencsére nem kért meg: legyek kedves hozzá. Erre nem lettem volna képes a történetek után, még akkor sem, ha feltárja, miként sikerült beszervezni azokat, akik profi módon vertek véresre dorongokkal-vasrudakkal és köveztek meg több száz rendőrt. De CB nem volt abban az állapotban, hogy értelmesen beszéljen. Adtam neki három nyugtatót (egy sosem hatott rá ilyen állapotban), és leültem az ágy szélére, arcomat kezembe temetve.

Hajnalig ültem ott: nem hiszem, hogy egyetlen értelmes gondolat megfordult a fejemben. Vagy talán épp ellenkezőleg: olyan sok minden kavargott benne, hogy egy sem tudatosult.

Már világosodott, amikor leültem a géphez. Aztán csak bámultam a képernyőt percek, talán félórán át, mielőtt leírtam: Meddig bírom ezt tovább?

Utólagos bejegyzés: Aznap nem írtam többet a naplómba, jegyzetmappámat ki sem nyitottam. Fogtam a komputere-met és legfontosabb cuccaimat, egy koffernyi ruhát, s amint hallottam felső szomszédomat mozgolódni, felköltöztem hozzá. Ő már többször is felajánlotta, hogy befogad egy időre, ha nem bírom tovább. Hát most már nem bírtam tovább. CB-nek pár soros üzenetet hagytam. Valami ilyes-félét: Maradhatsz, ameddig akarsz, de többet nem akarlak látni. A székházba sem megyek be. Megmondhatod nekik: amit a tévében láttam, messze meghaladja a tűrőképességem.

CB még aznap kiköltözött. Gondolom, az anyjához. Még három napig fent maradtam a barátnőmnél. Ő ment le,

hogy kiszellőztessen, és kidobja az ágyneműt, amelyet CB utolsó ott töltött éjszakáján használt. Három napig nyitva hagytunk minden ablakot, aztán nagytakarítást csináltattam bejárónőmmel, és visszaköltöztem.

A Szent Mihály-éji „összetűzésekről” eddig nem írtam semmit, hiszen nálunk mindenki-ben élénken élnek a képek a szerencsétlen rend- és kormányőrökről, akik hősiiesen állták az Alvarez beszédétől feltűzelt „tüntetők” támadását. Nekem még most is elszorul a szívem, ha felidézem ezeket a jeleneteket. Még most se bírom leírni őket. Remélem, elég, ha közreadom a jelentősebb SMS- és telefonforgalom anyagát, amelyet aznap, szeptember 29-én, az időpont pontos megjelölésével sikerült felvennem:

18.06 SMS: Kezdjétek már!

18.09 SMS: H duplázzon rá!

18.11 SMS: Tűzeljétek fel őket!

18.14 SMS: Birkákkal nem megy!

HANG: Az SBL készen áll: A beszervezetteink alig várják a balhét.

HANG: Keveredjétek!

18.18 SMS: Verekedjenek?

18.21 SMS: H beszéde után.

18.28 SMS: Zsaruknál van pisztoly.

18.30 SMS: Kormányőröknél is.

18.33 SMS: Biztosítátok használják is.

18.34 SMS: Csak a levegőbe lőhetnek. Ez a parancs.

HANG: Értessétek meg azokkal a faszfej zsarukkal: önvédelemből lelőhetik támadójukat. Kezdjétek el hergelni őket, mielőtt támadtok! Úgy, ahogy megbeszéltük.

18.42 SMS: Ránk se basznak.
HANG: Anyázzatok!
18.46 SMS: Már húgaikat is lekurváltuk.
18.59 SMS: Egy SBL-est elkaptak.
HANG: Vegyétek rá a többieket, hogy szabadítsák ki! Nem dumával: erőszakkal. Kényszerítetek már ki valamit, basszátok meg!
19.10 SMS: Támadhatunk? A zsaruk úgy állnak itt, mintha karót nyeltek volna.
19.12 SMS: Inkább a seggükbe nyomjatok fel karót!
19.17 SMS: Kezdjétek kövekkel! Tartsátok a távolságot!
19.18 SMS: OK!
[...]
HANG: Mi van? A tévé sok vérző rendőrt mutat. Miért nem lőnek már?
19.32 SMS: Leginkább csak lábsérülések. Vannak pótpajzsaik.
HANG: Lovas osztag tart felétek, de vannak köztük embe-reink. Visszatarthatjuk őket valamelyest. Talán van fél-órátok. Negyed biztosan.
19.39 SMS: Addig a vasasaink szétverhetik sok zsarú fejét.
HANG: Elment az eszetek? Nem az kell, hogy ők hallja-nak meg. Azzal csak rokonszenvet ébresztenek maguk iránt. Nem megmondtuk? A SBL zsoldosaiból kell be-áldoznunk párat!
19.54 SMS: Amíg csak kövekkel dobálódzunk, nem fog-nak lőni.
HANG: Így igaz. Azok a faszok csak ott állnak, a mieink meg kezdenek kifáradni. Már felszedtük a fél járdát. Vagy most támadunk mi is, vagy baszhatjuk.

20.12 SMS: H. befejezte a beszédét.
20.13 SMS: Ott milyen a hangulat?
20.18 SMS: Pár SBL-es halálhíre biztosan beindítja őket.
20.23 SMS: A hír elég? Elterjeszthetjük.
HANG: Segget akartok csinálni a szátokból? Aztán mi lesz, ha holnap kiderül: nem halt meg senki. Azzal nemhogy megbuktatnánk a kormányt, hanem megerősítjük: lám, milyen fegyelmezett a karhatalma minden provokáció ellenére! Ezt akarjátok, seggféjek? Támadjanak a vasru-dasok, amíg párat le nem lőnek.
20.32 SMS: A zsaruk a levegőbe lövöldöznek.
HANG: Most mi van? A gyűlés után sokan felétek indul-nak. Hagyjuk őket?
HANG: A riasztólövésektől a legtöbb vasas megtorpant [Ez nyilván a vasrudakkal felfegyverkezettekre utal. A szerk.]. Páran előretörték, de a zsaruk félreugrottak előlük, aztán összezárták soraikat. Pillanatok alatt földre teperték őket.
20.49 SMS: Erről nem tájékoztatott köcsög mindentu-dótok.
HANG A kibaszott kurva istenüket! Átráztak minket. Nem így volt megbeszélve.
20.59 SMS: Mondtam, profikat kell használnunk.
HANG: Most már ne azon nyavalyogjatok. Gyertek a gyű-lés felé, de húzzátok magatokkal a zsarukat. Még van-nak itt elegen. Gyerekek meg öregek is. Pár tucat vérző fej, eltört karok talán megteszik. A tévések maradnak. Majd terjesztjük a hírt: veletek szemben milyen brutá-lisak voltak a zsaruk. Ezeket már úgyis jól felajzotta a beszéd...

21.14 SMS: Ott leszünk.

HANG: Ha húznunk kell a zsarukat, lehet egy óra is, amíg odaérünk.

21.24 SMS: Nekik nem sürgős

HANG: A mieinkből akár pár ezret is itt tarthatunk. De még jobb, ha pár járókelő is belekeveredik.

21.31 SMS: Teszünk róla.

HANG: Van egy emberem, profi színész volt. Alkoholista, hajlandó bármilyen szerepre.

21.38 SMS: Megbízható?

HANG: Abszolút, ameddig itatjuk.

21.44 SMS: Teszünk róla, ne nagyon fájjon.

21.48 SMS: Szemöldök felett vérzik a legjobban.

21.51 SMS: Kösz.

21.52 SMS: Hozzátok a pódiumhoz. Mellékutcákon.

HANG: Én is vállalom egy óvatos fejsebet. MP vagyok, jó sajtót kaphatok.

21.59 SMS: Gyere a pódiumhoz.

22.16 SMS: A zsaruk erősítést kapnak vidékről.

HANG: Nagyon jó. Azok tapasztalatlanok. Számíthatunk durva túlkapásokra.

22.26 SMS: Van köztük emberünk?

[...]

Utólagos bejegyzés: Ez így ment tovább még két órán át. A képeket az egész világ látta: a vérző fejeket is. Voltak rendőri túlkapások bőven, de az is látható volt, milyen provokációknak és kegyetlen támadásoknak voltak kitéve ők is, meg a kormányőrök is. A lakosságot megsztotta a véres esemény, de a kormány maradt. Én meg

megszabadultam CB-től. Mint hallottam: ekkor valóban összeroppant.

2004. 10. 18.

Először azt reméltem, hogy ezzel a második véres kudarcral Alverezék feladják kormánybuktató megszállottságukat. De úgy látszik, mégsem. KD feljött hozzám tegnap este. Csak úgy beállított. Tudhatta: ha felhív, elutasítom. De úgy tett, mint aki nem hallotta: örökre otthagytam őket. Bár lehet, hogy nem hallotta. Szavaiból kitűnt: CB azt hazudta nekik, hogy azért nem megyek be többé a székházba, mert nélküle nem viselem el az otlétet. De CB visszatért valami kaliforniai szanatóriumból, és nagy szüksége van rám. Megállt az eszem, éppen csak nem hápogtam. Pláne, amikor valami olyasmit említett, hogy CB hamarosan fontos funkciót kap. Nem mertem megkérdezni: most milyen kormánydöntő akciót terveznek? De lehet, hogy valami ilyesmit olvasott le az arcomról: rám kacsintott, majd el-sietett. Nem is várt választ arra, hogy visszaveszem-e CB-t. Talán el sem tudja képzelni, hogy valaki nem teszi meg, amire ő kéri.

2004. 11. 08.

Nem észleltem semmit, ami a készülő támadásra utalt volna. A tegnapi „spontán” demonstráció nem ígérkezett többnek, mint amihez az elmúlt napokban már hozzászoktunk. Délután bent voltam a városban; szabadúszóként vállalt riportomhoz gyűjtöttem háttéranyagot a kongresszusi könyvtárban, amikor egy kollégám a fülembé súgta: megtámadták a palotát. Egyenesen odasiettem. Ez nagy hiba volt! Nem

volt alkalmam bekötni a lehallgató mobilt a komputerembe, mint ahogy azt többször megtettem kisebb demonstrációk alkalmával is. (Utólagos bejegyzés: Ezekből a később megfejtett felvételekből mindig kiderült Alverezék vagy az SBL szerepe a „csöcselék” irányításában.)

Épp a végső, meglepetésszerű, végül a kormánybuktatás érdekében valóban saját embereiket beáldozó hűségpárti akcióról nincs felvételem. Viszont már ma reggel is készítettem interjút két emberrel, akik részt vettek a tüntetésen, és az elsők között értek a palotához; ők holnap elvezetnek másokhoz. Persze azzal a feltétellel, hogy nevüket nem fedem fel.

[Itt ér véget Ica naplója. A továbbiakat dátum nélküli összevisszaságban találtam a mappában. Kitűnik, hogy jórészt Kubában, majd onnan visszatérve írta meg a következőket. A szerk.]

Egyik forrásomat most már kiadhatnám, mert már nincs közöttünk. Ő volt a puccs első áldozata – de vezetőneve az olvasónak mit sem mondana. Vidéki „közkatona” volt, egy a sok ezerből, aki szervezett csoportokban jelent meg az utolsó hónapokban bárhol, ahová Hugo Alverez hívta őket. Még otthonról ismertem: annak az ivóvíziunket szennyező vegyipari cégnek volt biztonsági embere, amellyel éveken át harcban álltam. Keresztneve José volt, de mindenki Gorillának hívta: büszkén viselte ragadványnevét, amely úgy vélte, csak testi erejére utal. Hatalmas ember volt. Mondják: naponta több órát edzett. Biztosra veszem: semmilyen ideológiai meggyőződéssel nem rendelkezett.

Könnyű prédája volt bármilyen demagógiának. Alverezék gyűlöletszításának is. Így lett ő a tettlegességért felelős „ötödik hadoszlopuk” egyik hadnagya.

Nagyon is jószívú ember volt. Ezt tanúsíthatom: egy éjszaka elem állt az utcán, és arra kért: szaladjak haza, a szó szoros értelmében fussak. Három-négy napig ki se tegyem a lábam otthonról. Senkit ne fogadjak. Ha telefonon keresnek, vagy becsengetnek, mindenkinek mondjam azt: nagyon megverték. És ne engedjek be senkit. Mert neki most el kellene látnia a bajom. Őszinte sajnálkozás, bocsánatkérés volt a hangjában. Biztonság őri állását veszti el, ha kiderül: nem hagyott helyben – márpedig máshoz nem ért, ez a szakmája.

Megkért: alaposan karmoljam össze a karját. Majd eltűnt. Később is figyelmeztetett, mikor mi készül ellenem. Kitől kell tartanom. Hogy komolyan kell vennem a kénsvas fenyegetést. Ilyen erős volt az igazságérzete. Talán ezért figyelmeztetett évekkal később is, amikor kezdtek elfajulni az utcai összetűzések. Miután elsőként esett áldozatul a puccsnak, az ápolónővel üzent, hogy látni akar, mielőtt meghal. A nővér szerint túlélhetné sérüléseit, de nem küzd az életéért.

Papot kért. Meg engem. Két napig, utolsó pillanatáig szinte állandóan vele voltam. Nem engedte, hogy lélegeztetőgépre tegyék, vagy még egyszer megoperálják. A nővér szerint borzasztóan szenvedhetett, de nem fogadott el fájdalomcsillapítót. „Penitencia! Penitencia!” – ismételte, amikor hihetetlen akarateréje ellenére arca eltorzult a fájdalomtól. Jobb pillanataiban is neheze égett a beszéd. Megnyugtattam, hogy akár félszavakból is megértem, hiszen ott voltam a palotánál a puccs estjén.

Amikor kimondtam: puccs – először tiltakozva felemelte kezét, aztán rábólintott. Később megkérdeztem: valóban hátat fordított-e a kormányöröknek, mert hátulról érte mindkét lövés, amelyeket a hűségiek szerint csakis a kormány emberei adhattak le. Intett: hajoljak közelebb. „A mieink” – nyögte ki. De akkor még aligha a fizikai fájdalomtól volt nehéz kimondania. Azon uralkodott. Később megkért, nézzem végig a tévéfelvételeket: két kamera is vette, amikor meglőtték. „Meg volt rendezve az egész. Köztünk is vannak, akik pénzért bármire hajlandók” – mondta egy teljesen világos pillanatában.

Bele is fogott a helyzet leírásába, de erre nem volt szükség: a felvételeken, melyeket már láttam, és kockáról kockára elemezhetek, minden rajta van, nyugtatgattam. Persze rajta volt ő is. Mégpedig valóban két különböző kameraállásból. Tévés kollégáim a kettőből meg a rajtuk szereplő hátterekből pontosan meghatározták, honnan érkeztek a lövések. Nem az övéitől. Kigyúrságukról, félmegterhelésükről, négylevelű lóhere tetoválásukról könnyen felismerhető társai mellette, nem pedig mögötte álltak. Mögöttük, legalább ötméteres sávban utcakövek, díszkerítésekkel kihajlítgatott-kitört kerítésoszlopok heverték: ezzel a munícióval látták el őket a közvetlen összecsapásban részt venni óvakodó, de a frontvonalban lévőket lelkesen buzdító „hűségiek”. Legalább ötezen lehettek.

Minderről tanúskodhatnék, hiszen az események hírére én is odasiettem: majdnem a frontvonalakig jutottam, de ott egyesek felismertek: „Menj a p-ba, kurva firkász...” – ordították. Öklüket rázták, szinte belemásztak a képembe, nem engedtek előbbre jutni.

Bejáratos voltam a palota adminisztratív szárnyába: sajtókártyámmal – és az örök megdumálásával – sikerült bejutnom a hátsó kapun. Ahhoz képest, hogy már éjjelre járt, elég sokan voltak bent. Leginkább a sajtó, a média. Az ismeretebbek nem mertek kimenni az utcára. Annak a szárnyak az emeleti teraszáról jó rálátás nyílt a tömegre. A ledöntött főkapun át benyomultak, már a kertben tülekedtek: karókkal, vasrudakkal ütlegelték a palota bejáratát kétségbeesetten védő, a nemzeti gárda osztagával megerősített kormányöröket. A támadó „zsoldosok” (mint szégyenkezve bevallotta, José is kapott olykor fizetséget, vagy annak ígéretét) hamarosan itt is, ott is áttörtek a védők első sorain, s hátvédjeik így jobb híján az ablakokra irányítottak középpontot.

Ezt a részt én meséltem el Josének, mert akkor már nem lehetett a támadók között. Három társát már bent az udvaron lőtték le. Nem hátulról, hanem a palota egyik ablakából. És nem is a védők. Ők kint álltak a palota előtt.

A kormányzó személyes testőreivel már kora délután eltűnt valahová. Mintha pontosan tudta volna, mi következik. „Mindent előre megrendeztek” – ismételte José. Először az hittem, csak a lelövése előtt ráirányított két kamerára érte. Kiderült: részt vett nagygyűléseken, demonstrációkon is, és azokról is szólt: csak ekkor értettem meg, hogy a korábbi összetűzések miatt nem kényszerítették ki a kormány lemondását. Pedig – mint ahogy az Alverezéktől nyert ismereteimből is tudtam és José is mondta: minden lépésnek, az agresszió fokozásának napokkal előre megvolt a forgatókönyve: az első tüntetéstől az utolsó lövésig. Minden mozzanatot szinte óráról órára, percről percre meg-

terveztek. Igaz, aligha sikerült minden az elképzelések szerint.

Először is: Alverezék azt hitték, hogy az első vagy második jól szervezett tömegdemonstráció és az egyre agresszívabb, az egész várost megbénító tüntetések ígérete elegendő lesz a kormány lemondatásához. Ezért szerveztek meg egyre nagyobb tömegeket és mind radikálisabb elemeket. Most visszatekintve tisztán látom: a második tüntetés után, az arról leszakadó, Alverez lázító, nacionalista beszédével felhergelt szélsőségesek feladata az volt, hogy elfogadhatatlanul brutális rendőri fellépést provokáljanak ki.

Ha az első napokban sikerült volna olyan rendőri túlkapásokat kikényszeríteni, mint amilyen véres összetűzéseket később provokáltak, az addigra szervezett és sokkal jobban irányított profioknak talán valóban le lehetett volna mondani a kormányt emberáldozat nélkül. Idővel azonban a tévénezők hozzászórtak a gumibotolás-rugdosás látványához. Ezért kellett vérnek folynia: az roppant meggyőző a színes képernyőn.

Mert ez volt a világ első technopuccsa: Alverezék mindent a televíziós látványosságra tettek fel. Csak azt felejtették el, hogy azokat, akik biztonságos otthonuk kényelmében, sört iszogatva szemlélik az eseményeket, nem sokkolja a fokozódó erőszak. Sőt szinte várták a fokozást, ahogy megszokták az akciófilm-sorozatokban. Ezért nem volt elég a továbbiakban a bevett fejek, véres arcok látványa. Végül is bekeményítettek: feláldoztak öt embert (az egyik szervezett zsoldos hetekkel később halt bele fejsérülésébe. Illetve az abból eredő súlyos fertőzésbe: koszos-trágyás utcákó találta el. A hűségiek szerint ő is a kormányőrök

brutalitásának esett áldozatul, pedig nem a védők hajigáltak köveket).

Nyilvánvaló lett számomra, hogy José, vagyis az első áldozat halála főleg társai felhergelését szolgálta. De végül ő lett a kormány brutalitásának szimbóluma. A jól beállított közelképekben arca megindító fájdalmat tükrözött, amint megtántorodott, és próbált megfordulni, mielőtt elzuhant. Csak én tudom, hogy nem a fizikai fájdalom ült ki az arcára: az a gondolat nyilallhatott belé, hogy társai lőtték hátba. Ez nem egészen volt igaz: nem a társai, hanem mögöttük álló megbízói áldozták be őt. Amikor kórházi ágya mellett ülve ezt felvettem, rábólintott.

Csakhoggy kik voltak a megbízói? – akarta tudni. Ahogy én is. Megígértem neki: felderítem. Nem mertem kimondani a szokásosat: majd elnyerik méltó büntetésüket. Nem is kellett kimondanom. Ha valaki, hát José tudta: ez a világ nem így működik. Különösen mifelénk nem. Csöndesen kérdezte, miben segíthet. „Minket átverték – mondta. – Használtak, majd beáldoztak. Nekem már mindegy, hogy leleplezi-e őket, vagy sem. De ha kiderül, mire képesek, talán a jövőben nem dőlnek be nekik a magunkfajták.” Meggyőztem: nekem nevek kellene, az összekötők nevei, hogy rábizonyíthassam a történeteket Alverezre és közvetlen környezetére.

Mi történt óráról órára a puccs estéjén-éjjelén? Pontosan összerakhatom a felvételekből-tudósításokból. Nevek kellene: kik voltak az összekötők a Hűségpárt és a „csöcselék”, a szervezettek között? Hogy felgöngyölíthessem a szálakat, ezt meg kellett tudnom. Az események SMS-forgalma jórészt benne volt komputeremben: tudtam, hogy

előbb-utóbb megfejtem a kódot. Percnyi pontossággal megvannak a helyi szervezőknek, a csőcseléket uszítóknak küldött utasítások, de azt is tudtam, hogy neveket ezekben bizonyosan nem találok.

Persze José előtt nem mondtam ki a szót: csőcselék. A mindenre rávehetőket, a hülyéknek tekintetteket mindig csőcselékként emlegették a Hűségpárt vezetői.

Le kell jegyeznem mindent, amit a puccsról megtudtam. Mert nem „az események sodrában” történt ez meg az. Nem is egyszerűen „elszabadult a pokol”, ahogy sokan mondogatják. Nem a „kormányország tehetetlensége”, nem is „túlkapásai”, vagy a „nép jogos dühe” vezetett a véres tragédiához, mint azt a hatalom új urai hangoztatják. Akarva akaratlanul, tudva-tudatlanul az ő forgatókönyvüket követte mindenki. Ez a lényege a jó forgatókönyvnek: olyan helyzetet teremt, amelyben a szereplőknek nincs más választásuk, mint amit elterveztek számukra. És a hűségiek korábbi kudarcaik alapján megírták a biztos kormánybuktatás forgatókönyvét. Amiért semmitől sem rettentek vissza. Amiért feláldoztak öt életet, hogy magukhoz ragadhassák a hatalmat.

Zárszó

Mivel itt, nagynénem gondozásában, utolsó napjaimban már végleg el kell fogadnom, hogy amit összegyűjtöttem e dossziéba, csakis külföldön jelenhet meg, tartozom annyival olvasóinak, hogy röviden beszámoljak a puccs után történeletről. Erről sokat írtam Kubában az ottani lapoknak

is, az odaérkezésem előtti tapasztalataim, illetve a hazai kapcsolataimtól kapott és a tévéből szerzett információk alapján. Ezeket most összedolgoztam, odaadtam nagynénémnek, aki mindig jó kritikusa volt írásaimnak. „Vannak benne túlságosan cinikusan hangzó részek is, Icuskám” – mondta nagyon kedvesen, mint mindig, amikor nem mindenben értett egyet velem. Mivel sokat adtam a véleményére, belefogtam, hogy újrafogalmaztam, amit Kubában írtam, de nehéz tárgyilagosan írni arról, ami annyira fáj, mint az imádott hazámmal történtek a hűségiek hatalomátvétele után.

Mi lesz a sorsa?

A „demokrácia” bebetonozza magát – hajtogatják a „megtűrtek”. A meg nem tűrtek szóhoz sem jutnak.

Mindezt arra az esetre írom le, ha könyvem olyan országban jelenne meg, ahol elképzelhetetlen, ami történt és talán másutt is megtörténhet a 21. században, ha a hatalmat megragadóok olyan dísztetnek tekintik a demokráciát, amely mögött szabadon garázdálkodhatnak. Ugyanis a mindenünnen kiszorítottaknak kuss a neve az alverezi diktatúrában. Sokan fogalmaznak így, és nem csak azért, mert összecseng az avaroni diktatúrával, amely ellen Alverezék felléptek.

Kérészéletű barátom, KD állt a dilettánsokból válogatott „szakértői kormány” élére. Ő azonban még azok szemében sem diktátor, akiket elsöpör az útjából. Akiknek fejük felől a fedelet, kezükből a tollat vagy a kenyeret kiragadták. De persze kormányfő nem okolható semmi rosszért. Még csak nem is az új kormány. Még csak nem is az új törvények. Minden maradt a régiben. Nincs szükség új

törvényekre, sem a régiek eltörlésére. Csak a bírakkal kell megértetni: a népet kell szolgálniuk. A nép akarata szent és sérthetetlen. Végső fokon a népakarat mindenekfölött áll. A kérdés csak az: kiből áll az a nép, amelyre mindenki hivatkozik? A válasz egyszerű: azok összességéből, akiket Alverez most és bármikor kirendelhet az utcákra.

Vegyük például a külföldi sajtóban többnyire eltussolt, a hazaiban túllihegett, minden mozzanatában felfújtt, de igazságtartalmában a bányászbéka fenekére is csak felnézni képes Calvador ügyet.

Calvadornak az volt a legfőbb bűne, hogy a puccs után nem volt hajlandó feladni a miniszterelnökséget. Ez különösen KD-t sújtotta, hiszen Hugo Alverezt addigra a felsőház már megválasztotta elnökének, ami automatikusan a kormányzói tisztséget – vagyis a legfőbb közjogi méltóságot is – ráruházta. Százezreket toboroztak a beiktatására, amely pompájában túltett bármely modern kori koronázáson. KD savanyú pofával állt a pódiumon, hiszen az ő miniszterelnöki eskütételére akkor nem kerülhetett sor. Alkotmányunk szerint ugyanis kormányzónk csak a miniszterelnök helyettesét nevezheti ki, aki addig töltheti be e tisztséget, amíg nincs felesküdött kormányfő. Ezért is kellett Calvadort lemondásra kényszeríteni, illetve börtönbe vetni: így automatikusan elveszti hivatalát.

Sikkasztással vádolták. Még a Belső Körben hallott, eljuttat szavakból tudom: ehhez a vádhoz már a puccs előtt készítették dokumentációt, szereztek tanúkat, szemeltek ki bírakat.

Első fokon minden a forgatókönyv szerint zajlott: igaz, tapasztalt bűnügyieknek világos volt, hogy a bíró saját in-

doklásának sem hiszi egyetlen szavát sem. Ezt magam is láttam műholdas tévénk Kubában is fogható adásában: a taláros főbíró alig volt képes kinyögni az ítéletet: „bűnösnek találtuk”. Az ügyészség minden lehető trükköt bevetett, mégsem sikerült bebizonyítania, hogy az elsikkasztott pesomilliárdokból egyetlen centimo is Calvador zsebében kötött volna ki. Noha első fokon csak azok az ügyvédek merték vállalni a védelmét, akikre KD rábólintott. Másodfokon az ügyvédi testület doyenje, ahogy a szakmában is mindenki hívta, Senior Z vállalta a védelmet [Hildától tudom: a közismert ügyvédet a mindenki eszén túljáró, ravas rókáról, azaz spanyolul *zorroró*ról, egy Robin Hood-szerű, gyakran csak Z-vel jelölt mesefiguráról nevezték el Senior Z-nek. A szerk.]. Z akkoriban ünnepelte nyolcvanadik születésnapját, neki nem volt mit vesztenie, hiszen már rég nyugdíjba vonult. Volt tanszékén is csak a hallgatók kérésére tartott még időnként előadásokat. Némelykor vitáesteken kápráztatott el mindenkit. „Annak a törvénynek is ismeri minden kiskapuját, amelyet még meg sem hoztak” – szokták mondani róla.

A bíró erre bepánikolt: jobb híján elfogultságot jelentett be. Aki a helyébe került, úgy látszik, mégsem volt KD embere: elfogadta mindazokat a tanúkat, akiknek Z hírneve adott bátorságot, hogy előlépjenek az első fokon elhallgatott bizonyítékokkal: az „eltűnt” milliárdok valóban megérkeztek a kormánytól annak a cégnek a számlájára, amelynek törvényesen átutalták őket. Onnan kerültek át pár hónap alatt nem létező emberek takarékbetéjére. Eddig mentek a tanúvallomások. És ezért kellett – Senior Z-nek köszönhetően – új tárgyalást elrendelni. Calvadort persze egy hét-

tel később, más koholt vádak alapján megint előzetesbe helyezték.

Az eredeti ügyet elejtették, mert kiderült, hogy mind-egyik „nem létezőnek” abban a vidéki bankban nyitottak számlát, amely egy royalista pénzeszsák tulajdonában volt.

Kiderült?

A pénz háromnegyede a hűségiekhez, negyede szélsőségesebb royalistákhoz került. Ezt régi kollégám derítette ki, akivel találkoztam Kubában, miután ez a cikk lett lapja – és az ő – végzete is. Nem, nem verették meg, a nyomda-gépeket sem állították le: elvégre sajtószabadság van, meg gyülekezési szabadság. Amikor beépített emberüktől megtudták, hogy a leleplező írást betördelték a készülő számba, másnap hajnalban több száz – némelyek szerint ezer – embernek éppen a nyomda bejáratánál szottyant kedve gyülekezni. Egyetlen példány sem hagyta el aznap a nyomdát. És másnap sem: a biztonság kedvéért KD csapata – a hivatalos hírek szerint mind törvénytisztelő polgárok – fenntartotta a blokádot, míg az újság tönkre nem ment. A többi szerkesztőségnek KD-ék tudomásukra adták, hogy lapjaik hasonló sorsra jutnak, ha kollégámat alkalmazzák. De persze, amit ő kiderített, az Z előtt sem marad titok – ezért szervezték meg „a nép jogos haragját” a felelősségi bíróság előtt napról napra nagyobb, zajosabb tömeggel. Majd a bírák és az ellenszenves tanúk háza elé. Z őrvongott. Kisebbségi gutaütést is kapott, amikor a tárgyalás első napján a tömeg körülvette az autóját, és két órán át fogva tartották a rekkenő hőségben. Csak akkor engedték oda a mentőt, amikor KD a helyszínre érkezett. Remekül játszott a megmentőt.

És nem csak akkor: sokszor megjelent a tévében a békeltető szerepében. Mesterien szőtte szózataiba mantráját: „a nép jogos haragja”, mellyel szemben ő – a demokrácia védelmezője – tehetetlen. Alvarez, akkor már mint kormányzó, tovább ment: „Visszaadtuk a demokráciát a népnek” – hangoztatta, különösen, amikor szomszéd országok képviselői előtt védte, amit ők egyre inkább valamiféle új keletű diktatúrának tartottak. Talán leginkább attól félték, hogy a „visszaadtuk a demokráciát a népnek” valamiféle népi, illetve proletárdiktatúrát takar. Egy royalista-legitimista párttól ez furcsa törekvésnek tűnhetett azoknak, akik nem eléggé ismerték a fiúkat ahhoz, hogy tudják: nincs semmilyen ideológiai meggyőződésük. A politika nekik: színjáték. Viszont nagyon jó az orruk: mindig ráéreztek, hogy a politikai spektrum melyik szegmense nélkülözi a karizmatikus vezetőt. Ekkor Hugo mindjárt magára vette annak köntösét.

Mi a legújabb szemképráztató palástjuk? Ők az új igazságosság lovagjai. Mi az új igazságosság? Nagyon egyszerű: az, amit a nép akarata kinyilvánít. A nép tudja, mi az igazság. Az igazság nem a kúria palotájában lakozik, miként lakozott, amikor nem hagyták szóhoz jutni a „népet”. Azóta az igazság kiköltözött az utcára: az emberek mindent tudnak (amit a hűségiek elhitetnek velük), tehát hallgatni kell az emberekre. Igaz, Hugo maga már fölötte áll ennek a Hűség-doktrínának. Ő olyan spirituális síkra ért föl, ahol az ennél is magasabb igazság érvényesül: az abszolút Igazság, amely kinyilatkoztatásként benne él. Vagy csak az egyházzal kötött szövetséget akarja megerősíteni? Vagy az egyház szerepét akarja magára vállalni? Talán felismerte: minded-

dig csak az egyházak kezében lehetett igazi hatalom, hiszen Isten mindenhatóságát képviselték.

Amikor fiatalemberként belekóstolt a közéleti szereplésbe, ateista volt: nem ismert nagyobb hatalmat az e világi diktátorénál. A diktátor hatalmát irigyelte: az ellen lázadt fel. Majd elhitette magával, hogy egymagában győzte le a sárkányt, és vívta ki, hogy a helyére kerüljön. De ez csak ideig-óráig elégítette ki hatalmas egóját: a diktátor csak akkor érzi hatalmát, amikor letöri a vele szemben állókat Valóságos vagy kreált ellenség nélkül okafogyottá válik a diktatúra. A diktátornak nincs hogyan bizonyítania hatalmát. Beáll a poshadás.

A felsőházban megtalálta közegét a letűnt királyság tábornokai és az ősi idők tanításain élősködő püspökök társaságában. Ők aztán ajnározták – állami támogatások reményében. Hírek szerint bíborosok hallgatják mohón látnoki szavait a közelgő spirituális reneszánszról, szellemi megújodásról, amelyet csak ő hozhat el a népnek. Csak még nem kész elfogadni a koronát, mert először rendet kell tennie saját háza táján: ki kell söpörnie Augiasz istállóját, mint ahogy megtette Herkules, de ez nem koronás főhöz illő feladat. És persze helyre kell állítani a kiegyensúlyozott bíraskodást. Hugóék szerint ez már a hatalomra jutásuk első heteiben megkezdődött.

Ez általában valóban jól haladt. Vagy inkább átlagosan: ugyanazért az adómulasztásért a szocik holdudvarához tartozókra (vagy feltételezett szoci-szimpatizánsokra) százezer peso büntetést rónak ki, Alverez híveire semmit. Ez átlagosan ötvenezer peso: ugyannyi, mint az előző kormány alatt. A jogszabályokat, amelyek lehetővé teszik az ilyen

„átlagosan jó” ítélkezést, egyszerű többséggel át lehet nyomni a kongresszuson, és nem probléma elfogadtatni a felsőházzal.

A demokrácia alapintézménye, a kongresszus a helyén állt. Üléseit rendszeresen, állítólag havonta megnyitják. A Hűségpárt kongresszusi képviselői is mindig jelen vannak, teljes létszámban. Kivéve persze a nyári szünetet és az őszi, téli és tavaszi üléseket – a rossz nyelvek és a takarító személyzet szerint. Ezeket az üléseket már rég nem közvetíti a tévé, hogy a honatyák zavartalanul „dolgozhassanak”.

A felsőházban azonban tényleg zajlik az élet. Minden szerdán. Legalább éjfélig. De van, amikor mindannyian át-sétálnak bíboros úr palotájába, ahol jobb a koszt. Meg a mi-sebor. És ahová Hugo Alverez ideiglenesen beköltözött, amíg átépítik a kormányzói palotát.

Nehogy kifelejtsem a legfontosabb részletet. Az eddigiekből már kiderült: Hugo Alverez valóban lemondott a miniszterelnökségről a kormányzóságért – amint azt CB megjósolta –, de hogyan is történt?

Nem sokkal a puccs – vagy ahogy ők mondják: a korrupció kormány leváltása, mások szerint a korrupcióváltás – után az igaz Messiás, Hugo Alverez útját előkészítő – pusztába kiáltó keresztelő Szent János – kormányzónk egészségügyi okokból lemondott. Ez a megelőző orvoslás (preventív medicina) diadala volt; ugyanis mentális jólétének nagyon is ártott volna, ha marad: KD gépezete már kezdett egyre terhelőbb híreket terjesztetni az Elnök úrról – koholt vádak felhozni ellene. Azt is, hogy zsarolható. Persze úgy állították be, mintha a szocik zsarolták volna. Hihetetlen, milyen rövid a nép emlékezete: vannak, akik ezt elhiszik,

holott a puccs előtt torkig voltak a kormányzó nyilvánvaló elfogultságával a royalisták iránt.

A felsőház természetesen megválasztotta elnökének és egyben kormányzónak Hugo Alverezt. Erre az alkalomra az Apostoli Szentszék hazaküldte a Vatikánban dolgozó püspökeinket, hogy biztosan meglegyen a kétharmad.

Meg is lett, Isten segedelmével – és áldásával. Sokan látták: Hugo Alverez esküütételekor fölébe lebegett a székesegyház tabernakuluma felett már több mint száz éve pihenő korona. Aztán, amikor a jövődöbéli első Hugo Ószerénysege még nem állt készen elfogadására, szépen visszalebegett a helyére.

Más csodálatos dolgok is történtek Hugo kormányzóságának első évében: sok beteg – akiről az orvosok már lemondtak – meggyógyult, miután az erre a célra minden sekrestyében kapható, *A kereszténység bástyája – Krisztus hadnagya* feliratú fényképét feltűzték a vitális monitorra. A nővérek először bosszankodtak: időnként fel kellett hajtaniuk a fényképet, hogy lássák a monitort, de aztán rájöttek: jobb a betegeknek (meg nekik is), ha Hugóra hagyják az ügyeletet. Abban is egyetértettek: senki sem halt meg, amíg képes volt elmormolni: „Jézus irgalmazz – Hugo kegyelmezz!” (Ez a kis fohász a tökegészséges, de az érintetlen páriákká vált szociknak is gyakran jól jött volna, rajtuk azonban – vagyis zaklatóikon – nem volt foganatja. Százezrek esküdtek arra, hogy a fényképnek gyógyító ereje van (jó, hogy írtam a tömeghisztériáról a naplómban), de én másképp reagáltam erre a képmásra.

Még mielőtt Kubába menekültem, én is elmormoltam azt a kis fohászt – igaz, eredeti alakjában: „Jézus irgalmazz,

Krisztus kegyelmezz!” –, valahányszor megláttam Hugo Alverez arcképét. Márpedig ezt a képet már pár héttel a hatalomátvétel után sem lehetett elkerülni, hacsak nem az égre emeltem vagy a földre szegeztem tekintetedet. Egyszer annyira tüntetően fordulhattam el egy hatalmas Alverezképtől, hogy az ott ácsorgó (vagy épp e kép őrzésére odaállított?), jól kigyúrt, lóherés-kopasz személyes sértésnek vette: torkaszakadtából rám ordított: „Mi az, te büdös komcsi kurva, talán még mindig inkább Marx előtt hajbókolnál?” Az ilyen verbális agresszió mindennapos volt a puccs után, hiszen élharcosai úgy érezték, élniük kell a győztes jogával. Amikor fenyegetően hozzám lépett, akkora frászt kevertem le neki, hogy megtántorodott. A „kurva” adhatott erőt, a CB-vel, majd KD-vel folytatott viszonyomra emlékeztetve.

Ahogy a szemébe néztem – gyűlöletszikráit hasonlókkal viszonzva –, azt hittem, végem. De ekkor taps hangzott fel mögöttem; önkéntelenül a tucatnyi ember felé fordulva többször is mélyen meghajoltam, majd pukedlizve fogadtam elismerésüket. Mire visszafordultam, a felsült kopasznak már csak hűlt helye volt.

Ma, alig több mint egy évvel később, már nem így történne. Először is senki sem merne megtapsolni. Még akkor sem, ha egyetlen karatecsapással földre terítem lóherével több helyen is tetovált támadómat. Percek alatt ott teremne egy tucat fekete kommandós, ha valamelyik társukat ilyen súlyos – önkifejezési szabadságukat sértő – inzultus éri. Persze azokat is szétvernék, akik szolidaritásból állnak meg mögöttem.

Mindazoknak, akik nem – vagy nem elég nyilvánosan és hangosan – támogatták Alverez kormánydöntő kampá-

nyát, jogfosztottan, megélhetésükért aggódva, az egyre kilátástalanabb jövőtől rettegve kellett élniük; de mindenki azt remélte, hogy hatalomra kerülésük után legalább az utcai harcok megszűnnek.

Nem így történt.

A radikális fiatal kereszténydemokraták készen álltak kiharcolni jussukat: elvégre ők szervezték be – és áldozták fel – azokat, akiknek a kormányórságra kent halála végül is térdre kényszerítette a törvényesen megválasztott kormányt. De amikor az általuk megválasztott kormányzóval megkötött paktum révén Alverezék „szakértő kormánya” vette át a hatalmat, és abban az SBL nem kapott posztot, „Hitler-Jugendjeik” ismét kimentek az utcára. Alig múlt el hét tüntetések nélkül. Véres összetűzésekre havonta lehetett számítani, vidéken is. Sőt hírlik: már az SBL-nél szélsőségesebb nacionalista csoportok is felduzzadtak, és – vérszemet kapva – részt követelnek a hatalomból.

Bitó László megjelent cikkei

- Abortusz: választás és vállalás. Az élet az első lélegzetvétellel kezdődik. *Népszabadság*, 1998. május 9., Hétféve, 32. oldal
- Tanulmányok a közéletben. *Magyar Hírlap*, 1998. május 21., 7. oldal
- Az édenkert harca az idegen világgal. Bitó László és Han-kiss Elemér vitája az ember genetikai jóságáról, a pusztító mitológiákról és létünk szabadságáról. *Népszava*, 1999. október 22., Szép Szó, IV. oldal
- Izsák tanítása. *Életünk*, 2000. 37. évfolyam, 385–395. oldal
- A belénk vésett parancs. *Népszava*, 2000. december 23., Szép Szó, karácsonyi melléklet, 9. oldal
- Péter Jézus színe előtt. *Árgus*, XII. évfolyam, 2001. május-június, 5–7. oldal
- Miért kellett megírnom Izsák történetét? Válasz Deutsch Gábornak. *Remény*, 2001. ősz, 91–94. oldal
- Fapados kapitalizmus. *Népszabadság*, 2001. december 27., Fórum, 13. oldal
- Jákob Jézus színe előtt. *EgyházForum*, 2001. 3. szám, 28–31. oldal, közölte a *Remény* is, 2001. nyári szám, 67–73. oldal
- Az apját kereső Jézus. *Magyar Hírlap*, 2000. december 23., karácsonyi melléklet, 8. oldal
- Pilátus Jézus színe előtt. *Népszabadság*, 2002. március 30., Hétféve, 28. oldal
- Kajafás Jézus színe előtt. *Magyar Hírlap*, 2002. március 30., Ahogy tetszik, 29. oldal

Ne mondjon le. *Népszava*, 2002. július 8., 7. oldal. Pontosság, 2002. július 15., 2. oldal

Szégyen vagy érdem? *Népszabadság*, 2002. július 13., Hétvége, 28. oldal

Florida irigykedhet. *Magyar Hírlap*, 2002. július 17., 11. oldal

Állami kéz az egyházi kézben. *Magyar Hírlap*, 2002. december 11., Fórum, 10. oldal

Jézus és testvérei. *Népszava*, 2002. december 24., Szép Szó, karácsonyi melléklet, 6. oldal

Kis kék bolygónk. *Magyar Hírlap*, 2002. december 24., karácsonyi melléklet, 22. oldal

Jöjjön el az emberi méltóság országa! *Remény*, 2003. tavasz, 20–24. oldal

Terrorváltás pengeélen. *Magyar Hírlap*, 2003. április 12., Ahogy tetszik, 26. oldal

Kik ölték meg Jézust? *Népszabadság*, 2003. április 19., Hétvége, 26. oldal

Eutanázia, avagy jó halál. *Magyar Hírlap*, 2003. április 29., 17. oldal

Jó halál vagy kínhalál? *Népszabadság*, 2003. május 13., 16. oldal

Törvényen kívül, családon belül. *Népszava*, 2003. május 31., Szép Szó, 2. oldal

Hová jutunk – via Viagra? A természetes memóriacsökkenés az evolúció szűrője. *Népszabadság*, 2003. május 31., Hétvége, 8. oldal

Felfüggesztett gyűlölet? (Ifj. Hegedűs Lóránt várható másodfokú ítélete kapcsán) *Budapesti lap*, 2003. május, 6. oldal

A ternimális paralízis veszélye – *avagy a mérce mércéje*. *Magyar Hírlap*, 2003. július 1., Fórum, 16. oldal

Miért nem fogjuk a haldoklók kezét? *Magyar Hírlap*, 2003. szeptember 27–28., Hétvégi kulturális magazin, 21. oldal

Isten és az európai alaptörvény. *Népszabadság*, 2003. október 11., Hétvége, 5. oldal

Tocsik és Mark Twain. *Magyar Hírlap*, 2003. október 20., Vélemény & vita, 19. oldal

Jézus neve. *Népszabadság*, 2003. október 27., Fórum, 18. oldal

Rekesszük ki őket? 300 + aláírások (politikai hirdetés). *Népszabadság*, 2003. november 14., 6. oldal

Szólásszabadság: jog vagy privilégium? *Magyar Hírlap*, 2003. november 22–23., Vélemény & vita, 14. oldal

Nyílt levél Pokorni Zoltánhoz. *Népszava*, 2003. november 26., Mozaik, 16. oldal

Talpra, sajtó! *Magyar Hírlap*, 2003. december 9., fórum + mh-posta, 18. oldal

Téli páforduló. *Népszabadság*, 2003. december 24., 4–5. oldal

Román Károly köszöntése – és kóstoló új könyvemből (In honorem Román Károly). Argus Kiadó – Vörösmarty Társaság, 2003., 53–57. oldal

Miért nem az élet fájának gyümölcsét választotta Éva? Töredékek a szerző esszékötetéből. Életről és elmúlásról. Bűnbeesésről és megváltásról. Boldogabb élethez vezető jó végső napokról, jó halálról. Euteliáról és eutanáziáról. *Az irodalom visszavág*, 2003. ősz, 52–63. oldal

Meddig kell élni akarnunk? *Hét Hárs* – a csillaghegy-békésmegyeri evangélikus gyülekezet lapja –, 2003. karácsony, 11–13. oldal

A szerelem genezise – Bálint-napi ábránd. *Magyar Hírlap*, 2004. február 14–15., Ahogy tetszik, 21–23. oldal
Az élet (bio)etikája. *Budapesti lap*, 2004. február, VI. évfolyam, 2. szám, 8–10. oldal
Mel Gibson tudat alatti üzenetéről. *Magyar Hírlap*, 2004. március 27–28., Vélemény & vita, 14. oldal
Jó halál: eutanázia vagy eutelia? *Beszélő*, 2004. április, 46–55. oldal
Ecce homo! *Népszava*, 2004. április 10. Szép Szó, 6. oldal
Szerelmeigyerekből – a szeretet prófétája. *Élet és Irodalom*, 2004. február 6., 14. oldal
Normatívák: forintok vagy elvek? *Népszabadság*, 2004. december 11., Hétvége, 4. oldal
A másság békéje. *Népszabadság*, 2004. december 24., Karácsony 5. oldal
A megértés teológiája. *Népszava*, 2004. december 11., Szép Szó, 1. oldal
A megtévesztés keresztjei. *Magyar Hírlap*, 2004. december 24., Karácsony, 16. oldal
Egérlyuk vagy fecskéfészek? *Magyar Hírlap*, 2005. január 19., vélemény & vita, 19. oldal
Vatikáni kegyes bizottság. *Népszabadság*, 2005. január 4., Fórum, 12. oldal. Helyesbítés. *Népszabadság*, 2005. január 5., Fórum, 12. oldal
Egy akol? *Népszabadság*, 2005. január 18., Fórum, 14. oldal
Szétválasztva (eredeti címe: *Belgrádban kötelező, Rómában tilos?*) *Népszava*, 2005. január 27., Vélemény, 7. oldal
Beszéljünk a halálról. *Egyenlítő*, 2005/1., III. évfolyam, 36–39. oldal
Útmutatás a jó halálhoz. *HVG Online*, 2005. március 31.

Eu-tanázia vagy eu-télia? *Népszabadság*, 2005. április 9., Fórum, 14. oldal
Szín-vallás. *Népszava*, 2005. június 4., Szép Szó, 2. oldal
Túl a számolgatáson. *Népszabadság*, 2005. május 14., Kultúra, 14. oldal
A bizalmi ember. *Népszabadság*, 2005. augusztus 27., Hétvége 5. oldal
Mindennapi újjászületésünket add meg nekünk... *Hét Hárs* – a csillaghegy-bekésmegyeri evangélikus gyülekezet lapja – 2005. IV. évfolyam 4. szám, Karácsony, 7–8. oldal
Gáspár. Menyhért. Boldizsár. *Népszabadság*, 2005. december 24., Karácsony, 13. oldal
Lejáratos vagy lejáratos. *Népszabadság*, 2006. január 16., Vélemény, 13. oldal
Politikai alvállalkozók. *Budapesti lap*, 2006. január, 7. oldal
A barátság gyötrelmei. *Népszabadság*, 2006. február 9., Vélemény, 12. oldal
Fideszget. *Népszabadság*, 2006. február 13., Vélemény, 13. oldal
A megbocsátás fiziológiája. *Élet és Irodalom*, 2006. február 24., Visszhang, 2. oldal
Olvasói levél. *Medical Tribune*, 2006. március 16., Háttér, 5. oldal
Az Orbán-jelenség. *HVG*, 2006. március 18., Vélemények, 72. oldal
Az egyház tőkéje. Pálca vagy pénztárca: válasszatok! *Népszabadság Online*, 2006. március 23.
Püspökök az MSZP-ért(?) *Népszabadság*, 2006. március 24.
Járu-lék. Avagy: Fidesz-kártya-vár. *Népszabadság Online*, 2006. április 2.

Semjén Zsolt, a fundamentalizmus lándzsája. Buda Péter közreműködésével. *Kalocsai Néplap*, 2006. április 14., 8. oldal

A meggyőző győzelemért. *Népszabadság Online*, 2006. április 18., Vélemény

Miért Kalocsa? *Kalocsai Néplap*, 2006. április 21., 8. oldal

Egyház vagy fél ház? *Budapesti lap*, 2006. május, 12. oldal

A debatter Semjén. *Népszava*, 2006. július 5., Vélemény, 7. oldal

...non licet bovi? *Népszabadság*, 2006. július 27., Vélemény, 14. oldal

Politikai félidő. *Népszabadság*, 2006. szeptember 20., Magyarország, 14. oldal

Miért szeretem Gy. E-et? *Népszabadság*, 2006. november 14., Vélemény, 12. oldal

Adventi útiterv. *Népszabadság*, 2006. december 15., Vélemény, 13. oldal

Kezdődjék a kampány! *Budapesti lap*, 2007. január, 10–11. oldal

Tűzkeresztység után. *Élet és Irodalom*, 2007. március 9., 14–15. oldal

(L)ágy reform. *Népszabadság*, 2007. március 22., Vélemény, 12. oldal

Az elmaradt lázadás. *Népszabadság*, 2007. április 7., Hétvége, 2. oldal

Naivítás vagy (ön)ámítás... *Népszava*, 2007. április 11., Vélemény, 7. oldal

Több-e a több? *Népszabadság*, 2007. április 20., Vélemény, 12. oldal

A bányarém. *Élet és Irodalom*, 2007. április 20., 19. oldal

Élni akarni kell. *Népszava*, 2007. április 26., Vélemény, 7. oldal

A hazugság apológiája. *Népszava*, 2007. május 14., Vélemény, 7. oldal

Egy találkozó. *168 Óra*, 2007. május 17., Kultúra, 40–41. oldal; Sinkó János, olvasói válasz „Egy találkozórol” június 21. 55. oldal

Válasz egy olvasói levélre. *168 Óra*, 2007. július 12., Levélhullás, 48. oldal

Többet, de hogyan? *Népszabadság*, 2007. május 30., Vélemény, 13. oldal

Nemzetmentő ajánlkozik. *Népszava*, 2007. augusztus 6., Vélemény, 7. oldal

A sólyom, a sikló és a turul. *Népszabadság*, 2007. augusztus 28., Vélemény, 11. oldal

Nem lesz fasizmus. *168 Óra*, 2007. szeptember 13., 12. oldal

A félelem jogán. *Népszabadság*, 2007. szeptember 21., Vélemény, 12. oldal

A messzelátás veszélye. *Népszava*, 2007. szeptember 24., Vélemény, 7. oldal

Lásd szintén:

<http://www.laszlobito.com/hu/cikkek.html>

<http://bitolaszlo.blogspot.com/>

<http://bitolaszlo.blogspot.com/feeds/posts/default>

Bitó László nem tudományos könyvei

Istenjárás (Aura, Budapest, 1994)

Az ötödik lovas (Aura, Budapest, 1996)

Ábrahám és Izsák (Magyar Könyvklub, Budapest, 1998) II.
magyar kiadás (Argumentum Kiadó, Budapest, 2000)

Izsák tanítása (Argumentum Kiadó, 2000).

A Názáreti Izsák (Argumentum Kiadó, 2002) Orosz kiadás
Tatjana Voronkina fordításában

Nekünk kell megváltanunk magunkat. (Argumentum, Bu-
dapest, 2004)

Boldogabb élet – jó halál. Eutelia – eutanázia (Athenaeum
2000 Kiadó, 2005)

Ahogy láttam – Publicisztikák (Argumentum, Budapest,
2006)

Az utolsó mérföld – Beszélgető könyv Polcz Alaine-nel
(Polcz Alaine – Bitó László; Jelenkor, Pécs, 2007)

Lásd szintén:

www.laszlobito.com

Bitó László Wikipédia

ISBN 978-963-446-449-5

A kiadásért felel Láng József, az Argumentum Kiadó igazgatója

A szöveget gondozta: Sebes Katalin

A borítóterv Hodosi Mária munkája

Tördelte: H. Nagy Erika

Nyomta az Argumentum Kiadó Nyomdaüzeme